THE LIBRARY - THE UNIVERSITY OF JORDAN

הצופה

ב"ה, יום שלישי, ט' שבט תשל"ה (21.1.75)
שנה ל"ז — גליון 11884 — המחיר 1.20 ל"י

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר-אילן ז"ל

אחרי שחרורם של עשרת בני הערובה בפאריס

מטוס המחבלים נחת בבגדד, תודלק מחדש והמריא ליעד בלתי ידוע

כל בירות ערב הודיעו אמש שלא ירשו למטוס לנחות בשטחיהם

בגדד, 20 (ע"ר, יופי"ע ר-ע"צ) — שלטונות התעופה ה-עירקיים. בנמל התעופה של בגדד תדלקו הערב את מטוס הבואינג 707 של "אייר פראנ-ס" שהועמד לרשות שלושת המחבלים הערביים תמורת שחרורם של 10 בני ערובה, בהם החזיקו משך 17 שעות דרמטיות בנמל התעופה הנצור של אורלי שליד פאריס.

סוכנות הידיעות העירקית מסרה כי המטוס תודלק וממשיך בטיסתו ליעד בלתי ידוע עפ"י דרישת האנ-שים המזויינים שתבעו להמשיך ב-נסיעתם. מקורות תעופה בבירות מסרו הערב סמוך לחצות כי המטוס נמצא בתחום האווירי של מצרים, אולם שלטונות מצרים הודיעו עוד לפני כן כי המטוס לא יורשה לנחות בקהיר. דובר של חברת "אייר פראנס" הודיע כי המטוס נמצא בדרכו לעדן.

בידיעה נאמר כי ממשלת עירק התירה למטוס לנחות בבגדד לשם תדלוק, "לאחר פניות משלטונות צר-פת".

זמן קצר לאחר שהמטוס נחת בבגדד, עלו עליו נציג של משרד החוץ ה-עירקי והשגריר הצרפתי בבגדד.

"נאמר להם כי לצאת לשלום, וכי אין הוא מתנגד להמשיך במסע, הד-גישה סוכנות הידיעות.

בידיעה קודמת של סוכנות הידי-עות נאמר, כי המטוס הורשה לנחות תחת הרושם כי מדובר במטוס תו-בלה צרפתי. בעוד המטוס היה ב-אויר, התקשר עם שלטונות נמל ה-תעופה של בגדד והודיע כי מדובר במטוס צרפתי המוביל סחורות ל-כווית וכי עליו לנחות בטרם ימשיך בטיסתו לכווית.

פקיד עירקי אמר, כי שלטונות נמל התעופה התירו למטוס לנחות, מחשש כי תקרה לו תאונה.

סבורים כי היתה זו הפעם הראשונה שמטוס חטוף נחת בבירת עירק, מאז החלו המחבלים הפלשתינאיים חוטפים מטוסים ב-1968.

המטוס נחת בבגדד בשעה 15.52 לפי שעון ישראל, לאחר טיסה של חמש שעות מנמל התעופה אורלי, אשר הובילה דרך איטליה, יוון ונמל התעופה של קהיר. המטוס גם טס מעל לדמשק, אולם שלטונות סוריה סגרו את נמל התעופה כדי למנוע את נחיתתו. גם בנמל התעופה של ביירות סרבו לאפשר את נחיתת ה-מטוס.

שלושת המחבלים הערביים יצאו בטיסתם מפאריס לאחר שפצעו 20 איש בהתקפת רימון והחזיקו 10 בני

(סוף בעמוד 2)

אמצעי ביטחון מיוחדים ננקטו בנמלי אירופה והמזה"ת בעת שמטוס המחבלים חג באיזור

פאריס 20, (יופי"ע ע"ץ ו-ע"ר) — בכל נמלי התעופה בבירות אירופה וכן במספר בירות ערביות, ננקטו אמצעי ביטחון חמורים, בעת ש"מטוס המחבלים" המריא מפאריס ו-התעכב בשמי המדינות במזרח-התיכון.

מבריסל נמסר, כי מכוניות משור-יינות ויחידות חיילים מיוחדות שומ-רות על כבישי הגישה ועל המסלולים בנמל התעופה.

בנמל התעופה הלונדוני היתרו, שם מפחדים גם מפני מעשי טרור של הצבא הרפובליקאני האירי, שומרים טנקים על כבישי הגישה לנמל הת-עופה. בנמל התעופה של רומא תוג-ברה השמירה ע"י יחידה מיוחדת של קארביניירי.

בסעודיה נסגרו הערב כל נמלי התעופה לתנועה אוירית, בשעה ש-המטוס עם המחבלים טס בשמי ה-מדינה בכיוון לים סוף.

גם נמל התעופה הבינלאומי של כווית נסגר, והשלטונות הודיעו ש-יעשו הכל כדי למנוע את נחיתתו של המטוס.

חוגים מדיניים בירושלים על ההתקפה בפאריס:

המחבלים הערבים מנצלים עמדתה אוהדת של צרפת כדי להתאמן בה במעשי טירור

מאת סופרנו המדיני בירושלים

בתגובה על התקפת המחב-לים הערביים בפאריס, אמרו אתמול חוגים מדיניים בירוש-לים, שהתקפה זו, חמישית תוך כמה ימים, מוכיחה כי המחב-לים החליטו לנצל את עמדתה האוהדת של ממשלת צרפת כלפי ארגוני הטירור ולהפכה לשדה אימונים וזירות.

לצרפת הוכח בזה שלמרות מדי-ניותה האוהדת כלפי הערבים אין היא מחוסנת מפני הטירור. אין ה-טירור הערבי חושש מפני דעת קהל, שכן הוא בטוח באהדת הממשלה ה-צרפתית.

אשר להסתייגות אש"ף מן ההתקפה בפאריס, הרי או שאש"ף תומך ב-טירור הערבי או שאינו מסוגל למנוע אותו ולכן אינו מייצג את הארגונים הפלשתינאיים, למרות הפגישה בין שר החוץ הצרפתי ז'אן סובניארג ל-בין יאסר ערפאת, שבה העניק סוב-ניארג לראש אש"ף את ההכרה ה-צרפתית.

לטירור הערבי גיבוי בעצרת האו"ם.

תקוע קיבל הוראה להגיש איגרת למזכ"ל האו"ם

שגריר ישראל באו"ם מר יוסף תקוע קיבל הוראה להגיש אגרת ל-מזכיר האו"ם בענין הטירור האווירי, תוך הוקעת המעשה, הראשון והשני שבוצע בשדה התעופה אורלי. השג-ריר ידגיש את הסכנה ההולכת וגוב-רת של הטירור האווירי, ואת אחריות אש"ף לכך למרות ההכחשות, ואת אשר שהקהיליה הבינלאומית נתנה

שר התחבורה פנה לשרי התחבורה ב-25 מדינות

המודיעות כלפי מבצעי פשעים רצ-חניים שנוקטות ממשלות שונות ו-אמצעי הזהירות הביטחון הבלתי-מספיקים על-ידי רשויות שונות,

(סוף בעמוד 2)

כוננות גבוהה בנמל התעופה לוד

בעקב שמטוס המחבלים חנה ב-בגדאד, נכנס נמל האוויר בלוד לכוננות מקיפה, והובאו אליו תג-בורות של משטרה, מגן דוד אדום ושירותי הצלה.

בין התגבורות שהגיעו לנמל ה-תעופה וסביבתו — כ-100 שוטרים מאיזור הנגב ומירושלים, אנשי מש-מר הגבול, אמבולנסים וצוותים מ-תחנות שונות וכן ראשון לציון, חולון וכפר סבא. תוגברו גם הצוותים של כיבוי אש.

המשטרה הציבה מחסומי פיקוח מוגברים בדרכים המובילות לנמל ה-תעופה. מכוניות עוכבו ליד המחסו-מים ונוסעיהן נדרשו להציג רשיונות כניסה לנמל ולהסביר את סיבת באם לכאן.

באורח בלתי-רשמי הסבירו גורמי בטחון את ההקפדה על מצב הכן ב-נמל, בכך שאין מידע מדויק על המתרחש סביב מטוס המחבלים ש-נחת בבגדד. היתה אפשרות שהמטוס ימריא מבגדאד ונוכח מרחק הטיסה הקצר לישראל חששו כי המטוס יגיע לתחום ישראל כאשר כוונות ה-מחבלים עויינות.

שר האוצר הגיש לכנסת הצעת תקציב נוסף בסך 5.3 מיליארד ל"י

התקציב נועד לכיסוי ההוצאות הנוספות הנובעות מהפעלת המדיניות הכלכלית

מאת סופרנו בכנסת

שר האוצר, י. רבינוביץ, הב-יא אתמול לכנסת הצעת תק-ציב נוסף לשנת הכספים הנו-כחית, בסכום של 5.3 מיליארד לירות.

השר אמר שהמדיניות הכלכלית שהממשלה נוקטת מיולי ומנובמבר וכן ההתייקרויות שחלו בעולם מ-חייבים זאת. מטרת התקציב הנוסף היא להקצב את ההוצאות הנוספות של הממשלה ואת ההכנסות הנובעות מהפעלתה של המדיניות הכלכלית.

שר האוצר הטעים, כי אלמלא קי-צצנו פעמים בתקציב המדינה לשנת הכספים הנוכחית, — 900 מיליון ל"י ביולי ו-500 מיליון ל"י בנובמבר, ובסך הכל ב-1.4 מיליארד ל"י, — ואלמלא ספיגה של חלק ניכר מן ה-התייקרויות בסעיפים רבים של ה-תקציב, היה תקציב זה שהגיה אתמול גדול בכ-2 מיליארד ל"י יותר.

התקציב המוצע מיועד, למימון: כיסוי הוצאות נוספות הנובעות מ-הגדלת היטל היבוא ושינוי שער ה-מטבע; עידוד הייצוא; פיצוי התייק-רות למעוטי הכנסה; ההתייקרויות ו-צרכים חדשים שנוספו במשך השנה כגון החזר חובות, הוצאות לביטחון ולשיכון.

כמיליארד ל"י מהוצאות התקציב הנוסף מיועדים להוצאה לשיכון ול-החזר חובות, וה-4.3 מיליארד יצור-פו לסעיפים ההוצאה הרגילה שבת-קציב.

וההכנסה מניין תבוא?

המקורות למימון תקציב זה הם: גידול באומדן ההכנסות ממיסים ו-מתשלומי חובה בסך 3.925 מיליארד ל"י הנובע מפעולות לספיגת כספים מהציבור — (כגון מלוות מלחמה, מלוה רכש, מס רכוש, היטל היבוא, מס קניה וכן מהעמקת הגביה); גי-דול בתקבולים ממלוות ומענקים מ-חו"ל בסך 2.030 מיליארד ל"י הנובע בעיקרו מהפרשים שנוצרו בשער ה-לירה אחרי הפיחות; גידול בתקבולים ממקורות אחרים בסך 645 מיליון ל"י.

מהגידול בשלושה הסעיפים הללו, המסתכם ב-6.6 מיליארד ל"י יש לנכות סך של 1.3 מיליארד ל"י ה-נובע מאי-מימוש ההכנסות מאמי-סיות ומביטול מלוה מרצון.

התקציב השנתי החדש — מתי?

שר האוצר הבטיח להביא לכנסת, בעוד חמישה שבועות, את הצעת ה-ממשלה לתקציב המדינה לשנת ה-כספים 1975. זו תהיה ההזדמנות ה-מתאימה לסקור, ביתר פירוט, את ההתפתחויות במשק בשנת 1974 ול-תאר את התחזיות ל-1975. לפי דעתו, ניתן לקבוע כי הסימנים הראשונים להצלחתה של תכנית התירום הכל-כלית כבר נראים לעין. בחודש נובמבר הסתמנה בגידול יתרות מטבע החוץ בכ-200 מיליון דולר. כמו כן ניתן כבר לחוש בסימנים ראשונים של צמצום הביקוש והירידה בצריכה, שהתבטאו בין השאר בעלייה אינ"ת מן-הצפוי במדד המחירים לצרכן ב-חודש דצמבר.

השר קרא לחושבים לעמול קשה

(סוף בעמוד 2)

הממונה על התקציבים במשרד האוצר:

הזרמת הכספים לא תערער את המדיניות הכלכלית

"ביצוע התקציב לאחר הפיחות הוא מאוזן" — אמר א. גפני

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

האוצר יקפיד על כך שהזר-מת הכספים בשנת התקציב הבאה תהיה בהתאם למדי-ניות הכלכלית הכוללת — כך אמר אתמול הממונה על התק-ציבים באוצר ארנון גפני.

בהזרמת הכספים למשק בשנת ה-תקציב השוטפת חלה תפניה. בעוד שלפני הפיחות היתה הזרמה של קרוב ל-2 מיליארד ל"י, היתה ב-חודשים שלאחר הפיחות ספיגה של 500 מיליון ל"י. מאז נוצר איזון ו-ההערכה היא שמצב זה יימשך עד אפריל.

הוגש תקציב נוסף

אתמול הגיש האוצר לכנסת תקציב נוסף בסך 5.3 מיליארד ל"י וכתוצאה מכך יסתכם התקציב הכולל השנה ב-40.65 מיליארד ל"י. הממונה על התקציבים מר גפני אמר כי תקציב זה הוא התאמה לשינויים שחלו ב-עקבות הפיחות וכן לקיצוצים בהו-צאות בסך 1.4 מיליארד ל"י שעליהם החליטה הממשלה. אלמלא כן היה התקציב גדול יותר.

ההוצאות הנוספות

תוספת ההוצאות בסך 5.3 מיליארד ל"י כוללת 4 מיליארד ל"י הוצאות הנובעות מהמדיניות הכלכלית החד-שה, לפי הפירוט: 2.28 מיליארד ל"י לכיסוי היטל היבוא ושינוי שער חליפין ע"י משרדי הממשלה ומע-רכת הביטחון, 500 מיליון ל"י לעי-דוד הייצוא, 502 מיליון ל"י פיצויי התייקרות למעוטי-הכנסה והשאר הכ-נסה מתעברת ותקציבים מיוחדים. עוד 2.3 מיליארד ל"י מיועדים לכיסוי ההתייקרויות והצרכים שנוצרו במשך השנה: 270 מיליון ל"י לצרכי בי-טחון, 492 מיליון ל"י לשיכון, 502 מיליון ל"י לתשלום החובות שגדלו בגלל האינפלציה ו-33 מיליון ל"י ל-רזרווה.

הגידול בהכנסות

תוספת ההכנסה באה ממסים חד-שים שהוטלו במשך השנה (מס רכש, מלוה חובה והעלאת שיעורי מס על הוצאה). כמו כן חלה עלייה בהכ-נסות ממלוות ומענקים בחו"ל כ-תוצאה מתוספת הפרשי השער לאחר הפיחות, שהגדילו את התמורה בעד ההכנסות מהמלוות והמענקים.

ח"כ מלמד קורא לשר האוצר לשקול מחדש הצעת התקציב השנתי שעומד להגיש לכנסת

מאת סופרנו בכנסת

בקריאה לשר האוצר, שיחזור וישקול מחדש, את הצעת ה-תקציב השנתי שעומדים להגיש לכנסת, בסך של כ-55 מיליארד ל"י, ויפעל להקטין או להקפיא חלק מהסכום הזה.

— יצא אתמול, הח"כ אברהם מלמד, בנאומו בכנסת, במסגרת ה-דיון בהצעת התקציב הנוסף, שהובא אתמול, ע"י שר האוצר.

הנואם, הזכיר את התנאים שהציב נגיד בנק ישראל, להצלחת ביצועו של תקציב המדינה, וקרא למלא אחרי תנאים אלה: שהיקף ההזרמה של כסף לשוק יהיה מוגבל ביותר, שהשפעה של התקציב תהיה שווה על כל חודשי השנה ותהיה ברור-וה כאוזנה. חה"כ מלמד חושש ש-התנאים היסודיים הללו אינם מקוי-מים כלל.

לא להגדיל את תקציב הביטחון

מה טעם להגדיל את תקציב ה-ביטחון? שאל הנואם, הרי מרכיבי הבטחון הם תקציב בלבד? הרי גם ערב מלחמת יום הכיפורים, לא חסר היה תקציב, לא חסרו כלים ואנשים, אלא שהאנשים והכלים לא היו במ-קומם... הגדלת תקציב הבטחון א-מר, רק תייקר את הוצאות הבטחון ולא תביא הגדלה באמצעי הבטחון.

הוא קרא גם לממש המלצת נגיד בנק ישראל, ולהתאים את תקציב המדינה לתנאים החדשים שנוצרו בינתיים במשק.

אשר למס ערך מוסף, אמר ח"כ מלמד, שיש צורך בשינוי מערכת ה-מיסוי, ובמקום להיות מס נוסף ש-יפגע בפריון העבודה, יוקטנו השי-עורים השוליים של המסים. תוספת מסים, פירושה תוספת עידודים ותמ-ריץ שלילי לעבודה.

ח"כ מלמד, הסתייג מ"מחול ה-שרים", כאשר כל שר דואג להבטחת שירותים של משרדו ולהרחבתם, ב-שעה שברור, שהתקציב יביא לצמצום השירותים, ובקושי אפשר יהיה להב-טיח מתן שירותים קיימים.

הכנסת תצביע היום על מינוי נציגיה בוועדה למינוי דיינים

ח"כ ד"ר ורהפטיג מנסה לשכנע את "חוגי הצעירים" לוותר על מועמדם לטובת אבו חצירא

מאת סופרנו בכנסת

בכנסת תובא היום (בשעה 3 אחה"צ) להצבעה חשאית (ב-קלפי) בחירת שני נציגים לוועדה למינוי דיינים.

בוועדה זו יושבים עשרה חברים: 2 הרבנים הראשיים, 2 שרים (אחד מהם שר הדתות — יו"ר הוועדה), 2 דיינים, 2 עורכי דין ו-2 מהכנסת. לאחר הבחירה תכנס הוועדה ל-מינוי דיינים כדי להשלים הרכבם של מספר בתי דין בארץ.

המערך קבע בשעתו את חה"כ מ. כהן המועמד משלו. המפד"ל קבעה את ח"כ א. אבו-חצירא כמועמד ל-זה. סיעת "הצעירים" תבעה מקום זה, והגישה את מועמדותו של ח"כ ז. הבר. חה"כ ד"ר ורהפטיג ניסה אמש לשכנע את הצעירים שימנעו מכך, שמא יביא הדבר תוצאות מפ-לגתיות בלתי רצויות. חכ"ים מ-הליכוד ומסיעות אחרות (המערך ר"צ) הודיעו שיתמכו במועמד ה-צעירים, מי מתוך הוגנות עמדה ומי כדי לנסות לפגוע בשלימות המפד"ל. אגודת ישראל הציגה את מועמדותו של חה"כ ק. כהנא, ומהליכוד נמסר — מציעים את מועמדותו של ח"כ מ. ידידי.

אמש נמסר כי ייתכן שבישיבת סיעת המפד"ל המתכנסת היום תוצע רוטאציה בין אבו חצירא והבר.

החשיבות הוא בכך שבזמן הקרוב יש לגשת למינוי 12—13 דיינים חדשים.

היום תבחר הכנסת את נציגיה גם בוועדה למינוי קאדים מוסלמים ודרוזים.

פייסל העניק למצרים 100 מיליון דולר נוספים

ריאד, 20 (יופי"ע, ע"ה, ר-ע"צ) — פייסל מלך סעודיה חזר היום לארצו לאחר סיור של שבוע ימים, שבמהלכו העניק מענקים כספיים ניכרים למצרים, סוריה וירדן.

בהודעה משותפת שפורסמה לאחר שפייסל המריא מאסואן, שם נועד עם הנשיא סאדאת, נאמר כי סעודיה העניקה למצרים מענק בסך 100 מיל-יון דולר, כדי לסייע לה לרכוש מוצרי צריכה בסיסיים ואספקה אחרת.

בהודעה נאמר כי פייסל וסאדאת באו לידי הסכם לגבי התכניות לסייע ללבנון למען תוכל להגן על גבולותיה הדרומיים בפני התקפות ישראליות.

היה זה מענקו השני של פייסל ל-מצרים תוך ששה חודשים. כאשר פייסל ביקר באוגוסט אשתקד בפריס, הניח מאחוריו מענק של 300 מיליון דולר לצרכי שיקום.

בהודעה המשותפת נאמר כי פייסל "רואה כחובה להמשיך בהושטת סיוע למצרים, כדי לאפשר לה לעמוד ב-תוקפנות בוגדנית כל שהיא".

מקורות מבשלהיים אמרו, כי יחד עם המענק החדש קיבלה מצרים מ-סעודיה מאז מלחמת אוקטובר מענ-קים והלואות סעודיים בסך כולל של יותר ממיליארד דולר. סיוע זה כלל תשלום תמורת מספר להקים של מטוסי מיראז'.

בהודעה גם נאמר כי שני המנהי-גים תמימי דעים שאין להגשים שלום במזרח התיכון, אלא אם ישראל תיסוג נסיגה מלאה מכל השטחים הכבושים.

נודע, כי שני המנהיגים דנו ב-כינוסה מחדש של ועידת ג'נבה.

מקורות יודעי דבר אמרו כי מצ-רים רוצה שועידה זו תדון בעיקר בשאלה פלשתין ולא בהפרדת כוחות צבאיות בשלוש החזיתות.

"הצהרות הוויתורים" של פ. ספיר יועלו בישיבת הנה"ס

מאת סופר "הצופה" בירושלים

ייתכן שהצהרותיו ה"ויתוריות" של יו"ר הנהלת הסוכנות פ. ספיר, בראיון באנגליה יועלו לדיון ב-אחת הישיבות של הנהלת ה-סוכנות.

בראיון זה אמר ספיר, כי הוא מוכן לוותר על סיני, יהודה השומרון ועל רוב רמת הגולן. כמה מחברי הנהלה יבקשו להוציא הודעה מטעם הנהלת הסוכנות שדברים אלה לא נאמרו על דעת הנהלת הסוכנות, אלא כ-דעה אישית של מר ספיר. חברים אלה יתמכו על תקדימים שהיו ב-הנהלת הסוכנות כאשר כיהן ד"ר נחום גולדמן כיו"ר וכנשיא, ואף להצהרותיו לא היתה הסכמה מצד רוב חברי ההנהלה. לכן הדגיש גולד-מן תמיד שהצהרותיו הפוליטיות נא-מרות על דעתו האישית, אם כי גם כך נמתחה עליו ביקורת.

לקראת מושב הקונגרס היהודי ה-עולמי שיערך בימים הקרובים ב-ירושלים, לא נראה בשלב זה, כתב מר אחר לנשיא במקום ד"ר נחום גולדמן. מועמדותם של אבא אבן ו-של גולדה מאיר לא תוצג משום ש-שניהם אינם רוצים בכך. עם זאת, תורכב כנראה הנהלה לקונגרס ש-תוכל לפקח על פעולותיו ונאומיו של ד"ר גולדמן שגורמים נזק ל-ישראל.

המטוס בשמי אתיופיה

תל-אביב, 20 (יופי"ע) — פק-חי טיסה ישראלים מסרו הלילה, כי המטוס נראה לאחרונה בשמי אסמרה, בירת מחוז אריטריאה שבצפון אתיופיה.

שה"ח אלון בשובו מביקורו בארה"ב:

"לא שרטטתי קווים גאוגראפיים ולא הופעלו לחצים אמריקאניים"

"לא שרטטתי קווים ולא קבע-תי עמדה לגבי גאוגרפיות. לא הופעלו לחצים אמריקאיים והל-חצים שישראל לא תעמוד לעולם ב"לחצים" קשים מאלה" — אמר סגן ראש הממשלה ושר החוץ, יגאל אלון, עם שובו אמש, מ-ביקורו הדרכי בארצות-הברית.

מר אלון, הודיע מראש לכתבים בנמל התעופה בן-גוריון, כי לא ישיב על שאלות ויסתפק בהודעה בלבד. השר אמר בהודעתו, כי ב-נסיבות הקיימות, רק ארה"ב, ולדעתו רק מזכיר המדינה, ד"ר קיסינג'ר, יכולים למלא את תפקיד המתווך. שבלעדיו, לא נגיע לשלב השיחות, שיובילונו להישגים. "אם זאת תהיה גם דעתה של מצרים, כפי שאני מאמין ומקוה, נגיע בזמן הלא-רחוק לראשיתה של תנועה. בתנועה זו, יובהרו הסיכויים וייקבעו הנהלים להמשך התקדמות. כיוון שהתרכזנו בשיחות שהם, ובהערכות מצב הנו-הלים ורק בתחילתו של השלב ה-מעשי, הייתי פטור לחלוטין מהתוית קווים, שרטוט מפות וקביעת עמדות לגבי מקומות גיאוגרפים שונים בחצי האי סיני".

השר הטעים, כי נושאים אלה, בכל שהם חיוביים הרי שהם צריכים להתברר לא במעמד של שיחות עם ראשי ארה"ב, כי הרי הכרים אינו בין ישראל לארה"ב, אלא עם מצ-רים. השאלות האלה, יתבררו עם פתיחת השיחות עם מצרים.

מרוצה מההבנה שמצא בוואשינגטון

מר אלון, הביע את שביעות רצונו הרבה, על ההבנה שמצא בשיחותיו עם האישים פורד, רוקפלר, קיסינג'ר ושלזינגר. "עלי לומר, שגיליתי אצל כולם, הבנה עקרונית ומעשית ל-נושאים הבילטרליים שבינינו ל-בין ארצות-הברית — הן בענייני כלכלה והן בענייני בטחון ומדיניות, וכן בכוונתם לעשות, ככל שניתן באמצעים מדיניים, למען הבטיח יצי-את יהודים בברית-המועצות.

כללית, התרכזו השיחות בנושא המזרח התיכון, בקביעת עקרונות המתאימים לסיטואציה החדשה. מא-מץ הבירורים, היה לאתר את אפש-רות המו"מ, כדי להתחיל במאמץ המדיני להגיע להסדר ביניים עם מצרים, לקראת השלום הנכסף.

לפני שובו לישראל, היה מר אלון בביקור קצר בבריטניה, שהוגדר כ-פרטי. שם ניתנה לו הזדמנות להי-פגש עם ראש הממשלה, מר וילסון, ועם שר החוץ, ג'יימס קאלהאן.

שר האוצר האוגנדי נמלט לבריטניה וביקש בה מקלט

ניירובי, 20 (יופי"ע) — שר האוצר של אוגנדה עמנואל ו' אבכוייה נמלט לבריטניה, ל-אחר שהכריז כי כלכלת ארצו קרובה להתמוטטות.

אבכוייה, אחד מבין שלושה שרים בלבד שנשארו בקבינט מאז תפס גנראל אידי אמין את השלטון ב-1971, טס ללונדון בשבת מטנזניה שם השתתף בכנס החוקיקי של ה-קהיליה המזרח-אפריקאנית.

הוא שלח מברק לאידי אמין ובו הוא מודיע על התפטרותו ועל רצונו לזכות למקלט בבריטניה.

עתון לונדוני ציטט את אבכוייה שאמר: "באוגנדה ניהגום. איני יכול לתאר לעצמי כיצד מצליחים עדיין בני העם הפשוט להחזיק מעמד כ-אשר מחירי הדברים הפשוטים ב-יותר ויוקר החיים מאמיר".

מקורות בוואשינגטון

קיסינג'ר עשוי לבוא בפברואר לסיבוב שיחות חדש במזה"ת

בעקבות השיחות עם אלון הושגה התקדמות לקראת נסיגה ישראלית נוספת

וואשינגטון, 20 (ע"ר, יופי"ע יעכב"א) — מצפים כי שר ה-חוץ האמריקני קיסינג'ר יבוא בחודש הבא לישראל, כדי ל-נסות ולפתוח בסיבוב חדש של שיחות שלום בין מצרים ו-ישראל, — אמר היום מקור דיפלומטי מהימן.

טרם נקבע מועד ביקור זה, אשר הוצע בעקבות שעבר ע"י שר החוץ יגאל אלון, בעת ביקורו בארה"ב.

אולם, המקורות אמרו, כי על בסיס ההבנות הנעשות עתה, יגיע קיסינג'ר לישראל בסביבות ה-10 בפברואר. דובר שגרירות ישראל בוואשינגטון סירב לאשר או להכחיש תאריך זה. סבורים כי פקידים אמריקנים עו-שים עתה הכנות לביקור קיסינג'ר בקהיר לשיחות עם הנשיא סאדאת, לפני הביקור בישראל או אחריו.

השגריר איילטס חזר לקאהיר

השגריר האמריקני במצרים הרמן איילטס חזר הערב לקהיר, לאחר ש-שהה שבוע ימים בוואשינגטון לשם התייעצויות במשרד החוץ האמריקני.

מקורות דיפלומטיים בקהיר אמרו כי איילטס ייפגש תוך יום-יומיים עם הנשיא סאדאת ושר החוץ פהמי, כדי לדווח להם על התוצאות של מאמצי השלום האחרונים של ארה"ב. קיסינג'ר זימן את איילטס לוושינג-טון כדי שישתתף בשיחות שנערכו שם בשבוע שעבר עם יגאל אלון, על התנאים לנסיגה ישראלית נוספת ב-סיני.

בידיעות שפורסמו בוושינגטון בעק-בות שיחות קיסינג'ר-אלון נאמר, כי הושגה התקדמות מסויימת לקראת נסיגה ישראלית נוספת.

הנשיא סאדאת דחה ביקור בארה"ב, שאמור היה להערך החודש, וזאת ב-מטרה להמתין לתוצאות של היוזמה הנוכחית של קיסינג'ר.

החלו דיונים על דו-שיח אירופי-ערבי

בריסל, 20 (יופי"ע) — שרי החק-לאות של תשע ארצות השוק האירופי המשותף, החלו כאן היום בדיונים נפרדים על מחירי התוצרת החקלאית ועל דרישות אירופי עם ארצות הנפט הערביות.

תחזית מזג האוויר

מעונן חלקית עם אפשרות של גשם מקומי. טמפרטורות המקסימום ה-חזויות להיום: ירושלים 10, נהריה וחיפה 16, עפולה, תל-אביב, עזה ובאר-שבע 17, רמת הגולן וצפת 9, טבריה ולוד 18, נצרת 14, השומרון 12, יריחו ואילת 21, מפרץ שלמה 23 מעלות.

שר החוץ הצרפתי מודה סוף סוף

יש לפעול נגד חטיפות מטוסים ומעשי טירור

טוען שלא היה מו"מ עם המחבלים

בריסל, 20 (ע"ץ וי"ר) — שר החוץ הצרפתי ז'אן סובאז'-ניארג אמר הערב בבואו ל-בריסל, כי יש לפעול למען שי-תוף פעולה בינלאומי כדי לשים קץ למעשי טרור והתקיפות דוג-מת אורלי.

נשיא צרפת ז'יסקר ד'אסטן קיבל במשך כל הלילה שעבר דיווח רצוף על השתלשלות המצב באורלי, במסר היום ממקורות בארמון הנשיאות. הנשיא קיבל ידיעות כל אימת כי התרחש משהו חדש, או באמצעות שר הפנים פוניאטובסקי, אשר טלפן אליו מספר פעמים כדי להתייעץ עמו, או באמצעות פקיד הורן בארמון הנשיאות.

וואשינגטון "מביעה צער"

וואשינגטון, 20 (ע"צ) — דובר משרד החוץ האמריקני הביע הערב "צער" בעקבות הניסיון לפגוע ב-מטוס ישראלי באורלי.

הדובר רוברט אנדרסון אמר, כי גם התנגדותה של ארה"ב למעשי ט-רור ידועה. כן אמר, כי שלטונות ארה"ב נשארו במשך כל הלילה ש-עבר בקשר הדוק עם שלטונות צר-פת, כדי לדעת אם היו נתינים אמרי-קאים בין נוסעי המטוס הישראלי.

אזכרה והקמת מצבה

במלאת שנה להסתלקותו של האי גברא ויקירא

הרב הגאון החסיד

ר' שרגא פייבל ברכר ז"ל

ב"ר צבי אריה הלוי ז"ל

מגיד בבאבוף (גליציא) המגיד בורמקוב — פינורא מופלא בחסד ובאהבת ישראל, קרב לבבות לתורה, למצוות ויראת שמים.

תתקיים היום יום שלישי ט' שבט תשל"ה (21.1.75) בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין נצח פוניבז', זכרון מאיר, בני-ברק.

ובשעה 5.30 בבית הכנסת "שירת ישראל" רח' הנגב קרית-הרצוג.

יספידו גדולי הרבנים ואישי צבור מהארץ ומחו"ל.

ההלוויה תצא בשעה 3.45 מרחוב אברבנאל 36 קרית-הרצוג.

המשפחה

גם בחודש זה

תוכל להנות מהמיבצע המיוחד

למנויי הצופה

פרס-ספר

מבין פרסי החינם. יינתן לכל מי שיחתום על העתון במשך חודש ינואר וישלם 420 לירות לשנה מראש

פנה עוד היום לאחד מסניפי "הצופה".

הערה: ממפעל הפרסים השנתי יוכלו ליהנות אך ורק אלה המשלמים את מלוא המחיר השנתי.

(ראה עמ' 4)

כל-בו שלום

מכירת סוף העונה

בכל-בו שלום

החלה

הנחות ללא תקדים

במחלקות: ההלבשה, הארנקים, כפפות, חגורות, נעלים ועוד.

הנהלת מרכז המוסדות

מברכת את

החבר יצחק יגר ורעיתו

לאירושי בנם בן ציון עם בח"ל

יזכו לרב נחת

למר קלמן יצחקי ומשפ'

ברכת מזל טוב נאמנה

להולדת הנכד

"הצופה" — מח' המודעות

קופת חולים — הוועד המפקח הארצי

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

ישיבת הוועד המפקח הארצי

תתקיים ביום ראשון, 26 בינואר ש.ז. (י"ד בשבט תשל"ה), בשעה 11.00 לפנה"צ בבית ההבראה בית ניסן בנתניה.

על סדר היום:

1) פעולות קופ"ח בשנת התקציב החולפת והתקציב לשנה הבאה.

2) שונות.

מליאת מרכז המוסדות

מתכנסת לישיבתה

ביום רביעי י' שבט תשל"ה 22.1.75

במשרדי מרכז המוסדות בשעה 15.00

נא לדייק

סדר היום בהזמנות

ההנהלה

כה לחי

בח"י לירות

صكذا من الاحتلال

של המצפה

עידוד צרפתי למחבלים

שלושת המחבלים הערבים, שניסו לפגוע במטוס אל־על בשדה־התעופה אורלי בפאריז, השיגו את מבוקשם. לפי הוראת נשיא צרפת הועמד לרשותם מטוס איירפראנס שהטיס אותם לארץ ערבית.

כלפי חוץ התעוררו שגרירי ערב בפאריז ממעשה המחבלים, שאגב פצעו עשרים איש והחזיקו כעשרה בני־ערובה, באומרם בהיתממות, ש„הקומאנדו שביצע את ההתנקשות מעוניין לפגוע ביחסים הטובים בין העולם הערבי לבין צרפת. אף אש״ף של ערפאת גינה את התקפה. שהרי הוא הזכר „כמדינאי נבון" על־ידי שר־החוץ הצרפתי. אבל הסתייגות לחוד ונחיתת בשדה־התעופה של באגדאד לחוד. ההערבותו של שגריר מצרים בצרפת סייעה, כנראה, ל„מוצא המכובד": המחבלים שיחררו את בני הערובה והם עצמם הוסעו דרך כבוד לאחד מנמלי־תעופה באנצות ערב.

נשיא צרפת ואלרי דיסקאר דאג ביחוד לבני־הערובה, זו גישה אנושית. אך מדינה הדואגת, שפושעים התוקפים פעמיים מטוסים בשדה־התעופה שלה יבואו על עונשם, מגייסת קצת יותר יוזמה ותושיה כדי שלא יחלצו מידי החוק. היו מיקרים דומים. המשטרה התגברה על מרצחים מסוגם גם תוך הצלת בני־ערובה.

ממשלת צרפת לא נקטה אמצעי־אבטחה לאחר ההתנקשות הראשונה, שאפשר היה ליחסה ל„קרואסים", ובכך איפשרה התנקשות שניה, שאמנם נכשלה אך גילתה כנופית מחבלים מסובכת ביותר. כמדומה, שלאחר מעשי־פשע אלה היה הכרח להשתלט על המחבלים. אך יש מקום להניח, שמבחינה פוליטית היה כדאי יותר לצרפתים להעמיד מטוס לרשות המחבלים מ־לנקוט כנגדם באמצעים משטרתיים. המדיניות הפרו־ערבית של ממשלת צרפת השתמשה במוצא מתואם למדיניותה.

מרצא משפיל שגויר ביקורת של חלק ניכר מדעת־הקהל הצרפתית. אך הממשלה, שדאגה ל„בני־ערובה", דאגתה העיקרית היתה למנוע פגיעה כלשהי ביחסים עם ארצות ערב. המטוס הצרפתי שהסיע את המחבלים לארץ ערבית מילא תפקיד זה.

שר־התחבורה הישראלי שלה הודעה לעשרים שרי־תחבורה בעולם ובה תביעה לנקוט אמצעים להגנת התעופה האזרחית. בזמן שארצות מרובות מתניפות לגוש הערבי, עד כדי התעלמות ממעשי־פשע של מחבלים, יש לפקפק בתוצאות מעשיות לצימצום המיקור באוויר, שהרי הפתרון הוא בידי ארצות ערב למנוע מקלט למחבלים. אך הן לא יענו לדרישה זו.

מאחר שהתנקשויות מקבשות סדרי שדות־תעופה והן עלולות לפגוע במרובים, הרי יש להניח, שיוגברו אמצעי־הבטיחות, בכל מקום שקיימת סכנת התקפה.

חילוקי דעות ועקרון משותף

היום בחרה הכנסת את שני נציגיה לוועדה מינוי דיינים כדי להשלים הרכבה. מאחר שמערכת בתי־הדין הרבניים טעונה הרחבה בגלל עומס העבודה, הרי הוועדה תצטרך להציע מועמדים הראויים לשמש בדיינות.

לפי מה שנתפרסם, ישנם חילוקי־דעות בין סיעות הרוב לסיעות המיעוט במפלגה הדתית־לאומית בקביעת המועמד ל־מינוי זה. במפלגה שבה משטר סייעתי בחלוקת התפקידים דין־ודברים בנידון הם חלק מן היחסים הבינסיעתיים.

בוויכוח מסוג זה מכריעים ברוב קולות על דעת כולם, או מבקשים מוצא־של־פשרה, כדי למנוע הצבעה בכנסת שעלולה להוסיף מתיחות. פולמוס בינסיעתי אינו דבר בלתי מצוי בכל מפלגה. אך ענייני הצבעה בכנסת, כשהריב עלול להתגלות על רקע של התנגשות כללית, מן הדין למנוע אותו מראש.

הציבור הדתי־לאומי ברובו המכריע, שבו רוחות גישות שונות, שולל בתכלית קרע בשורותיו. לכאורה כולם מודעים לכך, שעל אף הבדלי־דעות, העקרונות המשותפים מחייבים להיות במפלגה אחת. אך צעדים בלתי מאוזנים כל צרכם עלולים להביא לידי מצב חמור. לכן יש לדרוש איפוק הדדי.

המפלגה הדתית־לאומית, כעומדת בראש הציבור הדתי ה־מאורגן, כנגמתה להתחזק כמחויבת המציאות, ולא להיפך, ויש לסמוך על מידת האחריות של כל הסיעות, שהמסגרת המאחדת תישמר כראוי בכל המצבים.

זכותה של כל סיעה לחזק את כוחה בכמות ובאיכות, מכוונת להיערכויות פנימיות, תוך כדי נאמנות לעקרון של שליכות המפלגה. אין תחליף לשלימות זו.

ידיות בלונדון

צלפים אלמונים שילחו אש מנשק אוטומאטי לעבר שני בתי־מלון בלונדון, בזמן שנערכו בהם אירועים יהודיים מסויימים, ודאי כוונו לפגוע באלה שמתאכסנים שם: עובדי אל־על, אורחים מישראל, או לקלוע ביהודים סתם?

מה שוודאי הוא, כנופית פורעים בלונדון זוממת לפגוע באורחים יהודים שבבתי־מלון בעיר, לפני שבועות מיספר במלון צ׳רצ׳יל ועתה במלונים נוספים.

הסידור הערבי, שכבר ניסה להתנקש ביהודים הידועים בפעילותם למען ישראל, ייתכן שהוא מחדש את ההתנקשויות כדי להרתיע את העוסקים בגבייות וכיוצא בהן.

יענם הסבורים, שקיים קשר בין המחבלים הערבים לבין הסידוריסטים האיריים, וראייה לדבר, עזרתו של שליט לוב, קדאפי, בכספים ובנשק ל„צבא הרפובליקאני האירי". ביהידות־המחבלים הערביות מיתרתים כידוע טירוריסטים בני עמים שונים.

מוקדם להסיק מסקנות מהיריות אל בתי־מלון בלונדון. אך הקהילה היהודית במקום ברדין שתיתבע מן השלטונות לעקוב בעירנות אחרי גורמים ההכודים בקקריהם עם הסידור הערבי. אף היהודים עצמם, בני הדור הצעיר, מן הראוי שיהיו נכונים להרתיע שונאי ישראל מכל הסוגים.

חולק „פרס הרב קוק" של עת״א

מקבלי הפרס הם: הרב שמעון משה דיסקין וד״ר ע. צ. מלמד; פרס כבוד הועגק לרב שמואל ברוך ורנר ■ שר הדתות: עלינו להיאבק על עצמאותו של בית הדין הרבני

מאת סופר „הצופה"

„עלינו להיאבק על עצמאותו של בית־הדין הרבני מול ה־מנסים לערער מעמדו זו; עלינו לבצר את מעמד בתי־הדין ה־רבניים שבפסיקתם תהא עצ־מאית ובלתי תלויה בגורמים שאינם תורניים" — אמר שר ה־דתות, ד״ר יצחק רפאל בטקס הענקת פרס הרב קוק לספרות תורנית מטעם עיריית ת״א. מקבלי הפרס הם: הרב שמעון משה דיסקין על ספרו „משפט המלך", פרופ׳ עזרא ציון מלמד על ספרו „פרקי מבוא לספרות ה־תלמוד". את פרס הכבוד קיבל הרב שמואל ברוך ורנר, על ספרו „משפט שמואל".

שר הדתות אמר כי בהקמת הפרס יש כדי ללמד על יצירה תורנית גדו־לה בארצנו, אשר מטפלת גם בשאלות אקטו. ..ה. הוא עמד על הכמות ... יצירה התורנית המקו־רית, אך ציין כי עדיין נותרו עוד כ־3000 ... של ... הגנוזים בספריות בעולם, ... ראו אור, ויש צורך בהוצאתם.

הרב הראשי פרנקל: הליכה לאורו של הגראי״ה

הרב הראשי לת״א—יפו, הרב יצחק ידידיה פרנקל עמד בדבריו ברכתו על אישיותו המופלאה של הגראי״ה קוק זצ״ל שעל שמו נקרא הפרס. אמר שהגראי״ה קוק ז״ל מיזג באישיותו בדרך מופלאה גאוניות בתורה, הן של צדקות ופסיקה תורנית וחדשנית שהוא נס לרגלינו היום.

הרב הראשי הלוי: הפרס — עידוד לרבנים

הרב הראשי לת״א, הרב חיים דוד הלוי, אמר כי יש בטקס משום עידוד לרבנים הלנים באוהלה של תורה. ציין, כי הרב קוק זצ״ל היה גדול לא רק בתורה, חכמה, מעשים ואהבת־ישראל, אלא גם בכוח האמונה ו־האופטימיות שהשרה על סביבותיו. „רצוי שנלמד להפיק את האור ה־

מיוחד שאפיין את ההדרות הקודמים גם בעתות מצוקה" — אמר הרב הלוי.

עו״ד בסוק על נזהלתם של חתני הפרס

סגן ראש עיריית ת״א, עו״ד ת.מ. בסוק ציין את תרומתם הגדולה של הרב שמעון משה דיסקין על ספריו בתחום תורה, של פרופ׳ ע.צ. מלמד על מחקריו בספרות התלמודית, ו־את הרב שמואל ברוך ורנר על תרו־מתו הכוללת בתחום ההלכה, הפרש־נות, הפסיקה, ומעמדו כרב, דיין ו־עורך.

הרב מבורש ופרופ׳ גילת — קראו נימוקי ועדות השופטים חבר מועצת הרבנות הראשית ל־ישראל הרב כ.פ. סכורש הביא את נימוקי ועדת השופטים להעניק את הפרסים להרב ש.ב. ורנר לספרו „משפט שמואל" ולרב ש.מ. דיסקין לספרו „משאת המלך".

את נימוקי השופטים להענקת ה־פרס לפרופ׳ ע.צ. מלמד על ספרו „פרקי מבוא לספרות התלמוד" — קרא פרופ׳ יצחק גילת מאוניברסיטת בר־אילן.

את ההחלטה של עיריית ת״א לחלק את הפרס הביא סגן ראש העיר, הי״פ הרב י.מ. אברמוביץ. התני הפרס הודו לוועדת השופטים ולעיריית ת״א על מתן הפרס. פרקי חזנות השמיע החזן ברוך אונגר.

130 משפחות מאנגליה - לשיכון בקריית „יסודי התורה" בירושלים

מאת סופרנו בלונדון

זורם ההליכים ומתן סיוע מקיף מצד כל הגורמים העוס־קים בקליטת העלייה להקמת „קריית יסודי התורה" בשכונת גילה שבירושלים — הבטיח יו״ר הנהלת הסוכנות היהודית וראש מחלקת העלייה והקליטה שלה, ח״כ פנחס ספיר בפגישה שקיים ביום ו׳ (17.1.75) בלונדון, עם הרב שמואל פינטר ונציג מחלקת העלייה באנגליה מר יצחק מאיר.

מר ספיר העושה עתה באנגליה אמר בפגישה זו, כי אושרה כבר הקצבה להקמת 100 דירות ראשונות בקרייה וכמרכז אושרה התוכנית ל־הקים בה קריית חינוך שהשרת, בין היתר את המשפחות הדתיות המתכו־ננות לעלות מאנגליה ולהשתכן ב־קרייה שתוקם.

הרב ש. פינטר העומד בראש ה־רשת התינוכית „יסודי התורה" ב־אנגליה מסר בפגישה את „רשימת 130 המשפחות שנרשמו לתוכנית הקרייה ואשר אושרו על־ידי מחלקת העלייה.

כל המשפחות התחייבו לשלם אלף לי״ש דמי הרשמה. מר יצחק מאיר אמר, כי במסגרת מבצע זה יגויס סכום של כ־מיליון וחצי לי״ש.

עתה עוסק מר מאיר בתכנון השלב הראשון של קריית החינוך.

קריית החינוך הכלול, בין היתר, ישיבה, בית־ספר היכון לבנים, בית־ספר יסודי ופניסיות. בשלב השני יוקם בקרייה גם בית ספר לבנות. מר מאיר עוסק בפרוייקט הקרייה בזה כשנה, ולדבריו יוחל בבנייתה תוך שישה חדשים.

יצויין, כי מאנגליה, בניגוד לכל ארצות המערב גדלה העלייה בשנת 1974, וזאת למרות שמשלחות שליחי העלייה באנגליה צומצמה בשני אנ־שים. לעומת 740 עולים אשתקד עלו השנה בבריטניה 832 איש.

בריטניה החליטה להסתלק מתכנית כריית התעלה שתחבר אותה עם צרפת

לונדון, 20 (ע״ר, ויופי״ע) ממשלת בריטניה הודיעה ה־יום על הסתלקותה מהתוכנית לבנות תעלה, שתחבר את ברי־טניה עם צרפת.

על ההחלטה הודיע היום בבית ה־נבחרים השר לענייני הסביבה, אנטו־ני קרוסלאנד.

עם זאת אמר השר כי ייתכן שב־עתיד תוחדש בריטניה את הסכמתה לביצוע התכנית.

המשמעות של כוונת ממשלת ברי־טניה להסתלק מבניית המנהרה נת־קבלה בפאריס בתורת־רוח רבה וכמה פרשנים אמרו שהחלטה זו היא צעד ראשון לקראת הסתלקותה של ברי־טניה מאירופה. אחד מבין עתוני פאריס כתב בהגיבו על ההחלטה כי „בריטניה רוצה להשאר גם להבא אי".

יצויין כי כל אחת מבין שתי הממ־שלות הוציאה כבר סכום של 15 מיליון לי״ש למימון התכנית ואם יוחלט לגנוז אותה, יהיה על שני הצ־דדים לשלם פיצויים לשתי החברות הפרטיות שקיבלו על עצמן את ה־עבודה.

מקורות ממשלתיים אמרו בלונדון כי הקבינט החליט להסתלק מהתכ־נית נוכח העליה הגדולה שחלה ב־הוצאות שעה שהכלכלה הבריטית שרויה בקשיים.

ההוצאות לבניית המנהרה, לאורך 52 ק״מ, מתחת לתעלת לה־מאנש עמדו להסתכם לפי אומדן כמיליארד לי״ש (כ־15 מיליארד ל״י).

שר החוץ הצרפתי מישל סאבא־ניארג אמר אתמול שאם תסתלק בריטניה באורח חד־צדדי מהתכנית יהיה עליה לשלם את הפיצויים על הפרת החוזים. הוא הבהיר כי אין בדעת צרפת לשלם פיצויים כלשהם. לפי אומדנים בלתי רשמיים יגיע סכום הפיצויים לכ־50 מיליון לי״ש (720 מיליון ל״י).

2 בתי מלון בלונדון הותקפו ביריות בעת שנערכו בהם חתונות יהודיות; 7 נפצעו

לונדון, 20 (יופי״ע) — אנ־שים המשיכו פתחו אמש ב־אש לעבר שני בתי מלון ב־לונדון, שבהם נערכו טקסים יהודיים וגרמו לפציעתם של 7 אנשים שסעדו במסעדת בתי המלון.

היריות נפתחו ממכונית שנסה ב־מהירות ליד בתי המלון, כשהיא מ־לווה על ידי שני אופנועים.

בהודעת „סקוטלנד יארד" צויין כי רק אדם אחד נפגע על ידי כדור ב־שתי ההתקפות שנערכו נגד „פור־טמאן הוטל" ו„קארלטון טאורס הו־טל" באזורי מארליבון ונייטסברידג׳ שאר הנפגעים, כולן נשים — נפצעו על ידי שברי זכוכית.

דוברי בתי המלון ציינו כי טקסים יהודיים נערכו בשני הבניינים קצה שנערכו ההתקפות. כפי שנודע במ־סרה הודעה על טקסים אלה בעתו־נים יהודיים.

בהתקפה הראשונה, ירו האנשים החמושים כ־20 יריות לעבר מסעדת מלון פורטמאן, שם סעדו כ־15 אנ־שים. התוקפים נמלטו מהמקום בפי־כונית אדומה, שלוותה על ידי שני אופנועים.

כשלוש שעות לאחר מכן בשעה 11 בלילה פעלה קבוצה זו פעם נוספת כשהיא תקפה את מסעדת מלון קאר־לטון.

בהודעת המשטרה נאמר כי נבדקת גם האפשרות שפעולות אלה בוצעו על ידי הצבא האירי הרפובליקאני.

חוגים ממשלתיים בירושלים מעריכים:

ביטול הסכם הסחר בין ארה״ב לבין ברית־המועצות לא ישפיע לרעה על עליית יהודים מרוסיה

מאת סופרנו המדיני בירושלים

ההערכה בחוגי הממשלה היא, שהסכם הסחר בין ארה״ב לבין ברית המועצות, ש־בוטל, לא ישפיע על העליה מברית המועצות, אלא שזאת אפשר יהיה לדעת רק בחוד־שים הקרובים — נמסר אתמול מחוגים מדיניים בירושלים.

לפי הידיעות, כתברר שהגורם ה־מכריע לביטול הסכם הסחר הוא מי־עוט האשראי של 300 מיליון דולר בלבד. שהקונגרס העניק לברית ה־מועצות. ענין העליה, היה רק סעיף משנה בשיקולים.

הממשלה סיכמה לנקוט עמדה של „נוחה ונראה" בכל הנוגע לעליה. עמדה זו תואמת גם את המימסד ה־יהודי בארה״ב, לאחר התייעצויות שנערכו בעניין זה בין ניו־יורק ל־ירושלים. העליה מברית המועצות ירדה בשנה האחרונה, לעומת אשת־קד, למרות המדיניות של הדטאנט ו־הסכם הסחר. כך שאין לשקול את המדיניות הסובייטית בנוגע לעליה רק לפי שיקולי הסכם הסחר. אחד השיקולים העיקריים של ברית המו־עצות להתרת העליה, הוא הרצון ל־הפטר ממיעוט יהודי מטריד ומתסיס. שיקול זה קיים גם היום.

אש״פ ידרוש את הסגרת המחבלים

פריס, 20 (ע״ק, ע״ר ויו־פי״ע) — הנהגת אש״פ מת־כוונת לדרוש את הסגרתם של שלושת הטרוריסטים שפעלו באורלי, אם הם פלשתינאים — אמר היום נציג אש״פ בפריס, אזידין קלאק, לאחר ששוחח מלפתנית עם הנהגת אש״פ בביירות, מיד לאחר שנמסר כי המטוס נחת בבגדד.

כאשר נשאל, אם אש״פ העמיד ל־דין את חוטפי המטוס הבריטי מדגם „וי. סי—10", שנחטף לתוניס, השיב קלאק: „לרוע המזל לא. מאמצי אש״ף להשיג את הסגרת מבצעי ה־חטיפה הזו, הוא לרוע המזל ו־מסתתרים מבצעי הפעולות הללו וה־ממונים עליהם מאחורי ארגונים ש־אינם משתייכים לאש״פ".

„קול פלשתין" מאשים את אבו נידל

קהיר, 20 (ע״צ) — „נחיתתו של מטוס „איר פראנס" בבגדד חושפת את השתייכותם הפוליטית וכן את זהותם האמיתית של שלושת הפירטים שביצעו את הפעולה באורלי" — טען הערב „קול פלשתין" המשודר מקהיר. פרשה, „ההנהגה הפלשתינית האשים את אבו נידל — שגורש משורות אש״פ ונידון למוות בבית משפט מהפכני פלשתיני — כי הוא היה יוזם הפעולה, „כדי לפגוע במאבק העם הפלשתיני".

פאפאדופולוס ועוזריו נעצרו

אתונה, 20 (יופי״ע) — הרודן ה־יווני לשעבר גיאורג פאפאדופולוס, וארבעה מעוזריו הקרובים נעצרו ה־יום באשמת בגידה חמורה והת־קוממות.

פאפאדופולוס, סגני ראש הממשלה לשעבר סטיליאנוס פאטאקוס וניקו־לאס מקרזוס, השר לשעבר יואניס לאדאס וראש שירותי הבינוי לשעבר, מיכאל רופוגליס, עזבו את האי קיאה תחת שמירה משטרתית כבדה.

חמשת מנהיגי הכת הצבאית, ש־הוגלו באוקטובר אשתקד לקיאה, יובאו בפני שופט בפיראוס, לארכת מעצרם.

בין הפטיש והסדן

המדיניות הכלכלית בעד ונגד

(אתמול בכנסת)

מסלול הדיון בכנסת בהדיניותה הכלכלית של הממשלה, אגב דיון בתקציב הנוסף, היה שגרתי: האופו־זיציה הקפה בהריפות והקואליציה תמכה בהצעה, אגב ההתייגות, הצ־עות והערות לעתיד. יש לזכור, כי אתמול היה זה, דיון מוקדם, מקדמה ופתיחה על התקציב השנתי הגדול, שבהעת שר האוצר, להביא לכנסת ב„ענית אסתר".

חה״כ י. באדר (ליכוד), קבע, כי הממשלה נחלה כשלון גמור. התחזית שבפיו, קודרת: שוב יגדל היבוא, יגדל היקף החובות, תגדל הצריכה ויהיו צרות.

הכסף הנכון במקום הנכון

ההזית שונה בזו של קודמו, רואה חה״כ ישראל קרגמן (מערך), יו״ר ועדת הכספים. הוא קידם בברכה את ההחלטה להנהגה מס ערך מוסף בראותו בו מס הנכון במקום הנכון. מס כזה, כחלק מריאורגניזציה במע־רכת המסים, הקטנת כס ההכנסה, יבטיחו מינימום של הכנסה למשפ־חה. משפחות מעוטות הכנסה נהנות מפיצויי נאות.

התקציב המוצע — מטעה

י. פלומין (ליכוד), האשים את הממשלה, בהגשת תקציבים שאינם תואמים את ההזיה ההתפתחות ב־משק. התקציב הבא, יבטל את הש־פעות הפיחות ויגרום לצליה דוהרת במחירים.

לבדוק את המתהוה בתחום הנפקת איגרות חוב צמודות למדד. שהפכו מקור השוב לרוחים, הבע א. אפ־דת (מפ״ם).

כה צרך בפיצויי התייקרות למיעו־טי יכולת, כאשר מקצצים בשירו־תים בחינוך? שאלה חה״כ אורה נמיר (מערך).

אנה אזעקה על מצב החברות

בהכירו את דו״ח מבקר המדינה, על 13 איגודים ממשלתיים, על מס־צאיו העגומים, ציין ח״כ גולן (ל״ע) כי מתברר, שהליקויים החמורים ב־ניהול ובנוהל התקין אינם נחלת מספר קטן של חברות, אלא מחלה ממארת, המכרסמת בגוף כולו. מה־ברר. שהליקויים הנחשפים ע״י מב־קר המדינה, חוזרים ונשנים והאיש אינו פועל לתקנם. ההודיה על חב־רת „אלהאי", מצדיק את אות האזע־קה שעלינו להשמיע, כאשר נרתמים לדעת, שמנהל מצליח להזניח את הדירקטוריון, את חברת האם ואת משרד הבטחון שממנו הוציא כספים במענות שווא.

המגמות השליליות — יוחרפו

גם חה״כ ז. שובל (ליכוד), סבור, שהתקציב המוצע המדיניות הכלכ־לית המבוססת בו, לא רק שלא ישנו את המגמות השליליות מהעבר, אלא אף החריפו אותן. האינפלציה הוג־בר ויורדת בטבע החוק תקסו. ה־תקציב הנוסף אינו אלא „אתרוגים אחרי סוכות".

העצמאים והשלום מס אמת

ביקורת על הצעת התקציב, מתח גם נציג המערך, עדי אמוראי. ל־דבריו, אילו העצמאים שילמו מס אמת, היתה הגביה של עוד 3 מיל־יארד ל״י. לכן, הציע רפורמה במס הכנסה, הורדת שיעוריו, הגבת ה־הגת ספרים כללית, ביטול ההסדרים עם ענפים שונים, אולם לא להצלות מחיר הדירה.

א. שוסטק (ליכוד), אמר, שמדי־ניות התקציב של הממשלה, הורסת את המגמה ההוביה הזהירות שבמדיניות הכלכלית. הציבור גי־לה נכונות לצמצום בהוצאה הצריכה במגמה לסייע לשיפור מאזן התש־לומים והאטת תהליך האינפלציה.

אך הממשלה מחזירה את הגלגל אחורנית...

ש. לורנץ (אגודה), אמר. שכנראה קל יותר לשר האוצר „להסתדר" עם 3 מיליון אזרחים, מאשר עם חבריו 21 השרים... עם זה הודיע שסיעתו לא תצביע נגד הצעת התקציב.

לחה״כ ב. הלוי, ניתן לדבר כ־נציג הליכוד, ובדבריו בנושא זה, צער בתלם הסיעה, וכתה ביקורת על הגישה של הממשלה לענייני הכל־כלה והתקציב.

ישיבה וועדה הקבועה בירושלים

חה״כ ח. קורפו, פנה ליו״ר ה־כנסת, להורות קיום ישיבות וועדות הכנסת בירושלים, גם בימי הכישי בשבוע. כיום, נערכות ישיבות ה־ועדות בת״א בימי שישי, ויו״ר ועדת הכספים, מבקש להרחיב זאת, גם לימי חמישי.

שיר שיטנה על שונא ישראל

היועץ המשפטי לממשלה, מ. שמ־גר, הביא אתמול ליו״ר הכנסת, חוות דעת משפטית, לגבי השיר שכתב חה״כ תופיק זייאת (רקח), ובו, שמחה על ניצחון של אויבי המדי־נה וכו׳. מר שמגר קבע, שאין תוכנו של השיר מתיישב עם הצהרת אמונים של אותו חבר כנסת.

היועץ המשפטי, דן בתלונותיהם של שני אזרחים דוד נחמני ואברהם ברעה, שביקשו לשקול הסרת חסי־נותו של חה״כ הנ״ל, כדי שיוכלו לתבוע אותו לדין, באשמת בגידה. הוא קבע שהוא מבין לרוחם של ה־אזרחים המזועזעים, אולם אין הו־ראות החוק יוצרות מערכת הוראות פליליות מיוחדות לגבי ח״כים, וכאן רמז על אפשרויות פתוחות בתחום התחיקה בתחום זה...

להפעיל שירות לאומי לבנות

נציגי מפ״ם בהנהלת המערך, העלו בהנהלת סיעה זו, תביעה להפעיל את חוק השירות הלאומי לבנות ו־לחייבן לפעול בבתי חולים. שר ה־עבודה, ביקש ארכה של שבועיים לבדוק נושא זה בממשלה...

חוק הסעד — טיפול במפגרים

ועדה התוקה, חוק ומשפט של ה־כנסת, בראשותו של חה״כ ד״ר ז. ורהפטיג, סיימה אתמול את דיוניה בהצעת חוק הסעד — טיפול במפגרים, שהוגשה ע״י שר הסעד מיכאל חזני. ובהצעת החוק לתיקון פקודת החוק הפלילי. בדיון השתתפו עוזר״ד אוריה בריק, היועץ המשפטי של מש־רד הסעד וכו׳ פ. תור, פקיד סעד ראשי בשירות למפגר.

לפי הצעות חוקים אלה, שיובאו בקרוב לקריאה שניה ושלישית ל־כנסת, יוגנה פיגור שכלי הגנה מפני אחריות פלילית ועילה לקביעה ש־הנאשם אינו מסוגל לעמוד בדין. אם בזיוה בית המשפט על מעצרו של אדם וכוכבע שהעצור הוא מפגר, יורה ביהמ״ש שיוחזק במעצר נפרד ככל האפשר או במעון נעול.

כשיועמד אדם לדין פלילי וימצא בית־המשפט כי בגלל היותו לוקה ב־שכלו אין הוא בר עונשין — יצווה בית המשפט שהנאשם יובא לפני ועדה איבחון למפגרים אשר תקבע את דרך הטיפול המתאימה לו. הבאתו לפני ועדת אבחון תוכל להיעשות גם בשלבים הבאים של הדיון המשפטי.

על ניתוחי מתים — בשבת

בתשובה לשאלה של חה״כ אברמו־ביץ אמר שר הבריאות ו. שם־טוב שהוא רואה בחיוב הצעה של השואל, לפיה די יהיה בהצהרה של קרוב בפני עדים (בעל־פה) שתנתן בשבת על הסכמה לניתוח, ואילו החתימה עצמה תידחה לכשתצא שבת.

מה קרה לשאיות היקרות?

בשאילתה לשר האוצר שהוגשה אתמול מבקש ח״כ אבטבי פרטים על האם וכיצד קרה שכמשאיות ונגררים שהובאו בתקופת מלחמת יום הכיפו־רים, ועלו ממון רב, מתגהים עתה בגבולי אשדוד וחיפה והפכו גרוט־אות...

אישור תקנות להעלאת המכס

ועדת הכספים סיימה אתמול את דיוניה בהצעת שר החקלאות בדבר הישון הקנות הנים (הי״כ איזון).

שר החקלאות א. אוזן הציע שער־י היכל בגובה שלפיו לא תעלה התייקרות המים בחקלאות ובתעשיה בעל לתוספת של 120% על מחיר ה־מים הקיים. ארגוני החקלאים אשר הופיעו בפני הוועדה הציעו קביעת שעורי היכל כלא יעלו על 100% בעל המחיר הקיים.

הוועדה קיבלה הצעתו של יו״ר ועדת הכספים, חה״כ ישראל קרגמן וח״כ עזיז פיינרבך ואהרן אפרת ש־התוספת לא תעלה על 110% מעל למחיר הקיים.

הוועדה קיבלה הצעתו של יו״ר ועדת הכספים. חה״כ ישראל קרגמן וח״כ עזיז פיינרבך ואהרן אפרת ש־התוספת לא תעלה על 110% מעל ל־מחיר המים הקיים.

ככי כן החליטה הוועדה להמליץ בפני שר החקלאות להתחשב במצבם המיוחד של עמק בית שאן ועמק ה־ירדן בעת קביעת פרטי התעריפים.

הוועדה דחתה הצעת חברי הליכוד שלא לאשר ההקנות בכלל.

פרידה מח״כ הלוי

ישיבת המטבה הדתי יצבד נפרדה אתמול מהיו״ר היוצא של הוועדה, ח״כ ד״ר ב. הלוי (לאחר שבשבוע שעבר בחרה ועדה החוקה, חוק ומש־פט בחה״כ י. ארדלר, כיו״ר ועדת הכנסה להיפי יסוד).

חברי הוועדה הביעו הערכתם ל־פעילותו המחוננת של ד״ר ב. הלוי בעבודה הוועדה, וציינו את התמדתו והכלתנותו. ח״כ הלוי הודה לחברי הוועדה על דברי ההערכה.

התשובות של המסחר והתעשיה

איגוד המסחר והתעשייה מעבד תוכנה להקמת קרן לשיקום בהצבות (לי. תבור);

בלרבב יהודים הכנון הקמת ה־בתכשירה באהזה, ויוצא ... ל־ביצוע (לי. מרדכי);

יעדת מיחזוב לפני פיתוח מכינה תכנית פיתוח של כל ... הפיתוח. בית שאן נבנתה על סבב הצירייה הבינדהשה (לידהין);

הכאפיות יחוייבו לאפות כברה להם בבעלה קיל אחד (לי. קצב).

הממשלה התחייבה

שר הביטחון הודיע לכנסת שהממ־שלה החליטה להוזיד בה יבבקשת ל־הסיר כהור היום הצעת חוק להארכת ההכשרה לשירות חיוים בדבר הארכה כימודים הקלה לשירותים בפתיל לד־ות הבלונים שום הזוינים בהב ב־תקופת שירותם במילואים.

יונה כהן

שר האוצר הגיש

(סוף מעמוד ראשון)

בכל יום, בכל שבוע בכל חודש — כדי שנבנה העיפור בעתרות ובל־הצים האינפלציוניים תימשך ולבנן נוכל לשוב בבהרה אל קצב הצמיחה שהורגלנו בו.

הוצאות הבטחון — שעוף מרכזי

הסעיף הבריכזי בהוצאות לתקציב הנוסף הוא לביטחון, 11.661 בילייארד ל״י; להשלום הובות — קרן וריבית כאחד — וקוקים לתוספה של 1.305 מיליארד ל״י; לעידוד היצוא. 500 מליון ל״י לשיכון 492 מיליון ל״י ול־תמיכות לנוקקים 502 מליון ל״י. הי כממשלה הקפידה, בבצבר, לבל הפגענ שכבות האוכלוסיה בעשות ההכנסה מן הצעדים — שנגקטו שכן לכרה הכורח בהורדת הצריכה הפרטית. ל־נפש, אך לפגוע בחלשים שבתוכנו.

כדי לאפשר למשפחות מעוטות הכנסה, בעיקר אלה המבקעיות ב־תמיכות סעד וקצבות של המוסד לביטוח לאומי וכן כשפחות ברובות ילדים לשאת בהתייקרויות שהלו ב־עקבות הצעדים שנגקטו בחודש נובמבר 1974, החליטה הממשלה ל־פצותן באמצעות הבערכת לאבטחת ההכנסה — קצבאות הבוהר לביטוח לאומי ותמיכות סעד.

הוגדלו המענקים למקומי ההכנסה

בבשך שנת 1974 הוגדלו המענקים והקצבאות למעוטי הכנסה ולמשפחות מרובות ילדים 5 פעמים. כידוע ל־כנסת, נקבעו כללים לפיהם התעבדו הביכות אלו לסכר המבוצע בממצע, למרות המגבלות הקצבויות שהטב־עלה הטילה על עצמה, כבצאה לבכון להגדיל את המענקים הקצבאות כעל ומעבר לכוצב מהכלל על הגבודה ל־סכר הממוצע במשק. כתוצאה מכך חל השנה שיפור ריאלי בבצבם של מעוטי היכולת.

מר רבינוביץ הגיע בייחוד נקו־דה זו נוכח הטענות שהועלו נגד ה־ממשלה כאילו לא היה בפיצוי ה־התייקרות כדי לפצות על עליית ה־מחירים האמיתית. בתנוי הלשכה ה־מרכזית לסטטיסטיקה על עלית ה־מחירים מאז הפיחות מוכיחים בפליל כי הפיצוי שניתן הוא בשיפור גבוה יותר מעליית המחירים בפועל. יחד עם זאת עלינו לבחון בקפדנות אם אין בהגדלת הקצבאות כדי לכבוש את היחס הרצוי בין הכיכה לבין שכר, ולהימנע מיצירת תמריצים ש־ליליים לעבודה.

את נאומו סיים שר האוצר באמרו: שכממשלת ישראל באה במציבות ה־היכות ותשרותים הכוצאליים שהי־קימה, הגביר הקמה שגם להבא יהיה בידינו להמשיך ולקדם בצפיכה הזיר גית זו.

(על הדיון — עיין במדור „בין ה־פטיש והסדן").

מה רוצה מפ״ם?

(יונה) גבוהה גבוהה דיברו אנשי מפ״ם ושותפיהם כנגד ה־מנסים להתנגל ביוהדה ושומ־רון, בהדגישם בלהט שיחם ר׳ מאמריהם את העקרון „הכל כפי שהממשלה מחליטה" חזות קשה חזו למדינה וחברה, המתעלמים מהחלטות ממשלה או פועלים נגדה.

עתה משהתחילו מבצעים החל־פה הממשלה בצלה אדוניה.

כמו נשכחה מהם ההחלטה, ה־עיקרון של „הכל כהחלטת הממ־שלה", כמו אינו קיים. ב״צ דר־כים מנבים הם לעקוף, לעקור לסכל ולחבל בהחלטת הממשלה. שמפ״ם שותפת לה. משל לאותו אדם שאמר לזוגתו: „בכל ענין שאת מסכימה לדעתי, הריני מק־בל את דעתך"...

תצפית

יסודות החינוך הדתי

„יסודות החינוך הדתי" — כותב סטיפאן קליין מניו־יורק, במאמר תגובה שהעביר לעתונות הישר־אלית. סטיפאן קליין, מנהל את שרשרת בתי־ההורשת לשוקולאד „ברטון", עוסק גם בפעילות ל־מען החינוך היהודי.

ראשית כל — הוא שואל — כיצד בכלל ניתן להגיע להסכם כזה. שנית, אם נגיע לכך, הרי זה יחייב פשרה הרי בענייני חינוך לאמונה. אין פשרות — הוא מדגיש.

בעל המאמר מביע תמיהה על עסקנים דתיים, המופיעים פעם בפעם באורה״ב, כדואגים לענייני חינוך דתי, הכיצד גם הם מוכנים לתת יד לזה? ...מנסי־ני עלי לומר, כמי שפעל למען הקמת ישיבות ובתי אולפנא דתיים ברחבי ארה״ב, כי כל מי הקפדנו על הרמה הגבוהה של המוסד החינוכי, ככל שנמנענו מ־להתפשר בענייני אמונות ודעות, כן גדלה הצלחתנו בתחום זה.

בהמשך כותב ס. קליין: „שמ־אלהי פעם ראש ישיבה מפורסם, כיצד לבנות את תבניות הלימו־דים הוא אמר לי במשפט: „בי שולחן ערוך כתוב הכל"... ואם מי שמתנך לתורה ולמצוות, לנגד עיניו השולחן ערוך והוא אינו יכול ואינו רשאי להתפשר. אפי־לו אם על־ידי הפשרה אולי יש מדו עוד כמה אלפי ילדים יהודים על קצה המזלג..."

המאמר בכללותו עוסק בבני־תוח ענייני החינוך בעידן שלנו והוא כולל גם הצעות מהצעות שונות של „ידיד מרוחקים", אולם עיקרה של תגובה זו בכך שבעל המאמר איש עסקים יהודי, ידיד ישראל, עד גם לנעשה בישראל בתחום החינוך היהודי ומוצא לו זמן לכתוב מאמר תגובה נגד אלה המבקשים לפגוע בחינוך ה־דתי. בהתבוללות של איחוד הער־מים והמגמות בחינוך.

אפשר להרגיע את מר קליין, כי סכנה כזאת אינה קיימת בשלב זה, אך דבריו ראויים ל־תשומת לב ולהערכה.

מהו חופש במצרים?

(ה.) בעתון „אלמצרי" המצרי כמה מכתבי קוראים על הנושא „חופש מהו ד״ר. אנו מביאים ש־ים מן המכתבים.

כאמל אבו אלופא מתהאבי כו־תב, כי החופש פירושו חופש השחיתות והגשבת שאינם הו־מוגים. ואיזה ערך יש להחופש אצל עם רעב שאין לו באוכ... הממשלה חייבת להלום ביד ב... באלה הכספרים בממון העם.

חילף נצר מסידה כותב אין דמוקרטיה ללא משטר של מפלגות ואנו במצרים שבלנו... בות ממשטר המפלגה האחת... בתי־כלא, רציחות, „איסקוימש־ים", והבגת 5 ביוני. החופש ש... אנו נהנים מבני מותנה בהיש־ארותו של סאדאת. לכן אני הצי־עים חופש על יסודות של קבע.

קריאת אחד הראשונים

(מ״ה) הרב ר׳ אברהם מנדל, ז״ל, מצאצאי האדמו״ר ר׳ ייבי מאוסטרה, היה מראשוני חובבי ציון בעולם החסידות. בשעתו פירסם את הקריאה „בשם ד׳ הבוחר בציון" (נתפרסמה בקובץ „שיבת ציון" לראיי סלוצקי), שבה קורא לעלות לארץ ולהת־יישב בה ישיבת קבע.

בנו, הרב ברוך מנדל, שעלה מרוסיה הסובייטית, הוא וצא־צאיו, במלאות ס״ה שנה לפטירת אביו, מאבות תנועת המזרחי, פירסם מחדש את מאמרו הנלבב על מצוות ישוב ארץ־ישראל.

בשעתו היה ר׳ אברהם מנדל מאורזישטשוב, פלך קיוב, נודע בקלב חובבי ציון ברוסיה ומ־חלוצי העלייה לארץ בקרב יהו־דים חרדים.

בתשובה לשאול, שרבים מן המתיישבים אינם מדקדקים ב־מצוות, הוא משיב: „התוקנה ידינו במצות ישוב הארץ ולא נשמע למוציאים דיבה על אחינו. כי שקר בפיהם ולשונם תצמיד מירמה".

הדואג לחינוך

דתי ממרחקים

(ר״מ) „לאחרונה נזדמן לי לק־רוא בעיתונות הישראלית מאמ־רים וידיעות בשבחה של מערכת חינוך אחידה, אשר תכלול את שתי המגמות — הכללית והד־תית כאחת. במקום ההפרדה ה־קיימת כיום בין דתיים ללא ד־תיים. לדעתי, כמי שמסתכל ו־עוקב אחרי הנעשה בתחום ה־חינוך היהודי, הצעה זאת היא הרת סכנות ועלולה לקעקע את

מטוס המחבלים נחת בבגדד

(סוף מעמוד ראשון)

ערובה בחדר שירותים בנמל התעו־פה אורלי, משך כ־17 שעות. הם כחררו את בני הערובה, לאחר ש־שלטונות צרפת הסכימו לרשותם מ־טוס „בואינג" וצוות של חברת „איר פראנס" התנדב להטיסם ליעד שהמ־חבלים בחרו בו. המו״מ עם ממשלת צרפת ולאחר מכן עם השגריר ה־מצרי בפריס, שנמשך כל הלילה.

שר הפנים הצרפתי מישל פוניאטר בסקי כינה את התוספים „מרצחים" והוסיף בסיבבה עתונאים: „אילולא היו בני ערובה, היינו פועלים בצורה שונה לגמרי".

המחבלים אמרו כי הם חברים של „קומנדו מוחמד בודיה". ע״ש אל־גירי פרו־פלשתינאי שנהרג בפריס לפני שנתיים.

ארגון זה טען לאחרונה לניסיון דומה שנעשה לפני שבוע בנמל ה־תעופה אורלי לפגוע בהוקה במטוס „אל על", אולם הארגון לשחרור פ־לשתין הודיע בביירות, כי אין לו כל קשר לתנועה זו.

כל בני הערובה שוחררו בלא פגע, אולם 20 איש נפצעו, שמונה מהם קשה, בהתקפת רימונים ובקרב יריות שהפכו את אולם הנוסעים היוצאים לשדה קרב עקוב מדם, מיד לאחר שסוכלה אתמול התקפה הרקטית.

המשטרה לא ידעה כמה בני ערובה נמצאים בידי המחבלים

במשך הלילה שעבר לא ידעה ה־משטרה כמה בני ערובה מוחזקים בידי המחבלים, בחדר השירותים ב־קומה הראשונה של המסוף של אור־לי־דרום.

הטרוריסטים רק אמרו כי בידיהם ילדה בת 4 ואמה — אולם כאשר הושג הסכם היום לפנות בוקר, שח־ררו המחבלים 4 נשים וארבעה גב־רים נוספים.

המחבלים הורשו להמריא רק ל־אחר ששחררו את כל בני הערובה.

השגריר המצרי התערב למען המחבלים

האם, מירי סיבו, 35, שוחררה יחד עם בתה זמן רב לפני האחרים, זמן קצר לאחר שהתערב בפרשה ה־שגריר המצרי נגיב קדרי. „אינני יכולה להאר את הכל. הייתי נפחדת עד מוות. ביחוד בגלל ילדתי" אמרה.

ממשלת צרפת במבוכה

כאשר המחבלים הבריאו למזרח התיכון כשבמטוס צוות של שלושה מתנדבים, נשארו הנשיא ז׳יסקר דאס־קן וממשלתו במצב מביך.

מדיניות הממשלה כלפי המזרח ה־תיכון, הנחשבת כפרו־ערבית, עומדת בסתירה מסויימת עם דעת הקהל ה־צרפתית, סקרים שנערכו לאחר מראים, כי רוב גדול של עם צרפת רוחש אהדה לישראל במזרח־התיכון.

שר החוץ הצרפתי ז׳אן סובאנג׳ שורד אשתקד פלוטס ציבורי כא־נפגש עם מנהיג המחבלים ... ערפאת בשבירויות צרפת בביירות וסלל בכך את הדרך להבטחתו ערפאת באו״ם בניו יורק.

התחזק דעת הקהל הפרו־ישראלית

התגובה התריפה של העתונות צרפתית על התקפה השניה־כאו־רק שבוע — התקפה אשר לא גרבה לשפיכת דמים — בוודאי ביא להחזק דעת הקהל הפרו־ישראלית, ולהתייהות מסויימת בצו ביקור ״הייך בצרפת בכבוד ד׳ נשיא מצרים סאדאת.

העיתונים תוקפים את מדיניות הממשלה

העתון המפרני „פיגארו" כתב יום באבאר בערכה „הבשורה אורלי פעלו היטב למען ישראל". עתון הצרפתי הבמרך „פראנס 00" כתב, כי המדיניות הצרפתית... ערבית „התבוטט אב יתר הגם ... רבות נוספות דוגבת אורלי".

לגוזה הסערה שבאה לידי ב־בעתונות הצרפתית, פרסמו שגרי־רים ערביים בפריס הודעה, בה הם את התקפה באבוזם „התקפה ז... זו אינה יכולה לשרת בצורה שהוא את הענין הצודק של העם ערבי".

„המו״ם היה בתויב ביותר"

שר הפנים פוניאטובסקי אמר עתונאים כי המו״ם היה מתיש יותר. עבודתה הבסיסית של זו היתה, ברוב להגיה לטרוריסטים צווב במטוס יחד עם בני ערובה שהם, הוא אמר.

הדרמה באורלי החלה כאשר אחד הגיצב על מרפסת גדולה נמל התעופה, כיוון מבנהו קטן לעבר מטוס „אל על" שעמד המריא בדרכו לתל אביב. שוטר ראה מעמפסת גבוהה יותר, וירה כמה של התוקמים, לפני שהם לירות רקסה כל שהיא.

המסכרה כחרה, כי המחבל הי... לאולם הנוסעים היוצאים, כש זורק רימוני יד ודוך כדי ריצה. הצטרפו אליו שני אחרים, קרב יריות עם שוטרים, נהרג שוטר אחד בבטנו.

הטרוריסטים נמנו להוור ע־תית, כשהם דוחפים לפניהם ערובה רבים בכל האולם, התחבאו בחדר השירותים.

עיריית בני־ברק המחלקה לעבודה קהילתית

בשיתוף עם

המכון להשתלמות מקצועית משולבת

לנשים ונערות נפתחים קורסים חדשים בבני־ברק

* גזירה ותפירה * קוסמטיקה
* מלאכת נוי * שפות

פרטים והרשמה: בימים א, ג, ה, בשעות 16.00–19.00 במחלקה לעבודה קהילתית ברחוב הברון 4, טל׳ 787300 בני־ברק.

ד״ר גולדמאן „מזהיר", שוב:

„התקופה הטובה שהיתה ליהדות מתקרבת לקיצה"

לונדון, 20 (עטבי״א) — קיומה של מדינת ישראל איננו נתון ב־סכנה, אולם העם היהודי כולו חייב לדעת כי התקופה הטובה שהיתה ליהדות מאז מלחמת ה־עולם השנית מתקרבת לקיצה — אמר נשיא הקונגרס היהודי ה־עולמי, ד״ר נחום גולדמן, בנאומו בישיבה של ועד עליוני הקהילות היהודית בבריטניה.

ד״ר גולדמן, אמר בין היתר, „אנו נכנסים לעידן חדש בחיי העם ה־יהודי. ואני רואה חובה לעצמי, ל־הסביע אזהרות מטריפה בשלב זה, נוכה ההתפתחויות אפשרויות בעתיד". „לא מאיימת עלינו כל שואה חד־שה, כמו שיש אומרים, ואין אף שמץ של סכנה לקיומה של ישראל. ייתכן, שישראל תהיה מבודדת, ואו־לי תצטרך לעשות ויתורים בעתיד הקרוב. אולם, עצם קיומה אינו נתון בסכנה".

יחד עם זאת, חייב העם היהודי כולו, הן העם היושב בישראל והן העם היושב בתפוצות — לאמץ את ההכרה, כי התקופה הטובה ליהדות, אשר החלה לאחר מלחמת העולם השניה, מתקרבת לקיצה. נקיפות ה־מצפון אשר הציקו לעולם, לאחר ה־שואה, אינן קיימות עוד״.

דור חדש קם בעולם, איננו רואה את עצמו כאחראי לשואה או ל־מחדלים שנעשו בהיבנעות מהצלת היהודים שאפשר היה להצילם בימי השואה — אמר ד״ר גולדמן.

חוגים מדיניים בירושלים

(סוף מעמוד ראשון)

מאפשרים למחבלים הערביים להמ־שיך בהתנקשויותיהם על ההתעופה ה־אזרחית הבינלאומית" — דברים אלה כתב אתמול שר התחבורה גד יעקובי, במכתב ששיגר אל שרי תחבורה של 25 מדינות חברות מועצת ארגון ה־תעופה הבינלאומי אי.קיי.או. וכן שרי תחבורה של מדינות אשר ישראל מקיימת עמהן קשרי תעופה.

השר הדגיש במכתבו כי הכרה דיפלומטית שהוענקה על ידי האו״ם הכבה מבוסדותיו לאהנון־הגג של כנופיות סידור אלה — הארגון ש־מתקרא אש״ף — נתנו עידוד נוסף להמשך פעילות הסידור שלהם. כ־תוצאה מכך, עומדת עתה הקהילה הבינלאומית בפני איום רציני לבינ־

חון התעופה האזרחית הבינלאומית — איום המסכן את חייהם של מספר רב של נוסעים וצוותים ושיבוש ש־רותי התעופה.

במסרה לסכל מגמה הרסניה זו, פונה ממשלת ישראל למועצת ארגון התעופה הבינלאומי, המתכנסת עתה במונטריאול לדון בנושא, ומבקשת ליזום צעדים מתאימים לבלימת פעו־לותיהם של ארגוני הסידור נגד ה־תעופה האזרחית הבינלאומית.

אנשי צוות „מלכה" הוחזרו לישראל

שרבורג, 20 (ע״צ) — 12 אנשי הצוות של אנית המטען הישראלית, „מלכה" נמשו בתעלה האנגלית ל־אחר טביעת אנייתם, הגיעו היום אחה״צ לנמל שרבורג.

הם הועלו ל„בית יורדי הים" ומחר עומדים לצאת בדרכם לארצותיהם, ברכבת או במטוס.

מונה חוקר לבדיקת נסיבות טביעתה של האניה „מלכה"

שר התחבורה, מר גד יעקובי הטיל על מנהל אגף הספנות והנמלים ב־משרד התחבורה, רב חובל גמרוד אשל, למנות חוקר שיערוך חקירה בנסיבות טביעתה של א/מ „מלכה" בליל אתמול.

מכנאי החוקר, רב חובל פרשין אקדיש, יימסרו לשר התחבורה ב־הקדם האפשרי, כדי שיקבע אם יש צורך בבירורים ובחקירות נוספים.

כידוע טבעה האניה בעלת מעבש של 1100 טונה אתמול לפנות בוקר בתעלה האנגלית מול האי ג׳רנסי. 12 אנשי הצוות בתוכם 3 ישראלים ניצלו ע״י האניה האוסטרית „רנטה".

משמעות ביטול הסכם הסחר בין ארה"ב ובריה"מ

מאת יעקב אדלשטיין

ידיעת ברית המועצות על ביטול הסכם הסחר בינה לבין ארה"ב, הפתיעה את הסובייטולוגים, אשר גרסו כל הזמן שבריה"מ זקוקה להסכם זה כאוויר לנשימה, כדי להיחלץ מן המחסור בחמרי גלם ולקדם את תעשייתה המפגרת לעומת המערב. היא זקוקה לו פשוט כדי להאכיל מיליוני התושבים בחיטה אמריקאית, בשל המחסור הקיים בברית המועצות, בגלל ירידה ביבולים, עקב שנות בצורת. ברית הסכם זה היתה ברית המועצות מוכנה לבלוע פגיעות ביוקר כמו תיקון ג'קסון, שיש בו משום התערבות בענייני הפנים

...סובייטולוגים לא הגיעו עד היום ... העניין, כיצד מתקבלות ה... ...ות בקרמלין. הערכותיהם לגבי ...ך קבלת ההחלטות נתבדו בזמן ...רון. אין להניח שיושב קבינט ...שרים ומקבל החלטות. ההחלטה ...נית נופלת, כנראה, בהתייעצות ... קבוצה קטנה של שליטי ה... ...לין.

...א שאין יודעים מיהי קבוצה ... את מי היא כוללת, הידיעה על ...תשובה, כדי לדעת מי נמנה עם ...וצה הקובעת. דבר מעין זה אי... ...עם ההחלטה למלוש לצ'כוס... ...קיה, לאחר "האביב הפרגאי". ...ייטולוגים סברו שלא תתקבל ...ה גורלית כזו, אך מסתבר ש... ...קבוצה לא יושבים סובייטולוגים, ... אנשים קשוחים, שיש להם שי... ...ם משלהם, שאינם עולים על ...ם של הסובייטולוגים במערב.

...מים חיצוניים ופנימיים

...ל רקע זה עלינו להבין שהסוב... ...לוגים במערב, וביחוד בארה"ב, ראו מראש את התפתחות הענ... ...מסביב לתיקון ג'קסון. מסבי... את התמורה במספר גורמים, ...יהם לא רק חיצוניים אלא גם ...יים. המקלאות הסובייטית הת... ...שה קטן. המודע בכבא היתה ...היב. מחירי הנפט הביאו ל... ...ת המועצות רווחים עצומים, ויש ...ושרותה לשלם בתמורה מלאה ... היבוא מארה"ב, מבלי להזהר ...יוקרתה. לאחר שנתברר לברית ...צות שסך הכל האשראי שמק... מארה"ב יוגבל ל־300 מיל... ...ר למשך ארבע שנים, כלומר 75 ...ן דולר לשנה, הרי הגיעו ה... שאין היא צריכה לשלם מחיר ... עבור תמורה דלה זו. סביר ...יח שעקיף זה בהחלטת הקונגרס ...ריקאי, הגבלת האשראי, היה ... שבר את גב הגמל, ומנגד ...ביר שלברית המועצות, לא כדאי ... ההסכם, והתמורה שהיא נדרשת ...לם בעדה, אינה שוה את הסחורה ... תקבל. וחשוב קך זה הוא ש... ... בסתר של דבר להחלטה ל... ...של הסכם הסחר.

...בשאלה עיתונות להיאמר שד"ר הנרי ...ג'ר התהיר כל הזמן מפני ה... ...ות של תיקון ג'קסון. הוא גא... ...כנגד התיקון, אלא שבסופו של ...

דבר קיבל את הדין, לאחר שנוכח כי לא יוכל להתגבר על הרוב ה־דמוקרטי בבתי המחוקקים האמריקא־נים. רוב זה, שהתלכד מסביב ל־סנטור ג'קסון, פקפק בתועלת ש־

הסנאטור הנרי ג'קסון
לצרכי פנים

תצמח לארה"ב מהסכם הסחר. וזאת משום שבשנה האחרונה ערכה ברית המועצות "שוד היסטורי" בארה"ב ב־מחסני החיטה שלה, התרוקנו, עד כדי כך שהיה צורך לנקוט פעולות מנע, כדי לשמור על מחסני חיטה לצרכי ארה"ב. יתר על כן, למעשה לא קיבלה ארה"ב שום תמורה בכלכלית מהסכם הסחר, אלא תמורה פוליטית בלבד, היינו, הסכמתה של ארה"ב להסכם הדטאנט, שגם הוא עצמו מפוקפק שכן ברית המועצות לא עמדה במבחן הראשון של ההסכם, כאשר פרצה מלחמת יום הכיפורים, והיא נקטה פעולות מלחמתיות, ל טובת הצד הערבי, שאינן עולות בקנה אחד עם הסכם הדטאנט.

ויתור לדעת הקהל

ההסכם בין ברית המועצות לאר־צות הברית למתן מעמד של מדינה מועדפת לבריה"מ, נחתם בשנת 1972. הוא נועד להיות אחד מאבני היסוד של הדטאנט. פתיחת השערים ליהודי ברית המועצות, והיתה חלק מן הרצון לשפר את דימויה של ברית המועצות בעיני העולם המער־בי. אך כאשר גבר הלחץ לעליה, החליט בקרמלין להטיל את "כופר ההשכלה". המחאות כנגד הכופר ב־כל העולם, גרמו לכך שהכופר בוטל מבלי שתבוא על כך הודעה רשמית. היה זה אחד הויתורים הגדולים של בריה"מ לדעת הקהל במערב. אלא שויתור זה היה קשור להסכם הדטאנט, משום ששליטי הקרמלין הבינו שאין הם יכולים לפגוע ביהו־דים ולעורר נגדם את דעת הקהל בעולם המערבי, ובעת ובעונה אחת, לדבר על "דטאנט". כיום שוכחים שברית המועצות ויתרה בנקודה זו, וזה היה ויתור חשוב מאד למערך העליה מברית המועצות.

תיקון ג'קסון, שהתנה את הסכם הסחר במתן הקלות ליבראליות ליצי־את מהגרים מארה"ב, ולאו דווקא יהודים, התקשר לכן בשני דברים. הראשון, הפקפוק בתועלת הסכם ה־סחר לארה"ב, והשני, הרצון להפיק לפחות תועלת פוליטית מן ההסכם, על ידי פתיחת הקלות ליציאתם של יהודי ברית המועצות. הסנטור ג'יק־סון, שפעילותו נגד אישור הסכם הסחר, הביאה אותו אל סף המועמ־דות לנשיאות של המפלגה הדמוקר־טית, נהקל בהתנגדות מצד ראשי האיגודים המקצועיים, אשר חששו כי יבוא גדול של סחורות מברית־המועצות עשוי לפגוע בפועלים ב־ארה"ב, וביחוד לאור האבטלה ה גדולה כיום.

תיקון ג'קסון הביא לשיא את ה־מאבק למען יהודי בריה"מ, שהל בשנות הששים. הוא העמיד את ה־מאבק הזה בראש הפעילות הפוליטית של דעת הקהל. ברית המועצות לא יכלה להסתיר עוד את היחס ליהודים, והיא פתחה "שערים, תחילה טיפין־טיפין, ובשלב יותר מאוחר נפתחו השערים בממדים גדולים יותר. ב וחשאי היה לחץ על הממסד היהודי לוותר על תיקון ג'קסון, בטענה ש־תיקון זה מזיק למדיניות החוץ של ארה"ב, אבל אף אחד לא השתכנע מזה. קיסינג'ר וג'קסון צידדו בוכוח הדיפלומטיה השקטה, וסברו שניתן להשיג הישגים בעניין זה אצל ה־קרמלין, דווקא כאשר הדיונים מוס־תרים מדעת הקהל, וזאת משום ש בברית המועצות רגישה מאד לדעת הקהל. אבל בממסד היהודי לא נמ־צא איש שיהיה מוכן ליטול על עצ־מו את האחריות לכך.

לקח מתקופת השואה

כאשר עורכים השוואה בין פעילות המנהיגות היהודית בתקופה הנאצית לבין הפעילות כיום, להצלת יהודי ברית המועצות, ניתן לומר כי הממ־סד היהודי למד לקח משנות השואה, שבהן גרס שדרך השתיקה לזהירות, תביא לכך, שהנאצים ירפו מקרב נתיניהם. אך הנאצים פירשו את ה־שתיקה של העולם החפשי, כהסכמה לפעולותיהם. לכן נקטו כיום שיטה הפוכה — הוציאו את הנושא אל החוץ והפכוהו לנושא פוליטי בדעת הקהל העולמית. ניתן לומר, שדבר זה היה אפשרי לאחר מות סטאלין, כאשר הסתמנו מגמות יותר ליברל־יות בברית המועצות. בימי סטאלין היו הפגנות כאלה בתוך גורמות ל־הגליה המונית של יהודי בריה"מ לסיביר. לאמיתו של דבר, יש כיום, עדויות שסטאלין תכנן הגליה כזאת לאחר "עלילת הרופאים", כחלק מ מהלך הדיכוי של עמים שונים ב־ברית המועצות שנחשדו בלאומיות.

אנדריי גרומיקו
חלק ממערכה אישית

ליד מוסקבה הוכנו רכבות כדי לצ־רוך מסע נסיוני של הגליה. התכנית התבטלה לאחר מות סטאלין. בתקו־פת סטאלין לא היה זה דבר יוצא דופן. עמים שונים הוגלו ממגוריהם למרחבי סיביר בתקופת המלחמה, לפניה ולאחריה, והאיש במערב לא ידע על כך. לכן, מה שניתן לעשות למען יהודי ברית המועצות לפני מות סטאלין, היה שונה לגמרי ממה שניתן לעשות בתקופתנו. נוסף על כך, היו אלה יהודי בריה"מ עצמם שהרימו ראש ואמרו, בעלה הגולה והפריץ שערים. הם החלו בהפגנות, בפטיציות ובשביתות, והעולם היהו־די בחוץ לא יכול היה לשבת בשקט מול הפגנות אלה שהיתה בהן הסתכ־נות גדולה בתנאים השוררים בברית המועצות.

הסכם הסחר היה כרוך בתנאי של מתן הקלות ליציאת יהודים מברית המועצות כלומר, סחורות וידע תמו־רת יהודים. הסכם זה מזכיר את ה־מרים בתקופת השואה, כפי־הצעת איכמן — יהודים תמורת מכוניות. יש סבורים שתיקון ג'קסון היה מופ־רז, וגרם לפגיעה בעליה מבריה"מ, המועצות, במקום לגרום להרחבתה. עובדה היא שבשנה האחרונה, כמו הזולו הדיונים על התיקון פתחה העליה מברית המועצות לעומת אשר הקד. הצפיות לעליה גדולה מברית המועצות, נגוזו בשלב זה ועמה מק־ווים שהורם העכוי של עולים לא יפגע. דומה שבבת אחת נפלו הקי־רות של בניין שלם ושמו תיקון ג'קסון שהוקם בעמל רב. ותלו בו כל כך הרבה תקוות.

מערכת פוליטית אישית

הפומביות של תיקון ג'קסון יחד לופי המכתבים בין ג'קסון לקיסינ־ג'ר, הוא גורם בעל משמעות בעיני שליטי הקרמלין, שראו בכך התער־בות בענייני פנים. אלא שבארה"ב אי אפשר בלי פומביות. ג'קסון פעל למען התיקון, כחלק מן המערכה הפוליטית האישית שלו, הקשורה במירוץ לנשיאות ארה"ב, מירוץ ש־יתחיל בקרוב. לכן לא ניתן היה להצניע את המאבק הזה.

עובדה מתמיהה היא שד"ר קי־סינג'ר היה מוכן להסכים לתיקון ג'קסון וטען כל הזמן על "הבנה" עם ברית המועצות בעניין עליית היהודים. הבנה זו בשורה גם לאחר ששר החוץ גרומיקו פרסם את מכת־בו אליו, שבו לא השאיר ספק כי ברית המועצות אינה מסכימה לתיקון ג'קסון. הכל היו סבורים שמכתבים אלה דרושים לגרומיקו ולשליטי ה־קרמלין לצרכי פנים, ואילו למעשה הם יקיימו את הסכם ההגירה. על התפנית, שחלה בקרמלין, נמסר ב־אופן מפתיע, וכיום מנסים להבין מה גרם לתפנית זו. מסתבר יותר שכל הגורמים יחד גרמו להפנית — הגורם היוקרתי, הגורם הכלכלי וה־גורם הפוליטי.

יש סבורים שאין זה סוף פסוק ושעתה יתחיל פרק מחודש בין ארצ־צות הברית לברית המועצות על הס־כם סחר חדש. יש סבורים שההסכם יפעל גם לאחר ההודעה על הביטול, באופן בלתי פורמלי. כל אלה השע־רות. עובדה היא, שהו־דעת הביטול גרמה אכזבה עמוקה ליהודי ברית המועצות. הם תלו תק־וות רבות בתיקון ג'קסון וראו בו את גאולם. יש סבורים, שטוב הדבר שהמאבק התנהל למען יהודי רוסיה באמצעות ארה"ב, שכן אילו היתה ישראל מנהלת את המאבק, היה בידי ברית המועצות להשתמש בנשק של יהודי רוסיה, כדי להפעיל לחץ על ישראל לוויתורים לערבים, תמו־רת פתיחות שערים. לעומת זה יש סבורים שצריך לחדש את המגע ה־ישיר עם ברית המועצות כדי לנהל מגע פוליטי על יציאת יהודים.

שני הצעירים שגורשו ממוסקבה נחים בלונדון

לונדון, (יופיע) — שני צעי־רים יהודים שיצאו למוסקבה וביקשו להאסר במקומו של רופא יהודי בחוס צוות בלונדון, לאחר שגורשו על ידי השלטונות הסובייטיים.

הצעירים, גלעד פרידנר, בן 20 מ־ניו יורק, ואלי יוסף, בן 19 מלונדון, הועלו על מטוס שיצא ממוסקבה ב־יום ו' בערב.

שני הצעירים הופיעו במיניסטריון הפנים במוסקבה ואמרו כי הם מוכ־נים לשבת בבית הסוהר במקום ד"ר שטרן שנידון ל־8 שנות מאסר.

ביקור בפולין [ג']

בסטאשוב - עיירת הולדתי

מאת הרב ד"ר דוד גרויבארט

הייתי נער בר־מצווה, כשעזבתי את סטא־שוב, בחודש ספטמבר 1920. אני זוכר היום בדיוק לכל פרטיו. אם לומר את האמת, לא היה לי חשק גדול לעזוב את פולין. בצד היותי שקוע בלימודי קודש, בשקידה על גמרא ופוסקים, כתלמידו של אבי, למדתי גם ספרות פולנית והיסטוריה פולנית, ונוסף לכך גם מקצועות אחרים. לא רציתי לעזוב את סטא־שוב, אבל המשפחה החליטה לנסוע לטורונטו, משם הגיע כתב רבנות בשביל אבי, הרב של סטאשוב. הזכרון האחרון שלי בקשר לסטאשוב הוא שני עצי צפצפה מחוץ לעיר. בהעיפי את המבט האחרון על סטאשוב ראיתי את שתי הצפצפות ליד קצה העיר. סטאשוב נעלמה מיד מן האופק ונסענו לעולם הגדול.

בעצם, לא נסעה כל המשפחה ביחד. אבי היה כבר בדרך. הוא היה ציר בוועידה הציו־נית העולמית בלונדון. היה בדעתו לחזור לסטאשוב ומשם לנסוע עם המשפחה לקנדה. אבל בוועידה נשא נאום בו תקף את ממשלת פולין בגלל המדיניות האנטישמית שלה. העי־תונות הפולנית פרסמה דיווחים על נאומו, וראש העיר בסטאשוב, רוקה קראוזה, יעץ לאמי שלידידי "קודי" סודי תודיע לאבי שלא יחזור לפולין, מפני שהממשלה עלולה למנוע את יציאתו. ואכן, אבי נסע באניה מלונדון לקנדה.

*

חשבתי על כל זה בהגיעי לסטאשוב ובבקרי בעיירת הולדתי. לאחר חמישים שנה חיפשתי את שתי הצפצפות בכניסה לעיירה, אבל ביקשתי ולא מצאתי. שני עצי הצפצפה הכרותים שימשו בשבילי סמל לאוכלוסיה היהודית הכרותה, ששאריות ממנו שוחררו בטרבלינקה.

אנו נוסעים לתוך העיירה. אני מכיר מיד את הרחוב הארוך המוביל ישר לתוך השוק. עוד לפני שאני מסתכל על השלט, אני יודע־שזהו רחוב קראקוב. הנה הגן העירוני, שה־נוער בעיירה טייל שם בשבת אחרי הצהריים. אנו מגיעים אל השוק. הכול נראה כה מוכר. אנו רואים מיד את הבית של המועצה, שנבנה במאה הט"ז. לפני השואה היו כל החנויות של בית המועצה בידי יהודים, על יסוד חזקה מימי הרוזן פוטוצקי, שעברה מדור אל דור. בככר השוק התרכזו כמעט כל בתי המסחר היהודיים. השוק הוא כיום אותו שוק, אבל כל החנויות היהודיות הן עתה בידים פולניות. הן נראות גם אחרת, מפני שנבנו מחדש: הן עדיין מקיפות את כל השוק.

האוטובוס שלנו נעצר באמצע השוק ואנו יוצאים לטייל על פני העיירה. אף שהבתים אינם כמו אלה שעמדו שם לפני מלחמת העולם השניה, הרי המבנה של העיר הוא כמו פעם. הרחובות שהתפצלו מן השוק נושאים כמעט את כל השמות שהיו להם בשנות ילדותי. הנה אנו נכנסים לרחוב רישוקין. היום שהוא נקרא רחוב קוליובה. שם הכרתי מיד את ה"חורי" של חיים־יוסל מלמד, אצלו למדתי כילד. במעלה הרחוב — והבית עדיין עומד היום — היה גם מורה ההוראה, רבי משה שאלתיאל גירשק, ובסמוך לביתו היה אז בית המדרש החסידי. הכרתי מיד את המקום. היום מונחת שם ערימת לבנים, בוודאי עומדים לבנות שם בניין. בסטאשוב היו שני רחובות בשם ריטוורין, על שמו של כפר סמוך. כיום נשאר רק רחוב אחד בשם זה.

בזכרי יפה את מבנה העיירה. התחלתי ללכת אל הרחוב שבו גרנו אז, הקושצ'לנה, שיהודים קראו "רחוב הטומאה". הגעתי לשם בקלות, ומיד ראיתי מרחוק, בקצה הרחוב, את הכנסיה הקאתולית, שהוקמה במאה הט"ז. אחר כך הסתכלתי מקרוב על מגדל המנזר וחשבתי על עלילת דם שאירעה לפני כמה מאות שנים בסטאשוב. הכומר של סטאשוב ג. סיקה, מזכיר בספרו על תולדות העיר את המקרה, וכפי שמתברר מדבריו, הוא האמין שהיהודים היו אשמים בעלילה זו. כעונש הוטל על היהודים לבנות את המגדל עם הפעמון הכנסייתי. את הכומר שיקה ראיתי כבר כליב־ראלי ובכל זאת הוא קיבל כאמת שקר גס כזה.

*

אחרי כמה צעדים ברחוב קושצ'לנה אני מבחין בבית בו גרנו. מלבד הבניין, שם נמצא בית הספר העצמי היהודי הזה הבניין היהודי שנשאר מן הזמן ההוא. היה זה בית מגורים ומאוחר יותר נעשה למשרד הדואר. היום נמצאות שם כמה דירות פרטיות. הדירה בה גרנו משמשת כיום כמרכז של הפועלים החקלאיים במחוז.

נכנסנו אל הבית ועלינו אל הקומה השניה, שם גרנו פעם. בדיוק באותה שעה התקיימה אסיפה של מרכז הפועלים החקלאיים. אנו יורדים ומביטים על דירה אחרת באותו בניין. בדירה זו היתה גרה משפחתו של שמעון ובנ־ העורך הראשי של "פורווערטס". תחושה בלתי רגילה היא לראות כל זה אחרי כל השנים הללו.

אנו ניגשים אל הבניין של בית הספר היהודי לשעבר. אז הוא נוהל בידי מחנך צעיר, שבא לסטאשוב מוארשה, דוד גרינברג, שהיה המנהיג בפועל והמורה של הנוער בסטאשוב. הבניין הזה עומד בקצה הרחוב, כמה צעדים מן הכנסיה.

אנו חוזרים אל הבית בו גרנו. אנו נכנסים אל החצר. אשה מציצה מאחת הדירות, בה גרו בעבר יהודים. מי אנחנו? אנו מסבירים והיא זוכרת כמעט את כל היהודים, שאנו הכרנו בשנים ההן. בעלה יוצא. הוא למד יחד בבית הספר עם חברי מאז. בניהם, צעיר ואשה צעירה, מציעים את עצמם לטייל עמנו בעיירה. בוודאי שלא נראה שום יהודי. בסטאשוב, כמו בערים ועיירות אחרות בפולין, אין יהו־דים. אשה יהודיה שנשארה בסטאשוב נישאה לנוצרי והתנצרה. פגשנו אותה.

אבל נפגשנו גם עם זוג פולני הגון. יאן ושקלה צ'ירנה החביאו בשנות הזוועה של הנאצים נערה יהודיה ברחוב אופאטוב. הם סיפרו לנו איך החביאו את הילדה בתוך ארון בגדים, מכוסה בשמיכות, כשאך נכנס זר לבית.

קרובים בטורונטו גילו אחרי המלחמה את מקום הימצאה של הנערה והביאוה לקנדה, שם פגשה את בן זוגה והתחתנה. בני משפחת צ'ירנה עדיין רואים אותה כבתם. הם באו לחתונתה בטורונטו עם כיבודים יהודי המקום על מעשה החסד שלהם בבאנקט חגיגי.

*

בזכרי בדיוק את המקום שם עמד בית־הכנסת ניגשנו אל רחוב בוז'ניצה, הנקרא היום על שמו של גנראל פולני. עמדנו בחזית של אותו מקום, שם עמד במשך מאות שנים אותו בניין היסטורי, שהיה גאוות סטאשוב. עתה נמצא שם המרכז של המפלגה הקומוניס־טית. לכל עיר פולנית יש בניין כזה.

בעמדנו שם, יצאה אשה פולניה ואישרה את העובדה, כי במקום הזה עמד בית הכנסת הגדול. היא תיארה לפנינו, באופן מגוחך ונלעג למחצה, כיצד התפללו שם יהודים... היא בוודאי אינה אוהבת במיוחד יהודים, אבל בשבילנו די היה לדעת, שכאן עמד באמת בית הכנסת הגדול. אני מביט כה וכה ומחפש את הבית הלבן הקטן, בו גר בראשית המאה הי"ח במשך שנתיים הגאון המהולל רבי צבי הירש אשכנזי, ה"חכם צבי". את הבית הזה ראו עוד לפני המלחמה, כיום הוא כבר איננו שם.

אנו ממשיכים לטייל בשוק. אנו פוגשים תושבים נוצריים. כמה מהזקנים מדברים ביראת כבוד על אבי, הרב מסטאשוב, אותו הם זוכרים. אלה הם בוודאי הפולנים הטובים. הם מספרים לנו פרטים על השמדת היהודים, מראים לנו היכן גרו יהודים ידועים ומקומות בהם הרגו הנאצים יימ"ש בריות את ראשי הקהילה.

אנו נוסעים אל ה"פולהארקי". מעין פרוור של סטאשוב. אנו מתקרבים אל בית העלמין. כמעט בלתי אפשרי להיכנס לשם. הכל הרוס. המצבות מפורקות ואין כמעט זכר לקברים.

*

הביקור בעיירת הולדתי היה חוויה רג־שית בלתי רגילה. התהלכתי בחוצות ובסמט־אות של סטאשוב כמו בחלום. האם זוהי באמת עיירתי לשעבר? — שאלתי את עצמי. סטא־שוב היתה פעם קהילה יהודית חשובה, עם בית המדרש שלה, בתי המדרשות, השטיבלך החסידיים, הארגונים שלה, דתיים וחילוניים — מזרחי, אגודת ישראל, פועלי ציון ובונד; בתי ספר יהודיים ובתי תלמוד תורה ואפילו ישיבה. הכול נמחק עם החורבן של כל קהילות פולין.

אנו עוזבים את סטאשוב ועם שובנו לקראקוב, ואחר כך לוארשה, מסתיים המסע שלנו על פני פולין.

* מכתבים למערכת *

הדרישה לציון

עלי להעיר למאמרו המעניין של חיים ראובן רבינוביץ "דורש ציון וירושלים" (על הרב צבי קלישר, "הצופה" מיום ו' שבט), כי הרישא שלו אינה מתאימה למציאות.

המאמר מתחיל במלים "אחד ויחיד במינו היה הרב ר' צבי קלישר בתפי־סתו הציונית. לדעתו, ביאת המשיח היא שלב אחרון בתהליך הגאולה; בראשונה יעלו עולים לא"י וכו'.

ובכך הגוים הכותב. הרב קלישר היה אישיות דגולה חשובה, וכוונותיו למען היהדות ולמען ארץ־ישראל לא תישכחנה, ואין כל צורך להכתירו בדברים שלא היו בו. הוא לא היה היחיד ובוודאי לא הראשון שהיה בדעה זו אשר הודיעה לה הגבנו עד הלום — זו הדעה שאת ההכנות המעשיות חייבים היהודים לעשות מבלי לחכות לנסים מן השמים ואז תבוא הגאולה השלמה לעם ישראל.

והרי ידוע ששני האישים הגדולים במאה הי"ח, הבעש"ט והגר"א, לא רק האיצו בחסידיהם ובתלמידיהם לעלות ארצה ולהתיישב בה, אלא רצו בעצמם לעשות זאת. בספר "חזון ציון" (תולדות עליית תלמידי הגר"א לא"י — ירושלים, תש"ז) מסופר, כי "התכלית הראשית של הגר"א ותל־מידיו ותנועת "חזון ציון" היתה לק־רב את הגאולה במעשים". ראשית תכניתם של ה"פרושים" תלמידי ה־גר"א, שהודות להם התבסס התחדש הישוב העברי בירושלים בראשית המאה הי"ט, היתה "להחזיר שכינתא מגלותא על ידי אוכלסא ישראלי", כנאמר באותו ספר "חזון ציון". ואין אוכלסא פחות משישים רבוא (ברכות נ"ח). האמנם בשנה המכריעה על הק־מת מדינת ישראל, היו באה"י למעלה מ־60 רבוא (שש מאות אלף) יהודים!

בספר "קול התור" של הרי"ד הלל ריבלין, תלמידו של הגר"א ומראשי היהודים האשכנזים־הראשונים שהת־יישבו בירושלים בשנת תקע"ב־1812 ("קול התור" היה בכתובים משך כמעט 120 שנה ועבר מדור לדור, עד אשר יצא לאור בדפוס בשנת תשכ"ט—1969), מדובר רבות על כך שקיבוץ גלויות הוא אתחלתא דגאו־לה. הנקודה המרכזית בתורתו זו של הגר"א ותלמידיו היא בכך, שעם ריבוי מתיישבים יהודים בא"י יינתנו הנהרה כבימי כורש ורשיון מלכי האומות. הה"פרושים" הם שביצעו דבר זה, למרות הקשיים ואף סכנת־נפשות אז.

אבל גם כל הגיל לא היו הראשו־נים ברעה זו. הרי עוד הרמב"ן זה מאות שנים קודם לכן, כי "ראשית הגאולה תהיה על פי רשיון המלכו־יות ולשם השגת הדבר, הוא כתב בפירוש, כי מצווה היא גם לכבוש את ארץ־ישראל בכות בידי יהודים.

וכאשר לתואר "דורש ציון" — הוא ניתן ע"י הגר"א למגיד ר' משה ריב־לין, בנו של תלמידו ר' הלל, כשר־משה עוד היה נער בן 15 והחל מת־פרסם בדרשותיו למען ארץ ישראל. וכך אמר לו הגאון מוילנה למטיף הצעיר ר' משה ריבלין, לפי נוסח הגמרא: "ציון היא דורש אין לה, מכלל דבעיא דרישה". ר' משה נת־פרסם אחר מכן בתואר "המגיד דורש ציון" ובשנת תקצ"ט (1839) נשלח מרוסיה, בהסכמת ה"מתנגדים" וה־"חסידים", לעמוד בראש הישוב ה־עברי בירושלים במקום אביו ר' הלל שנפטר במגפת החולירע שהפילה כשלוש שנים קודם לכן חללים רבים בישוב העברי.

כאמור, היה הרב קלישר בן העמו־דים החשובים שחיזקו את הישוב בשנות משבר ועליה קשות, אבל הוא לא היה עמוד יחיד ובוודאי לא עמוד יסוד. זכויותיו של רב דגול זה עומ־דות לו גם בלאו הכי.

היפא אברהם ב. ריבלין

לא נשים את הלחי השניה!

אחרי ירי הבזוקות על מטוס "אל־על" בצרפת, אל נשלה את עצמנו שהממשלה צרפת אכן תתפוס את ה־אשמים. למה להסתבך? האם לא תבוא פעולת טרור ראוותנית? האם לא יפקידו אותה באמברגו של נפט אם לא תשחרר את הצבורים?

איש לא יילחם עבורנו, אם לא נעשה זאת בעצמנו. ולכן: האמיצים בעם, קומו התנדבו לעזרת העם!

... צליהם אימה ופחד! התארגנו ב... קומנדו. ועל כל פיגוע אצלנו הע־בו עשרה פיגועים אצלם. אם התגובה שלנו לא תהיה מקבמחת, גם שלהם לא, וכן הלאה. לא נשים את "הלחי השניה", "הקם להרגך השכם להרגו". בעולם של טרור, נפט ודולרים, רק זוהי התשובה הנ־כונה — בלב דמשק, בלב ביירות, קהיר ובכל מקום בעולם. ולו רק כדי להבער את עלבונם של צבורי לילהכר ולמחות על "הצדק" של ה־עולם. הם מרצים את עונשם במאסר, ולילה הלך ורוצחי נשים וילדים ושופכי דם נקיים, מסתובבים חופ־שים.

ש.

(שם הכותב שמור במערכת)

שבועון באנגלית ברוח מסורת ישראל

חוויה היתה" קריאת מאמרה של נעמי גוטקינד על שיחתה עם הרב חיים אורי ליפשיץ, עורך "ג'ואיש פרס" היוצא בניו יורק ("הצופה", עש"ק פ' שמות). הצלחת שבועון דתי, שמספר מנוייו מגיע למאתיים אלף (ולפי זה, קוראיו למיליון נפש) גורם חיובי לקראת התעוררות אל המקורות שמהם נותקו המוני בני־ברית ביודעים ובלא יודעים.

מי פילל ומי מילל שהתעצמות ה־יבשות שכונו בשם "צבא־ריקא" קמים להחיה הדות לאיש האשכולות שיראת ה' היא אוצרו ולא ייעף ולא ייגע למען הדרת אהבת תורה ואמו־נת ישראל.

עובדה היא, שזכינו בייה לרבבות עולים מארה"ב ומדינות אחרות ש־טרם קלטו את שפתנו ונאלצים לק־רוא עתונים בשפה האנגלית. לצע־רנו, העתון בשפה האנגלית המופיע בארצנו אינו עולה בד בבד עם גי־שתם המסורתית והחיובית הם ב־בחינת "תינוקות שנשבו". ואולי יתע־ורר איש בעל כשרון ומרץ ויוציא ה', ויוציא שבועון בשפה האנגלית לצבור אים לחוששות ברוח ישראל סבא ו־מוטבטני שיתקיים בו "והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד" ויבוא על שכרו בעולם הזה ובעולם הבא.

ירושלים נתן א. רוטנשטיין

גורל אחד וייעוד אחד

נדהמנו לקרוא בעתון "מעריב" (7.1.75) את הצהרתו של מר ב. גואן נשיא הפדרציה העולמית, בה קובע במספר משפטים את הערכת המצב הנכוח בסכסוך הערבי ישראלי:

א. השלום יגיע אם הישראלים יו־צאי ארצות ערב ינהלו את המו"מ עם אויבינו.

ב. הסודנים המצרים לא שונאים את היהודים אלא את הציונים שהם "התגלמות הרע".

אם אמנם דברים אלו נאמרו ב־לשון הכתבה רואים אנו מחובתנו להגיב במלוא החריפות:

א. אנחנו, יוצאי ארצות ערב, אז־רחי ישראל לכל דבר. ממשלתנו נב־חרה גם על ידינו ועל דעתנו, היא מייצגת את כלל האומה ולא חלק ממנה ובאשר אחד משרינו פונה לאויבינו מעל כל במה שהיא הצ־הרתו מחייבת אותנו.

ב. מסרבים אנו בכל תוקף להיות מסווגים כיהודים שאינם כביכול ציונים. התנועה הלאומית שפעלה ל־הקמת המדינה צמחה על רקע קרמת עמנו ושאיפותיו מאז ומתמיד. אנחנו, יוצאי ארצות ערב, שותפים לה בכל כוחנו ומאודנו. שנאת הערבים למדינת ישראל הנה שנאה לכל ה־יהודים באשר הם ולא שנאת האשכ־נזים בלבד ומבשרנו זאת חזינו.

גורל עמנו אחד הוא וייעוד אחד לכל יהודי באשר הוא שם. כי מי שעלה על דעתו שהנה הספרדים הם הם ולא אחר אשר יצליחו — באשר הם "בני דודים" כביכול — במו"מ מדיני עם אויבינו אינו אלא טועה, גורם רעה לכלל האומה, עושה עוול ופוגע בכבודם של יהודי בני עדות המזרח.

א. שכטר
מזכיר ארצי של ההסתדרות עולי צרפת, צפון אפריקה ודוברי צרפתית

"הלכה ומדיניות"

במכתב למערכה בשם זה (30.12.74) מגיב ק. (השם והכתובת במערכת) על מכתב הרב רפאל וולפוביץ מיום י' טבת השנה.

לשאלת הרב "מדוע רבנים ורבניים אינם מתערבים בעניין יהודה ושומ־רון, התגחלויות וכו'" משיב ק. כך: "בותר רב יודע מר, שמצילין תולה ביום הכיפורים לפי בקי, מפני שהצום עלול להיות בבחינת פיקוח נפש, וכלום המדיניות ביוס־ אינה בבחינת פיקוח נפש? — — — ומי אין לשמוע דעת בקיאים במ־דיניות ולא לפסוק הלכה לפי הצ־נס."

ירושה בא לשאול את ק. מטיפה לרישא.

1 "לא לפסוק הלכה רק לפי הד־רשא". היכן ראה הכותב הלכה שנפ־סקה לפי הרגש, ללא ביסוס הל־כתי ע"פ יסודי ההלכה בישראל, הר־אש, הרמב"ם, הרי"ף ומפרשיהם. מה לפסיד ולרגש, הנוגע את "לא תסורו"

מה להלכה ולסנטימנט

2. אם רב אומר דבר, ככל אזרח, לפי מיטב הבנתו ומצפונו האישי, האם הלכה היא זאת או פסק דין רבני?

3 רב בישראל, ככל אזרח אחר, הנוהג לפי צו מצפונו והכרתו האז־רחית — העולה על הדעת שיש לזה הוקף הלכתי? הניסה רב גדול בישראל, מאז ר' עקיבא במרד בר־כוכבא ועד רב רשמי בימינו להצ־יג עמדתו כפסק הלכה?

דוד אבוחאי
חיפה

ג'יהאן סאדאת מספרת על עצמה

לא מכבר, הסכימה רעייתו של נשיא מצרים, הגב' ג'יהאן סאדאת להעניק ראיון לכתב העתון הלבנוני "נשאה אל הגלבי". הראיון שפורסם בבלו־אר כשבועון הביירותי "אל חוואדת", פותח בהקד־מה ארוכה על פעילותה הציבורית של ג'יהאן משנים האחרונות. בעיקר, בבקוריה אצל פצועי מלחמה, ובבעיות האם הילד.

ג'יהאן גדלה בבית לאומני. אביה השתתף במרד בשנה 1919, ואילו אימה האנגליה היתה הדורה תודעה מצרית עמוקה. היא התארסה לסאדאת כשזה היה עדיין קצין זוטר.

על תקופה זו מספרת ג'יהאן:

— אני קשורה מאד לדודתי — אחות אבי, באותה בחופשות הקיץ בליתי אצל דודתי בסואץ. בן דודתי, שהיה טייס ואשתו היו שם, והם ידידים טובים של אנור אלסאדאת. אבי לא עסק בפולי־טיקה ואהב לנהל חיים שקטים ושלווים, ואילו אני אהבתי מאד לעסוק בפוליטיקה. גדלתי באויר אלרוז'ה שבקהיר. באותו מקום היה סניף של האחים המוסלמים. הייתי אז כבת 13 שנה יהו־לי נסיות דתיות. אספתי כספים ותרומות לסניף האחים המוסלמים. ואז בהיותי אצל דודתי דיבר בן דודתי על אנואר אל־סאדאת בהערצה רבה. ידעתי שאנור היה קצין לוחם, נשוי ואב לילדים. הייתי רק בת 14 שנה אך הספורים על אל־סאדאת משכו את לבי. אותו קצין שנכלא מתוך משפחה עניה ובכ"ז הוא נאבק נגד האימפריאליזם, מסכן את פרנסתו ואת חייו למען מולדתו. בן דודתי הבחין בהתעניינותי הגוברת באנור אלסאדאת. ולכן הרבה לספר לי אודותיו ועל מאבקו נגד האנגלים, למרות שאמי אנגליה היא חיה עתה עמנו).

פעם אחת ברמדאן, כאשר סאדאת היה עצור בכלא בפרשת אמין עת'מאן, באותו יום עמדו להח־ליט את פסק הדין במשפטו של סאדאת, הלכתי כמה ק"מ ברגל כדי לקנות עתון ולדעת מה נגזר עליו, ומה גדולה היתה שמחתי כשקראתי בעתון, כי בית המשפט זיכה את סאדאת מכל אשמה.

באותו יום בערב, חזר בעלה של בת דודתי הביתה ועמו אסלאדאת, והתפתעתי לבואו של סאדאת לביתו עד לפני שחזר לביתו אחרי שיצא מבית הסהר כיוון לא עלה כלל בדעתי או עניין של נישואין. למחרת שאלתי את בעלה של בת דודתי: כיצד זה אפשר שסאדאת לא הלך לביתו אל אשתו וילדיו אחרי צאתו מבית הסהר — ובא דווקא לכאן? והוא השיב: סאדאת נפרד מאש־תו ובא כ"די פסב אלינו.

השתי בשלה נפשיה, אח"כ הגיע יום הולדתי ה־15, סאדאת הופיע בנגינה שערכנו בקוּינו "אל־תצאון" שבאסמעליה.

בעלה של בת דודתי עסק, בנוסף לעבודתו כטייס, גם בהקנדעות חופשיים, ושיתף את סאדאת בעבודתיו, ובמהלך הזמן ראיתי כי אני מזדהה עם דעותיו והשקפותיו. לאט לאט הפכה ההת־פעלות להזמפטיה עד שבא יום אחד וביקש את ידי. שמחתי על כך מאד והייתי מאורסת. בן דודי קרצה להתיר את נישואינו אבל לאבי כל סאדאת מבוסס מבחינה כלכלית וכי יש לו אדמות ופרדסים. אך סאדאת בא אלי ואמר לי: דעי לך כי אין לי שום רכוש ואינני רוצה לרמות את אביך. עניתי: האם אתה מתחתן עם אבי או עמי? אני יודעת שאין לך רכוש ואני מסכימה, אך אבא, אל תודיע זאת לאבי. סאדאת התנגד ואמר כי אין הוא רוצה לרמות את אבי.

אבי הסכים לנישואינו בתנאי אחד — שאנואר לא יעסוק בפוליטיקה ואמנם סאדאת הבטיח לו זאת.

אח"כ התארסנו וחכינו עד שהגעתי לגיל 16 ולא עבר זמן רב מנישואינו עד שהחל בהכנת המה־פכה, היינו אז ברפיח, ובכל יום ששי בילינו בח'אן יונס, בעזה או באזור אחר.

סאדאת אמר לי:

ג'יהאן, רצוני לומר לך כי ההבטחה שהבטחתי לאביך לא לעסוק בפוליטיקה, מציקה לי, אך כלום אפשר שלא אשתתף בפגישה הנצרכת למען המולדת, ואח"כ פרצה המהפכה וההמשך ידוע.

סאדאת כאב וכבעל

האמת היא כי הוא בעל טוב, אב מצוין, מתחום לילדיו ברגש מעולה, קשור מאד לילדיו, ולמרות עיסוקיו וטרדותיו, אינו שוכח את חובותיו כלפי משפחתו.

אמנם אין אדם ללא מגרעות, מגרעותיו היחי־דות הן בעיקר דרכי אכילתו, והאוכל שלו מוגבל למשל הוא לא אוכל צלוי או שלוק, וישנה רשימה ארוכה של מאכלים שאינו אוהב, למשל, הוא לא אוכל מלוחיה (כרוב שרך עממי מצרי), באמיה, ארטישוק, טרד. כמעט ¾ המאכלים, וכל מאכלו מצטמצם בתפודים אירוריה. שעועית וגזר. זה קצת כבביד עלי ומציק לי כיצד לגוון את התפריט למענו. לפעמים אני עושה לו פול או פלאפל. והוא מגלה שביעות רצון.

מלחמת אוקטובר

כתב העתון שואל את ג'יהאן, האם ידעה משהו על מלחמת רמדאן שעומדת לפרוץ?

שום דבר, אמנם חשתי כי משהו עומד להת־רחש אך למדתי לא לשאול שאלות וביחוד במד־שר הפוליטי הצבאי, וכשם שבליל המהפכה של יולי 52 למדתי כי משהו עומד להתרחש כאשר לבש מדי צבא, ויצא, כן גם בליל מלחמת אוק־טובר. שני ילדינו ג'מאל וג'יהאן היו לומדים בביים, שאלתי את סאדאת, האם מהר אשאיר את הילדים בבית? והוא הגה ושאל: מדוע? הרי הם כמו כולם.

בנו של סאדאת, ג'מאל אלסאדאת אוהב מוסיקה והוא מנגן על להקה מוסיקלית, הוא למד זאת בכוחות עצמו ולא במכון למוסיקה, אמנם אחיו תיד למדו במכון למוסיקה, אך אנואר התנגד כי בנו ילמד במכון מוסיקלי שכן הוא רצה כי יקים גבר, אך בכ"ז יצא ג'מאל מוסיקאי מעולה, כנראה ירש זאת מאמו. שכן אני עצמי מנגנת על מנדו־לינה, אני אוהבת מוסיקה מזרחית, כן אני חובבת ספורט ובעיקר ריצה שחיה.

על הקליטה ועל הנשירה

מאת א. צבי גבעון

למשבר המדיני והכלכלי ... אוקר בעת את המדינה, מת־... גם משבר בענייני קליטות ... בשנת 1974 עלו ארצה ... אלף יהודים, לעומת 55 ... בשנת 1973 ומכפר דומה ... — 56 אלף — בשנת 1972.

...הקטנה בעליה היא מכל הארצות, ...ם בשיעור גדול יותר מברית־ ...המועצות. הקטנה בעליה בארצות ... התחילה עוד בשנת 1972. ... מצב הבטחוני־המדיני, שמרתיע ... רבים מלעלות ארצה. אבל ... היה רבה גם בגלל קשיי קליטתם ... לכלית והחברתית בארץ.

...קיימים ארבעה תחומים עיקריים ... כבידים על הקליטה: הבעיה ה... ...ונית, קשיי הדיור, עניין התעסו... ...והקליטה החברתית.

...בהמיד ובכל מקום הלשון הוא ...סים והכניסה של התאקלמות במסי־... החדשה, בחברה ובעבודה. אמנם, ... ים האחרונות פותחו בארץ כלים ... מרכזי הקליטה, אולפני הקיבוץ ... ודומה להם וכדומה, כדי להקל על העולה ... הלשוני. בכל זאת מתקשים ... עולים בלימוד השפה העברית בקו־... רצון להם ולהכרה והחות־... הקליטה, שעולה בא אתה במגע ... רק חלק קטן יחסית — כ־12 ... מהעולים, מגיע לארץ עם ... כלשהו בעברית. קטן מרבה ... האחוז — כ־5% — בקרב עולי ... המועצות. באולפנים, אקסטר־ ... שנים הצעירים בערבים במקר־... יישוב שנים, רק כמחצית מן ... מנצלים אפשרות זו של לי־... השפה. הסיבות העיקריות של ... השתתפות בקורסים, היא, לפי ... אמר.

...שיי הדיור

...בגלל הביקוש הגואה במשק הב־... משך הבניה המהיר הוא מסוד בידי ... גמרות ומכונות לאכלוס על ידי ... כדי להתגבר על המחסור ... מוסדות הקליטה של המסוכנות ... ממשלה פתרון, שהיה צורך על ... שנות החמישים, אך ... בעיות חדשות. הפתרון החדש ... לשכור דירות בשוק החופשי ... השכיר אותן לעולים. רוב הדירות ... שכרו נקנו על ידי ישראלים והנ־... יהיו במרכז הארץ ונקנו ...ספקולטיביות.

...לשזל את העולים להיכנס ... ואשר ומראי למשך תקופה קצ־... של שנה עד שנתיים, הבטיחו ... ומסדות לעולים, שדיור הקבע שלי־... ימצא באותו האיזור של הדיור ... עד היום נשכרו בשמונה אל־... דירות, כאשר 25 אחוז מהן נב־... באיזור המרכז, כך שלמרות ... של הממשלה לפזר עולים ... הארץ, נוצר מצב, שהעולים ... מסביב הערים הגדולות. ... בעוד שבשנת 1973 השתכנו שליש ... העולים באזורי הפיתוח, הרי בשנת ... 19 הגיע מספרם רק לרבע, וכנראה ... בשנה זו תימשך מגמה זו. כיום יש ... כחמשת אלפים משפחות המת־... דירות בבירות ארעיות באיזור יר־... שאותן יש לפנות בשנתיים הבאות. קליטה טובה ובריאה של גלי העליה מחייבת יצירת מלאי הר־בה יותר גדול של דירות לעולים באזורי הפיתוח.

בעיית התעסוקה

בגלל הביקוש הגדול הקיים במשק הישראלי מאז מלחמת ששת הימים לפועלים מכל הסוגים — מקצועיים ופשוטים — לא נוצרו קשיים מיוח־דים בקליטת עולים. העם היהודי בגולה, הן בארצות הקאפיטליסטיות במערב והן בארצות הקומוניסטיות במזרח, הוא בחלק ניכר עם אקדמאי. כעשרים אחוז מהעולים הם אקדמאים ועוד כעשרים אחוז הם בעלי השכלה על־תיכונית אחרת, לעומת שמונה אחוזים אקדמאים וכעשרה אחוזים בעלי השכלה על־תיכונית בין הישר־אלים. הבעיה העיקרית היא: איך לבנות משק שיהיה מבוסס על כוח המוח ושמסוגל לקלוט גבס השוב ובעל ערך מקצועי ומדעי, כמו שה־עליה הנוכחית מביאה כיום. כדי להתגבר על בעיות התעסוקה, נוצרו במוסדות הקליטה הכלים הדרושים להכשרת כוח האדם שמגיע ולהת־אימו לצרכי המשק מחד, ולהתאים את המשק בהתאם לכוח האדם הנמ־צא, מאידך. קיימים קורסים להש־תלמויות, להתאמה ולהסבה מקצו־עית. ביותנים מענקים והלוואות ליוז־מים ולמפעלים, אשר מפתחים תע־שיות ושירותים, שבהם יש ביקוש לכוח אדם אקדמאי. לפי האומדן פנו בשנתיים האחרונות כ־40 אחוז של העולים לתעשייה וכ־50 אחוז לשירותים. במיוחד קשה היה מצב התעסוקה של בני 55 שנה ומעלה. שיעור האבטלה אצל העולים החד־שים היה פי שניים מהממוצע היש־ראלי.

קליטה חברתית

לעומת שלושת התחומים שהוזכרו עד כה, שהממסד חייב ומסוגל לפעול כדי למצוא פתרונות יעילים, הרי הבעיות החברתיות אינן ניתנות ל־פתרון על ידי הממסד, אלא זה מתפקידו של כל אזרח ואזרח המדי־נה. דווקא שטח זה הוא הגורם ביותר. אין כל הרגשה אצל האזרח הוותיק, שעליו לפעול ולעזור בקלי־טה החברתית של העולים המגיעים ארצה. מתוך מחקרים שנעשו אנו למדים שלוותיקים אין קשרים חבר־תיים עם העולים החדשים וגם אצל העולים קיימת ההרגשה של בדידות מהחברה הקולטת. העולה שמגיע היום מוצא סגר חברתי בעולה שה־גיע אתמול. ברגע שמגיע העולה לשכונה, חייב להיות טיפול בו מצד כל השכנים. שביעות הרצון מחיי החברה גבוהה יותר בקרב העולים מאמריקה ומאירופה המערבית מאשר בקרב העולים מאירופה המזרחית, מאסיה ואפריקה. קשה יותר קליטתם

עולים מגרוזיה עוברים הליכי קליטה ראשוניים בנמל התעופה בלוד.

החברתית וההתרבותית של עולי ברית המועצות, שכתקשרים עם דוברי שפתם ומצדם מבעטים לבוא במגע חברתי עם השכבה הוותיקה בארץ. לפי סקר שנעשה, מסתבר כי כארב־עים אחוז מהציבור הישראלי הבוגר לא שוחח בשנה האחרונה אפילו פעם אחת עם עולה על בעיות קליטתו בארץ. כחמישים אחוז ציינו שהם לא מתעניינים או כמעט לא מת־עניינים בנושא הקליטה. כמובן שיחס כזה הוא בעוכרינו. יש להקים ועדי קליטה מקומיים וליצור פעולות הת־נדבות במסגרות שונות, כדי להקל על העולה ולהכניסו לחיי החברה הישראלית מהר יותר. הזמן בלבד אינו פועל לטובת קליטת עולים.

ענף חשוב לקליטה חברתית היא הקליטה הדתית. יש להצטער שבעניין זה לא היתה הבנה מספיקה של ה־מוסדות. אמנם נבנן שרק כ־25 אחוז של העולים הגדירו את עצמם כדתיים וכ־35 אחוז מכלל העולים הגדירו עצמם כמסורתיים. במיוחד עולי גרו־זיה ובוכרה ראו בבית הכנסת את מקום ומקור ריכוזם והוא לגביהם המרכז של חייהם החברתיים. אך לא בכל מקום מצאו בית כנסת מוכן שיכלו להגשים בו את מאווייהם הד־תיים, הרוחניים והחברתיים.

גם תנועתנו יכולה לעשות יותר בשטח זה. אמנם בהעדר־הפועל של "הפועל־המזרחי" קיימת מחלקה מיו־חדת לטיפול בעולים אבל זה בהחלט אינו מספיק כדי למלא את הדרישות של קליטה רוחנית. בימי ציון בור־דרים של מספר מועט של פעילי קלי־טה ומזכירי הסניפים או משלוח תזכ־רים — אי אפשר לקלוט. כל חברי התנועה היו צריכים להיות חדורי הכרה בחשיבות הקליטה וקבלת העו־לים בשורותינו. לא מורגשות הת־עוררות וההתנדבות מספיקות בקליטת העולים. הדבר מתבטא גם במספר ילדי עולים הלומדים בבתי הספר הממלכתיים־דתיים וירידה קבועה באחוז התלמידים בבתי הספר הממ"ד עדיין לא מאוחר לספר על דרכי העולים בתנועתנו. תנועת האשה ה־דתית לאומית פועלת בחלקה בכיוון נכון. היא עורכת כנסים לעולות חד־שות, מלמדת את החברות החדשות בכלכלת ביה ועוד. ויש מקומות, שהחברות הוותיקות מתנדבות למתן שיעורי בית. על כל חלקי התנועה לפעול בכיוון זה.

נשירה ניכרת

בשנים האחרונות, עם פתיחת שע־רי הברזל כברית המועצות, נוספה לטרמינולוגיה של הקליטה הבהה "נשירה". ירידה של עולים מן הארץ היתה קיימת מאז ומתמיד, עוד ב־עליה השנייה והשלישית. בשנת תשל"ד עזבו את הארץ כארבעה אחו־זים מכלל העולים, תוך השנה הרא־שונה לשהייתם בארץ. העזיבה היתה דווקא בקרב עולי מערב אירופה וארצות־הברית — כתשעה אחוזים, בעוד שמבין העולים מברית המוע־צות עזבו כשני אחוזים בלבד. התו־פעה החדשה שהתפתחה — הנשירה — מגיעה לממדים ניכרים ורציניים בקרב היוצאים את ברית המועצות ואינם מגיעים בכלל ארצה. לעומת נשירה של כארבע אחוזים בשנת 1973, נשרו בשנת 1974 כ־17 אחוז, ובחודש האחרון של 1974 היה שיעור הנשירה גבוה ביותר והגיע עד ל־30 אחוז. יש לתופעה זו כמה סיבות. בכל אשר מתרחבים מעגלי היציאה מברית המועצות, רואים יותר יהודים אשר אצלם קיימת פחות הזהות היהודית. מניעה אותם האפשרות של יציאה מברית המועצות שיחרור מה־משטר הקומוניסטי, ולא המניע ה־ציוני. כמובן שהמצב הבטחוני והמ־דיני האובייקטיבי, ובפרט כפי ש־הוא מתואר בארץ מוצאם, משפיע על חלק מן היהודים. המכתבים שנשל־חים על ידי עולים מן הארץ, המתאר־רים את תנאי הקליטה וקשיי השיכון, יש להם השפעה שלילית מובנת. הנושרים בדרכם לישראל והמגיעים לארצות מערב אירופה, לקנדה או ארצות הברית, דורשים את טיפולה של הקהילה היהודית. אולם גם שם אחרי קליטתם, כתרהים בחיים יהו־דיים. נגד נגע הנשירה באווירה הקליטה יש להגביר את ההסברה, הקליטה בארץ יצמצם את ממדיה של השפעה שלילית זו.

מסיבה מטעם ותיקי התנועה לכבוד הרב כ. פ. טכורש

מטעם ותיקי התנועה נערכה מסי־בה חגיגית ע״י שולחנות ערוכים ל־כבוד הרב מהר״א פישל טכורש, לרגל הופעת ספרו השני „הדרת אפרים".

פתח וניהל אברהם מברך, וצ״ין הופעתו של הרב טכורש לפני יותר מיובל שנים בועידת „צעירי מז־רחי" בוורשה. בעת ההיא כבר תפס הרב טכורש מקום חשוב ונכבד בין הנוכחים, וכבר אז עמד בראש הנו־ער הדתי לאומי החולם והלוחם בעד התורה, העם והמולדת, ועד עכשיו עומד על המשמר של התנועה והש־קפותיה. בשם הנהלת המפלגה ה־דתית לאומית בירך את המסיבה מזכ״ל המפד״ל, צבי ברנשטיין, את ברכת הנהלת ותיקי התנועה הביא אליעזר גואלמן, בשם חבר הרבנים בירך הרב ירחמיאל אבינרי, אשר צ״ין את שקידתו של הרב טכורש. בשם הסופרים הדתיים הביא את ברכתו ידיד נעוריו עוד מוולוצלבק, הסופר יצחק אריגור. בשם ארגון ה־מורים הדתיים בירך ד״ר צבי זהבי. רבה של גבעתיים הרה״ג יוסף גליק־סברג, נתן הערכה מפורטת על ד־מותו ופעילותו התורנית והספרותית ועל יצירתו שהיא תוצאה מיגיעה, עמל והתמדה. הרב טכורש הודה ל־מברכים במילים נרגשות, סיפר על דרכו בחיים ועל שיטתו ביצירתו ה־ספרותית־תורנית. המנחה אברהם מברך נעל את המסיבה.

ישראל פסקר

*

החזן בנימין אונגר השמיע במה־לך הערב פרקי חזנות.

*

מפעולות הרבנות והמועצה הדתית ברחובות

הנחת אבן פינה לבית הכנסת של עולי לוב ופרס התקיימה בשכונת קרית משה. בטקס נאמו הרב אב־רהם שהרבני, רב העדה הספרדית ו־חבר הרבנות הראשית ברחובות.

מן ההווי הדתי

ראש העיר, ש. רכטמן, ראש המו־עצה הדתית, הרב ש. ירושלמי, ר' הרב יעקב מורזי, חבר הנהלת ה־עיריה. כל הנואמים הרימו על נס את מסירותם של העסקנים המקר־מים שמקדישים מזמנם לקיום הק־מת ביהכנ״ס ואיחלו לציבור שבית הכנסת יעמוד במהרה על תלו. פתח והנחה שאול עמדי ידיד ארגון עולי פרס.

מסיבת מלווה מלכה רבת משתת־פים בביהכנ״ס המרכזי בשכונת אפ־רים. מעניני דיומא נאמו הרב ה־ראשי לרחובות, הרב ש. הכהן קוק, הרב ז. גראה, אב״ד הרבני האזורי, הרב יהושע עטטיקס, רב שכונת אפרים, ראש העיר, ש. רכטמן, הרב ש. ירושלמי והרב נ. מנדלבוים. הנ־עימו את המסיבה בזמירות הרב שאול כהנא ור' זאב צוקר.

כנס גבאים לעניני בתי־כנסת הת־קיים בהשתתפות הרב הראשי, רבני העיר, ראש המועה״ד, מפקד מש־טרת רחובות ומפקד המשמר האז־רחי. בכנס השתתפו גבאים רבים.

מסיבת ראש חודש התקיימה ב־בית הרבנות והמועצה הדתית, ב־שיתוף מרכז ההסברה, חבר המוע־צות הדתיות והמחלקה לתרבות תור־נית במשרד החינוך והתרבות. אלוף משנה (מיל.) יהושע גבו הרצה על בטחון ישראל, בחלק האמנותי הופיע הזמר אורי שבה. פתח והנחה הרב ש. ירושלמי, ראש המועצה הדתית.

*

מסיבה חגיגית בביהכ״ס „בית יעקב אהל רבקה"

מתפללי בית הכנסת „בית יעקב־אהל רבקה" (רח' יהושע בן נון 9־7) בתל אביב, התכנסו בשבוע שעבר למסיבה חגיגית, לרגל הגיעו של ר' יעקב כץ לגבורות.

פתח והנחה את המסיבה א. סופר, את חתן המסיבה בירכו הרב רב־נוביץ והרב שור, שהעלו על נס את נדבת לבו של ר' יעקב כץ, שבת־רומתו איפשר להקים את בית הכנסת לתפארת הסביבה, שהפך לא רק ל־מקום תפילה, אלא גם מרכז לשעו־רי תורה ולחיים קהלתיים ערים ו־מבורכים.

ר' יעקב כץ ענה כלפי המברכים בדברי תודה נלבבים והביע שמחתו על כך, כי זכה אחרי נדודים מבר־דיטשב מקום הולדתו, עד למסקיטו הרחוקה, להגשים את „ייעוד" קיוו לעלות ארצה, להשתקע בה ולעזור בבניית מרכז לתורה ולתפילה, כאשר הוא ורעייתו הקדישו לכך את מרבית רכושם, בתקוה שיוסיפו בכך נופך משלהם לחיזוק בנין הארץ ברוח ישראל סבא.

קהל המתפללים בילה במסיבה ל־יד שולחנות ערוכים ובירכו את ר' יעקב כץ ורעייתו, שיזכו עוד שנים רבות ליהנות ממפעל־חייהם הת־גשמות כל תקוותיהם.

*

חגיגת „יום ראש חודש" בביה״ס „יבנה" בגבעת אולגה

ראש חודש שבט הוקדש בביה״ס הממ״ד „יבנה" בגבעת אולגה ליום לימודים על הנושא ראש חודש. ה־תכניה הוכנה מראש במסגרת ישי־בת המועצה הפדגוגית. מועצת התל־מידים ערכה להם „מדי חודש בחד־שו", עם המדורים פרשיות השבוע, ההפטרות, דינים ומאורעות החודש, מדרשי חז״ל, תשבץ, ופרחי החודש. דף „מדי חודש בחדשו" אשר כלל בתוכו את המדורים שבלות, שובל הופץ בכתות.

בבוקרו של יום ראש חודש הת־כנסו התלמידים עם כל המורים ל־תפילה חגיגית. אחרי המפקד, אשר ניתן ע״י כתה ד' — בהדרכת המח־נכת מזל עידן — על הנושא חודש שבט, תרומות ומעשרות, עברו תל־מידי ו', ז', ח' לכתותיהם ללימוד נושא ראש חודש בתחומים שונים. בצהרים התקיים בחדר האוכל כנס חגיגי לסיכום היום. מקהלת בית־הספר, בניצוחו של המחנך אליהו אדרעי השמיעה שירים מתפילת „הלל" ואחרי דברי הפתיחה של מנהל בית הספר, יהודה שורץ, הבר־כת הרב דמתא, הרב בישון, סיכמו נציגי הכתות את יום הלימודים.

בחידון בנושא „דיני ראש חודש" שנערך ע״י המחנך שלום שוהם — הוכיחו התלמידים בקיאות. זכו ב־פרסים ינון שרעבי ואמנון כהן מ־כתה ו' ותרגלית סלקמן מכתה ז'. דברי הערכה השמיעו המפקח על ביה״ס, יעקב רום וסגן ראש העי־ריה מרדכי קוסטליץ. הנחה המחנך יוסף בוסקילה. אחרי תפילת מנחה התקיימה תחרות כדור בין־כתתית.

י. ש.

*

סיום מסכת בגבעת מרדכי בירושלים

משתתפי השיעור בגמרא, המתקיים שלושה ערבים לשבוע בבית הכנסת של חברת מעניות בשכונת גבעת מרדכי בירושלים, סיימו את מסכת חולין וערכו סעודה חגיגית לכ־בוד סיום המסכת.

הרב יהודה עמיטל, ראש ישיבת הר עציון, מגיד השיעור, אמר הד־רן בדברי הלכה על הנושא „אם צריך לברך על שילוח הקן". הרב נפ־תלי פולק נתכבד להתחיל במסכתא החדשה, בבא קמא והשמיע דברי אגדה. הרב א. קלתסקי, רבה של השכונה, בירך אל המאורע ועל לימוד תורה ברבים, השמיע דברי תורה.

*

סיום מבצע „הלכות עולם"

בימים אלה חולקו עשרות פרסי־ספרים, לזוכים בחידוני חנוכה של „הלכות עולם", בכל רחבי הארץ, במבצע התחרות הארצית בדינים משתתפת המחלקה להווי דתי ב־משרד הדתות.

הפצתם של רבבות גליונות בהלכה מקיפה ציבור מגוון גם בבתי כנ־סת, ובמיוחד בבתי ספר. חברי מע־רכת „הלכות עולם" נתקבלו בלשכת הרבנים הראשיים לתל־אביב־יפו, ל־דיון בבעיות הלכתיות וחינוכיות ה־קשורות בניסוח ההלכה. המערכת הביעה את תודתה לרבנים הראשיים, הרה״ג י. פרנקל והרה״ג ח. הלוי, על נכונותם לסייע בניסוח ההלכות. הרב ח. הלוי ביטא את הערכתו על השילוב של ההלכה נוסח אשכנז עם ההלכה נוסח ספרד וכן ציין את ה־עובדה ש„הלכות עולם" מגיעות אף למקומות הרחוקים ביותר, ואף בזה יש ברכה לעצמה.

*

ביקור הרב י. משורר בצפת

הרב ישעיהו משורר, דיין בבית הדין הרבני בפתח־תקוה שבת ב־צפת. הרב התפלל בבית הכנסת „ה־שבעה" והתכבד במפטיר ונשא דרשה מפרשת השבוע. הגבאים וה־מתפללים הודו לרב על הרצאתו. הרב שיבח את מסירותם של הגבאים ר' אליהו ר' ויסמן וחבר העסקנים על היוזמה הברוכה שלהם בהקמת בית כנסת זה על שם שבעה מגבורי צפת, שנפלו על הגנתה במלחמת השחרור. בית כנסת זה נועד לפוע־לים המוני עם ושעריו פתוחים לכל.

למחרת השבת המשיך הרב בסיו־רו עם חבר מלוויו בבתי הכנסת ה־עתיקים של צפת והשתטח על קב־רות הצדיקים. הרב נשא דרשה על הנושא: ברית בין הבתרים וגאולת ישראל, בבית הכנסת ע״ש לוי אש־כול של עדת המרוקאים בשיכון כנען.

*

מסיבת פרידה לחזן צבי אריה דנטו

חברים וידידים השתתפו במסיבת פרידה שערך החזן קופל בוימן בבי־תו ברמת גן לחזן האורח צבי אריה (לראיס) דנטו. החזן בוימן הודה לאורחים שבאו למסיבה וסיפר על דרכו בחזנות של החזן דנטו. יושב ראש ארגון החזנים בישראל, בנימין אונגר, פתח את הערב בדברי ברכה, השמיע פרקי חזנות ושירה חסידית. לאחר מכן השמיעו פרקי תפילה ו־שירה החזנים חיים גרינשפן, דוד פישר, אריה בראון, אברהם כרמל ואליהו גרינבלט ובעל האכסניה החזן בוימן. החזן דנטו השמיע פרקי שי־רה ופרקי חזנות וכן הדגים בפני החזנים שיטות בפיתוח הקול ובשי־רה. ליווה בעוגב יהודה סרברניק. המסיבה נסתיימה בדבריו של עקיבא צימרמן, שעמד על ייחודו של החזן דנטו בעולם החזנות והשירה.

*

בחוג הרמב״ם בטבריה

בחוג הרמב״ם שבבית המדרש ע״ש השל״ה הקדוש בטבריה, הרצה הרב משה יונגרייז ממושב הזורעים, על הנושא: משלי תורה.

*

קבלת פנים לרב כ. פ. טכורש במועדון „בר אילן" ברמת גן

מאת סופרנו בגוש דן

קבלת פנים להרב כ. פ. טכורש נערכה במועדון לתרבות דתית „בר־אילן" ברמת גן, במסגרת ערב ספ־רותי דתי שמתקיים ע״י המועדון בשיתוף עם המחלקה לתרבות של העיריה, רמת גן לכבוד יצירותיו הספרותיות התורניות של הרב טכו־רש, בהלכה ובאגדה ולכבוד הופעת ספרו האחרון „הדרת אפרים", חלק ב', עבורו קיבל את „פרס הרב בר שאול" של עיריית רחובות.

במסיבה נכחו, רבנים אישי ה־תנועה וציבור גדול של חברים, בי־ניהם ותיקי התנועה ומידידיו הקרו־בים של הרב טכורש.

ראשון המברכים, רב העיר וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל, הרב מ. י. אושפיזאי, עמד על גדלו־תו בתורה של חתן המסיבה ועל השפעתו על ציבור לומדי תורה הרבנים. להלן תיאר את הרב טכו־רש כאיש ציבור מובהק בין חוגי הרבנים במדינה, מסור לציונות ה־דתית מצעירותו, אשר זכה לחבר ספרים רבים בהלכה ואגדה. כן צ״ין שכמעט בכל מחקריו ההלכתיים מורגשת האקטואליות שבהם, הקשר לחיים הממלכתיים במדינתנו המתח־דשה, והאהבה ישראל והאהבה המדי־נה.

ישעיהו ברנשטיין עמד בדבריו על דרכו של הרב טכורש ב„הפועל ה־מזרחי" והזכיר את דרכם המשותפת כחלוצים דתיים.

להלן דיבר על סגולותיו של חתן המסיבה, שעלה במעלות התורה, ג־דול במדות, חביב ומקובל על הב־ריות, מצטיין במדה של לב טוב ד־בהתנהגותו הוא למופת גם לרבנים וגם לעסקני ציבור.

פתח את המסיבה יוסף גליצקי, שציין את הכבוד שיש לסניף רמת גן לערוך קבלת פנים לגדול בתורה ואחד מראשוני התנועה. ציטט בק־צרה קטעים מספריו של חתן המסי־בה, השזורים באהבת העם והארץ.

הנחה את הרב יוסף גורקה, ש־עמד על דרכו של חתן המסיבה ב־עולם הרבנות, כחבר הרבנות הרא־שית לישראל, כראש ומייסד חבר ה־רבנים של הפוהמזרחי והמפד״ל, ראש מחלקת הכשרות של הרבנות בת״א, תפקידיו בתנועת תר״צ ובתנועה ה־ציונית, מחבר ספרים, עורך „התורה המדינתית" ו„שבילין", סופר ופובלי־ציסט, בתחום ביתו הרעיון של „ידי־חי כלהי" ועוד.

הרב כ. פ. טכורש השיב ברגשות למברכיו, וסיפר שבאמתחתו עוד כמה ספרים הערוכים כבר לדפוס ו־מצפה שבע״ה יוכל להוציאם. בין היתר נמצאות בכתב יד דרשות על פרשיות התורה והמועדים, ברוחם על הדרשנים של הציונות הדתי־ כבוגם של הרב ניסנבוים ז״ל והרב עמיאל ז״ל, דיוקנאות על אישים, כגון הרב חרל״פ, הרב קובלסקי, ה־רב עמיאל ז״ל, ועוד. כן סיפר על דרכו בחידושיו בהלכה ובאגדה ו־המקורות לדיוקנותיו. בסוף דבריו הודה למסייעים בידו להוציא את יצירותיו התורניות, במיוחד לרע־ייתו הרבנית ולבני משפחתו.

הטיפול האישי באדם המבוגר

מאת ד״ר דוד מרגלית

בזמן האחרון חלו שינויים בעלי משמעות רבה בשטח הדמוגרפי של האוכלוסיה בעולם התרבותי בכלל ובארצנו בפרט: חלה הכפלת האוכלוסיה הזקנה. אורך החיים של האדם גדל בהדרגה, ובעקבות זאת מתעוררות שאלות משאלות שונות, שקודם לא הטרידו הרבה את אנשי הרפואה, הדורשות את פתרונן, בעיקר בשטח הבריאות של הגוף והנפש. ביחוד התחדדה הבעיה בישראל, שהיא ארץ קיבוץ גלויות ועליה מתמדת.

מצבי הבריאות של האדם בגיל ה־גבה החלו לעניין את הרפואה ו־הרופאים בזמן האחרון יותר ויותר. הנושא נעשה אקטואלי, ביחוד כש־אורך החיים של האדם נעשה גבוה בהשוואה לאורך החיים מלפני דור או שנים.

בתחילת המאה הנוכחית היה מ־מוצע אורך החיים בארצות התרבות קצת פחות מחמישים שנה ואילו עתה הגיעו לאורך חיים ממוצע של למע־לה משבעים שנה. הדבר מתבאר בהישגים העצומים של מדעי הרפו־אה, כשהרבה מחלות מידבקות הוד־ברו למעשה. זאת בעיקר הודות ל־אמצעי האבחון המשוכללים, כגון רנטגן ומעבדות, ולתרופות המהפ־כניות, כגון כימותרפיה ואנטיביוטי־קה. והתוצאה: הזקנה של האוכ־לוסיה — אחוז הזקנים בני שבעים ומעלה הוכפל למעשה. נוצרו איפוא בעיות של הטיפול באיש הזקן וש־מירה על בריאותו.

קיימת שורה ארוכה של מצבי תח־לואה, האופייניים לגיל העמידה ו־הזיקנה. לאור ריבויה של האוכלו־סיה המזדקנת בחברה האנושית מח־רפת והולכת בעיית הטיפול באדם הזקן ובעיית בירור דרכי התנהגו־תו וקביעת דרכי ההיגיינה של הנפש והגוף כדי שימשיך במצב בריאותו היחסית. בתורת הזיקנה (גירונטו־לוגיה בלע״ז) חלה התפתחות רבה. החלו בחקירות מקיפות, בעיקר ב־ארצות הברית, כדי לבדוק את הת־נאים הגורמים לידי המצבים התח־לואיים של תקופה זו. ההתקדמות היא גדולה, אולם החוקרים ממשיכים עדיין בעבודתם הברוכה.

מה גורם לריבויה של האוכלוסיה הקשישה

חכמת הרפואה התפתחה בצעדי ענק במאה השנים האחרונות ואין לתאר את גודל המהפכה, שגרמה התפתחות מדהימה זו. עד לפני מאה שנים בערך לא ידעה האנושות כלום על עולם החיידקים (מיקרובים), תנ־אי חייהם ודרכי הדברתם. הלא הם הגורם הראשי לרוב המחלות המד־בקות. עד לפני כעשרים שנה, לא ידעו דבר על עולם הנגיפים (וירו־סים), מהותם, סכנתם, והאפשרויות של המלחמה בהם. עד תגליתו של החוקר רנטגן מלפני שמונים שנה לא היה לאיש מושג על קרני איקס, המאפשרות צילומים, המראים את כל האברים הפנימיים ואת הליקויים ש־בהם. הוא הדין ביחס לראדיום, רא־דיואיזוטופים וחמרים ראדיואקטי־ביים אחרים, שנתגלו באותו זמן בערך. עד לפני כארבעים שנה בערך לא היתה בידינו תרופה, כמו אינסו־לין, בשביל חולי סכרת (דיאבטס), שהיו חשוכי מרפא לגמרי. המוות היה קצר את קצירו בחולים אלה תוך שנתיים—שלוש למחלתם. אז לפני שלושים שנה בערך, לא ידענו על התרופות הכימיות מסוג סולפא, שהורידו מיד עד למינימום, את ה־תמותה מדלקת ריאה, דלקת קרום המוח, מחלות עור קשות וכדומה. עד לפני חצי יובל שנים לא היה

רפואה ובריאות

לאיש מושג על תרופות הפלא מסוג האנטיביוטיקה (פניצילין, סטרפטו־מיצין וכו') — תרופות שהעלו כיד את הסיכויים להחלמה ממחלות איו־מות, כמו שחפת, עגבת וכל מיני חליים רעים אחרים, שאיש לא חלם על אפשרות ריפויין. עתה מופיעים חידושים ותגליות חדשים לבקרים, כגון: סדרת איזוטופים לאיבחון ו־לרפואה, יצירת מרכיבים לחיסון — למניעת שיתוק הילדים, חצבת, אד־מת ואף נזלת ושפעת ומחלות בני־פיות אחרות. עד כדי כך, שכל מו־שגינו הרפואיים קיבלו צורה לגמרי אחרת.

אחת התוצאות הבלתי אמצעיות מהתפתחות זו של הרפואה היא — הארכת שנות חייו של האדם. הא־רכה זו ניכרת מאד. בבריטניה הג־דולה היו בשנת 1891 כמיליון וחצי קשישים מעל לגיל 65 שנה בממוצע, שהם פחות מחמישה אחוזים לכלל האוכלוסיה. בשנת 1972 היו באנ־גליה כשבעה מיליון זקנים, למעלה מגיל 65. באמריקה — למעלה מ־שלושים מיליון, ובסוף המאה הזאת יהיו זקני אמריקה 11.4 אחוז מכל הגברים ו־14.4 אחוז מכל הנשים שם. אורך החיים הממוצע ברומי ה־עתיקה הגיע ל־39 שנה. ומאז ועד לפני 100 שנים נשאר כך, ללא שי־נוי כמעט. באנגליה היה אורך ה־חיים הממוצע בשנת 1850 — 40 שנה, ואילו בשנת 1900 הגיע עד 48 שנים. גם בארצנו חלו כמובן שינויים דומים: אורך החיים הממוצע בין יהודי ארץ ישראל בשנת 1930 היה 61, ואילו עתה הגיע אורך ה־חיים הממוצע כאן עד 70 שנה בערך אצל גברים ועד 72 שנה אצל נשים (במספרים עגולים).

ריבוי הזקנים מחריף את הבעיה

אולם ברכת אריכות ימים מובילה לריבוי מספרם של החולים הכרוניים, מצד אחד, ולריבוי מספרן של הא־נות בודדים ואף בביה — עקב השינויים הפיסיולוגיים שחלו אצל האדם הקשיש, מצד שני. מספר ה־נכים והחולים הכרוניים בקרב ה־קשישים עולה, ועם עליית אורך החיים הממוצע גדלה הסכנה לריבוי החולים הכרונים. הבעיה הראשית היא כיצד למנוע התפתחות נוספת בכיוון זה, על ידי פיתוח שורה של פעולות ואפשרות לשמור על המצב הגופני, הנפשי והשכלי של האדם המזדקן בצורה מתאימה לגילו ולמ־צבם של אברי העיכול שלו, לשמירת כושר ההליכה שלו על ידי הקפדה בטיולים יומיומיים לא־מייגעים. יש לבצע בדיקות שיטתיות לשם גילוי מוקדם ככל האפשר של מחלות ק־שות וגידולים. יש לספק לקשיש עז־רה רפואית מסודרת על ידי רופא־ בית שלו, המכיר יפה את כל עברו הבריאותי והפוקח אחרי התמורות השינויים המתהווים בגופו עם עו־מס השנים והתנודות הגופנית ו־השכלית הקשורה בזיקנה כשלעצמה. הקשיש זקוק לריפוי בעיסוק — אסור לשלול ממנו אפשרות עבודה ולעזוב לנפשו בבדידות מגונה. מחלת הדכאון אורבת לו במצב זה. יש להטיל עליו פעילות תרבותית, המבוססת על ניסיון חייו העשיר ו־אף פעילות גופנית עד כמה שאפשר. על הקשיש להרגיש כי אנשים זקו־קים לו והוא מסוגל עדיין להביא תו־עלת לזולת. פרישה מוקדמת לגמ־לאות אינה מביאה טובה לעובד ו־יש להקדיש מחשבה לבעיה זו.

היכן מקומו של הזקן

בזמן האחרון, משהופנתה תשומת הלב יותר ויותר לבעיות גיל הזיק־נה, הסתמנו שתי אסכולות בשאלה העיקרית: האם מקומו של הזקן לגור בבית, במשפחה, או מוטב אולי ל־בודדו מהדור הצעיר ולהכניסו ל־מוסד מיוחד לזקנים — „בית זקנים" או „בית אבות" בלשוננו? באנגליה, למשל, הסיקו את המסקנה, שהזקן ככל אדם באיזה גיל שהוא שייך למשפחתו, לסביבתו, ויש לשמור על הקשר הטבעי הזה שבינו לבין סבי־בתו ולא לראות את פתרון בעיית הזקנה בהכנסתו למוסד.

קיים הרושם שאין מייחסים אצ־לנו תשומת לב ראויה להשפעה ה־פסיכולוגית הגדולה ולמהפכה הנפ־שית הנגרמת משינוי פתאומי, הבא על הקשיש כאשר בני משפחתו מנת־קים אותו מחדרו, מחברתו, ממש־פחתו ומכל הרגלים הקודמים ומע־בירים אותו למוסד. יש לעזור ל־קשיש להמשיך עד כמה אפשר את חייו הקודמים: הליכה לבית הכנסת, לימוד יומיומי, עיסוק רוחני וגופני — כל זה יעזור לו לשאת את עול החיים.

מאבות התיאטרון העברי

(שלושים למותו של משה הלוי)

מאת ד״ר אמיל פוירשטיין

לו חי משה הלוי עוד שנה היה זוכה לגיל גבורות וגם ליובל גדול יותר — חמישים שנה לעלייתו ל־ארץ ישראל ולייסוד „אהל", תי־אטרון פועלי ארץ ישראל, אחרי כן ה„תיאטרון פועלי ישראל", ולבסוף „אהל" סתם, עד שנסגר. „אהל" לא היה התיאטרון המקצועי הראשון ב־ארץ ישראל. קדמו לו נסיונות אח־דים, אולם הם לא החזיקו מעמד. „אהל" פעל למעלה מארבע עשרות בשנים ורשם אחד הפרקים החשו־בים ביותר בתולדות התיאטרון ה־עברי.

מייסדו היה משה הורביץ, ששינה את שמו ל„הלוי". נמנה עם מייסדי „הבימה" במוסקבה, היה חבר ה־להקה במשך שמונה שנים ובמשך שש שנים גם חבר ההנהלה. שנים אחדות אחרי ייסוד „הבימה" העלה הלוי את הרעיון הנועז — הנכון ביסודו והבלתי אפשרי בביצועו — שאמר כי תיאטרון ששפתו עברית חייב לפעול בקרב אוכלוסיה המד־ברת עברית. היינו, הלוי תבע את עליית „הבימה" לארץ ישראל. כל שאר חברי הלהקה חלקו על דעותיו וטענו — בצדק ניכר — שאין ארץ ישראל הקטנה מסוגלת להחזיק תי־אטרון כלשהו, ובוודאי לא את „ה־בימה", בו נתרכזו כבר אז (ואז אולי יותר מאשר אי פעם) כוחות ניכרים. בארץ ישראל גרו אז כשמו־נים אלף תושבים, אוכלוסיית תל־אביב מנתה פחות משתי רבבות. בעיר העברית הראשונה היו בסך הכל כמה רחובות. מי יהווה קהל לתיאטרון?

הלוי התעקש, נטש את התיאטרון שנמנה עם מייסדיו ועלה לארץ ישראל. ב־1 למרס 1925 הגיע לתל־אביב ובשל השקפותיו הסוציאליס־טיות פנה מיד להסתדרות הכללית של העובדים העבריים בארץ יש־ראל — שהיתה אז בת חמש שנים וביקש את תמיכתה. הדבר ניתן לו והוא סרק את הארץ לאורכה ולרח־בה בחפשו מועמדים ל„סטודיו" ש־עמד לייסד. במוצא ליד ירושלים גילה את מאיר מרגלית, את גבאי בוחפת, את שושנה פרלמוטר (ברנע) בחדרה, את לאה דגנית (מי שהיתה לאשתו) בעמק יזרעאל. כך ריכז כ־ארבעים צעירות וצעירים שהיו את הגרעין הראשון של ה„סטודיו" שלו, שאותו כינה בשם „אהל", מכיוון ש־הדבר האופייני ביותר לארץ בתח־ילת שנות העשרים היה האוהל. הוא בחר בשם זה גם מכיוון שכוונתו היתה לתיאטרון שיגדל על פני ה־יישוב. „אהל" בגימטריה 36 — זה היה גם מספר חברי הלהקה...

אשר למקומו של משה הלוי ב־תולדות התיאטרון העברי, הרי עוד בחייו ניתן היה לקבוע ללא ערעור שהוא היה הבמאי העברי החשוב ביותר. היתה ב„הבימה" במשך עש־רות שנים מה שנקרא „גביסורה" פנימית, של צבי פרידלנד וברוך צ'מרינסקי, בעיקר בלית ברירה, אולם אף אחד מן הבמאים העבריים לא היה כה עקבי בהשקפותיו וב־פעולותיו כמו משה הלוי.

הצד החשוב ביותר במפעל חייו היה הרצון העז והקנאי להחיות את המחזה התנ״כי. הוא טען בצדק, ש־תפקיד ראשון במעלה של התיאטרון העברי שקם להיות בארץ אבותי־נו, הוא להקדיש את עצמו לטיפוח המחזה התנ״כי, לשחרר את המ־חזות האלה מן הגישה הליטורגית הנוצרית ולהעלותם על הקרשים ב־גישה עברית־לאומית.

הלוי פעל בכמה כיוונים במשך ארבעים שנה. הוא חזר ליצי־רת רפרטואר סוציאליסטי, רפרטואר קלאסי, רפרטואר יהודי־גלותי־עממי ובימים. הצגות חשובות בכל אחד מן השטחים האלה, אולם הקו העיקרי החשוב ביותר שהנחה אותו היה המחזה התנ״כי. הוא העלה את „יעקב ורחל" של קרשנינניקוב, שתור־גם מרוסית ע״י שלונסקי, הצגה ש־הפכה אבן פינה בתולדות התיאטרון העברי. אחרי כן יצר הצגה חשובה בהעלותו את „ירמיהו" לסטיפאן צווייג (בתרגום מופת של אביגדור המאירי) המשיך בשורה ארוכה של מחזות — מ„סדום" לליוויק עד „של־מה המלך ושלמי הסנדלר" לסאמי גרונימאן (בתרגום נפלא של נתן אלתרמן), שהפכה ל„להט" והוצגה מאות פעמים לא רק על קרשי „אהל" אלא בגלגולים שונים. הלוי אף הז־מין אצל קדיש יהודה סילמן המחזה של „מגילת אסתר", אצל אברהם לוינסון הזמין עיבוד ותרגום של בר כוכבא לסופר הצ׳כי ורבליצקי. את הנושא היהודי ההיסטורי טיפח ב„הורדוס ומרים" לפאלק הילפרין וב„שבתי צבי" לגוגן ביטוריצקי (אגמון).

בין המחזות הסוציאליים שלו יש לציין את „דיינים" להיינמאנס, „כו־בשי הביצה" לפ. וולף, „יום הדין" למחזאי היהודי־האמריקני אלמר רייס ואת „בדרכי חוזים" למחזאי ההונגרי לאיוש זילאהי בתרגומו של כותב שורות אלה.

בין המחזות הקלאסיים, „המלך ליר" ו„נשי וינדזור העליזות" לשק־ספיר. בכל שנות פעלתו עלה על הבמה רק פעם אחת ויחידה כשחקן בתפקיד „ליר", כשהוא מתחלק עם שמחה צ'ונבל הבלתי נשכח. שיחק לו המזל למשה הלוי ועמד לרשותו שחקן בלתי רגיל ומיוחד במינו כמו מאיר מרגלית, אשר אתו יחד העלה את כל המחזות החשובים של מולי־ייר כולל „הקמצן" ו„גם הוא באצי־לים".

הלוי שילם גם „מס" מיוחד לתי־אודור הרצל העלה את מחזהו „סו־לן בלוחיה". זו הפעם האחת והיחי־דה שהרצל הוצג בעברית...

הלוי פעל ללא לאות גם בטפחות הוויית ההוי היהודי הגלותי. הוא פתח את תיאטרונו בכספי יצחק ליבוש פרץ באולם הגימנסיה „הר־צליה" והמשיך בהצגה „מנחם מנדל" לשלום עליכם וב„מסעות בנימין ה־שלישי" למנדלי.

גם בפסח המחזה המקורי עשה גדולות ונצורות. הוא גילה את יהו־שוע בר יוסף („במטאות ירושלים" ו„שומרי החומות"), את אהרן מגד

(סוף בעמוד 5)

במושב זרחיה

במסגרת שבתות עיון והווי הדת, הנערכות על־ידי המחלקה לתרבות דת באיגוד המושבים של „הפועל המזרחי", שבת הרב יהושע השל הלוי הורביץ במושב זרחיה בחבל לכיש. הרב האורח הופיע פעמיים בבית הכנסת והרצה על הנושא, השתתף במסיבת עונג שבת ומלווה מלכה ונפגש עם בני הנוער של המושב, בפגישות ובהרצאות השת־תפו הרב המקומי, הרב שלמה יצ־חק, השוחט ר' יעקב יפרח והחזן אברהם יפרח.

מפלגת השלטון בבון תומכת במתן ערובות ביטחון לישראל

בון, —. (עטי״א) — זו הפעם השניה תוך החדשים האחרונים ה־מפלגה הסוציאל דמוקרטית ה־מערב גרמנית מצהירה פומבית, כי היא תומכת במתן ערובות לבט־חונה של ישראל.

הדברים הושמעו בועידה לעניני מדיניות החוץ של המפלגה, שנערכה ביום ו' בבון. במהלך הועידה אמר סגן יו״ר המפלגה הקנצלר הלמוט שמידט, כי הסוציאל דמוקרטים עודם מאמינים שיש לערוב לזכות הקיום של ישראל בגבולות בטוחים ומוכ־רים. הוסיף, כי באותה מידה יש לכבד גם את זכויותיהם הלגיטימיות של שאר עמי המזה״ת.

אשר לארגון השחרור הפלשתינאי אמר שמידט, כי מפלגתו סבורה, ש־הכללתו האפשרית של ארגון זה ב־מו״מ הבינלאומי צריכה להיות תלויה בשאלות הטרור הבינלאומי וקיומה של ישראל. הוסיף, כי מערב גרמניה אינה מצדדת בשיתופו של אש״ף בדו־שיח המתוכנן הערבי—אירופי על שיתוף פעולה כלכלי, טכנולוגי ו־תרבותי. אולם ייתכן שבסופו של דבר יהיה עליה לקבל את דעת הרוב, שבראשו התייצבה צרפת.

ביקורת על מדיניות הנפט של הערבים

נואמים אחרים בועידה מתחו בי־קורת על מדיניות הנפט של ה־ערבים. ראש עיריית ברמן, הנס קוש־ניק, אשר חזר לא מכבר מביקור בישראל, אמר כי מערב אירופה מב־קשת להגיע לכלל „מודוס ויוונדי" עם המדינות המייצאות נפט כדי למ־נוע שואה כלכלית. אולם לדעתו צריכה המדיניות הערבית להיות הר־בה יותר ראציונאלית מכפי שהיא כיום. הוסיף, כי כל הבנה שתושג עם הערבים לא תהיה מכוונת נגד קיומה של ישראל והדגיש, כי קיומה של ישראל הוא כה חשוב מבחינה מוסרית ומדינית, שלא יתכן להשלים עם כל הצהרה הדורשת את חיסולה.

6 נידונו למות בסומאליה

מוגדישו, סומאליה (פ״ר) — ב־21 המשפט לבטחון המדינה דן כאן למות ביריה 6 אנשים שנמצאו אש־מים בניצול הדת, פגיעה באחדות האומה והתירה תחת סמכות ה־שלטונות.

החלטה עקרונית מחייבת עזרה הדדית במושב עובדים שיתופי

החלטה עקרונית לפיה כל אגודה שיתופית חקלאית חייבת על פי החוק להושיט עזרה הדדית לחבריה ואם לא תעשה כן, יוטל עליה חיוב כספי מתאים — התקבלה בימים אלה ע״י רשם האגודות השיתופיות בירוש־לים. הרשם קבע, כי מושב עין־ורד הפר את חובת העזרה ההדדית לאחד מחבריו, בכך שסירב לדאוג להשק־יית פרדסו.

התובע, מר יחיאל לזאי, בן 85, חבר מושב עין ורד, עבד במשקו ונפצע קשה מבעיטת חמור. הוא אוש־פז למשך כמה חודשים בבית החולים ובהיותו עדיין ביקש מהאגודה לדאוג תמורת תשלום להשקיית פרדסו. או־לם האגודה סירבה לבקשתו, הפרדס התייבש ואז הגיש החקלאי לרשם האגודות השיתופיות תביעה נגד ה־אגודה.

רשם האגודות השיתופיות מינה בורר לבדיקת הפרשה וזה קיבל את טענת מושב עין־ורד, כי אין עליו חובה של מתן „עזרה הדדית" לחב־רים.

על החלטה זו ערער יחיאל לזאי באמצעות עו״ד אליקים העצני בפני רשם האגודות השיתופיות, יאיר יקיר, אשר קיבל את הערעור.

בפסק שהוא עקרוני בתחום יחסי דות הקואופרציה ומושבי עובדים, דחה הרשם את טענת האגודה, כי נושא העזרה ההדדית במושב עובדים התרוקן מתוכנו המקורי.

מר יקיר קובע בהסתמכו, על כתבי א.ד. גורדון, אליעזר יפה, הוגה תנועת המושבים, כי עקרון העזרה ההדדית הוא אחד מעמודי התווך של החקלאות השיתופית ונועד להבטיח את קיומו של הפרט במושב, לא רק ע״י תמיכה בצרכיו השוטפים, אלא גם ע״י דאגה ואפשרויות לקיום המשק והתפתחותו.

כמו־כן קבע מר יקיר, כי התנהגות מושב עין ורד כלפי חברו היוותה משום הפרת חובת העזרה ההדדית וחייב את האגודה לפצות את יחיאל לזאי בסכום סמלי של 100 לירות.

קאהיר רוצה להטיל על הליגה הערבית לנהל בשם אש״ף המו״מ עם ישראל

ביירות, ו (ע״צ) — ממשלת מצרים מעיינים בהצעה שתכליתה להעניק לליגה הערבית מנדט לשאת ולתת בשם אש״ף בדבר נסיגה ישראלית מן הגדה המערבית — מסר היום העתון הלבנוני „נאהר" ממקור פלסטיני יודע דבר.

לפי מקור זה, הוסיף העתון, אש״ף בסירובו להעניק מנדט לו למו״מ כזה.

בהזמינה את ערפאת לביקור בקהיר, הבטיחה מצרים כי הוסיפה להתנגד לכל הסדר נפרד. לא קיבלה עד כה הצעת תכנית שהי לנסיגה ישראלית חדשה ב... כמו־כן הבהירה מצרים, כי היא רואה באש״ף את הגורם האחראי לגורלה של הגדה המערבית, כתב העתון.

נמשכים המעצרים במצרים

ביירות, (ע״צ) — שלטונות מצרים ממשיכים במעצרים בקרב הנוער וה... מסר היום העתון הלבנוני „סאפיר".

העתון כתב, כי ביום ד' ... נעצרו מספר פועלים ואינטלקטואלים, ביניהם ראביה איבראהים, ... הנהלת הוצאת הספרים „דאר אל־סאקאפה אל ג'אדידה", וכן ... של משרד התכנון ומכון הנפט.

לדברי העתון ערכו שירותי הבטחון המצריים לאחרונה חיפושים בכל הכפר סילה, כפר הולדתו של ... סעד כמאל. מספר ... בכפר זה נעצרו ונחקרו על פעילותו הפוליטית של סעד כמאל, המבוקש ע״י המשטרה. אולם, החקירות לא העלו דבר, הוסיף העתון.

כמו־כן מסר העתון, כי ... אגודת הסטודנטים המצרית ביקרה ביום חמישי בלשכת התובע ... כדי למחות נגד מעצרו של העתונאי רושדי אבו אל חסן, ב־29 בדצמ־...

פרסי הצפה תשל״ה

„הצפה" מגיש לקוראיו גם השנה מבחר ספרים בתורה ודעת עולם, במסגרת מפעל הפרסים השנתי.

החותם על העתון לשנה מראש בסך ‎420.-‎ לירות יוכל לזכות באחד הפרסים הבאים:

	מחיר רשמי בל״י	מחיר למנוי בל״י
עטורי תורה מאת א. י. גרינברג — 6 כרכים	105.—	50.—
משנה תורה לרמב״ם — 6 כרכים מהודרים	165.—	100.—
תורה — מקראות גדולות — 5 כרכים	50.—	10.—
פירוש המשנה להמאירי — כרכים ד' ה'	55.—	20.—
חידושי הריטב״א — 4 כרכים	59.—	10.—
התלמוד ויוצריו מאת א. מ. נפתלי — חלק ג'	28.—	5.—
אנציקלופדיה לגיאוגרפיה תלמודית — 2 כרכים	49.—	15.—
אנציקלופדיה הילכתית — מפתח ההלכות לרמב״ם ול„שלחן ערוך"	45.—	15.—
אנציקלופדיה על הזוהר — „אדרת אליהו"	48.—	15.—
אנציקלופדיה „מאיר נתיב"	38.—	10.—
הגדה של פסח, מהודרת	32.50	10.—
פרקים במחשבת ישראל — מאת הרב ש. ישראלי	32.—	5.—
דברי ימי אירופה — 5 כרכים — מאת א. ל. פישר	54.—	20.—
מחזור הצומח והחי לפי עונות השנה, מאת אליעזר שמאלי — 2 חלקים	38.—	10.—
פרחי בר מנגב עד חרמון, אלבום מהודר	45.—	10.—
„שחוק פינו", אנתולוגיה לספרות והומור — 2 כרכים	65.—	25.—
ספר הבית (מאות עצות לעקרת הבית)	22.—	2.—
משנתו של הרב קוק — מאת צבי ירון		חנם
חכמי הספרדים בא״י — מאת שרגא וייס		חנם
אגרות ארץ־ישראל — מאת אברהם יערי		חנם
תתומים ותותב — בחינות בספרות לאור המסורת, מאת אברהם בלאס		חנם
ספר החינוך, עם הגהות בעל „משנה למלך"		חנם
ספר הלכה, ברכות הנהנין		חנם
חידושי רבנו חיים הלוי על הרמב״ם		חנם
ארץ ישראל, הלוך ונסוע בארץ האבות — מאת א. ביר — 2 חלקים		חנם
בדרך טובים, דינים ומצוות שבין אדם לחברו — מאת הרב ד״ר י. מוריאל		חנם
על אבות לילדים — סיפורי תורה לילדים — מאת רבקה אליצור —		חנם
חכמת החיים של עם ישראל — מבחר אמרות ופתגמים		חנם
„איטליה" — מאת ישראל ארליך		חנם
מלון רב־לשוני (14000 ערכים)		חנם
2 ספרי בישול — בהוצאת „מסדה"		חנם

מיבצע מיוחד לחודש זה

פרס חינם נוסף

חותם שישלם לשנה מראש במשך ינואר 1975 יקבל ספר חינם מבין פרסי החינם וכן יהיה זכאי לקבל את הפרס הרגיל ממפעל הספרים השנתי.

פנה עוד היום לאחד מסניפי „הצפה" בארץ

תל־אביב — בית „הצפה", רח' המסגר 66, טל' 35421

ירושלים — רח' בן־יהודה 3, טל' 234910

חיפה — רח' ארלוזורוב 1, טל' 663628

יובל בנק הדואר

מאת חיים לנגלבן

משרד הדואר השוודי, ינפיק היום בול זכרון לציון 50 שנה להקמת שירות הגי״רו־בנק הדואר השוודי.

הרעיון של חשבון ג'ירו־בנק הדואר — הופעל לראשונה ב־אוסטריה בשנת 1883, והיה שם פיתוח של שירותי בנק החסכונות של הדואר. מי שהחזיק חשבון בבנק חיסכון זה, יכול היה להע־ביר כסף מחשבון אחד לחשבון שני. הרעיון התפשט בכמה מדי־נות באירופה, בין היתר בשוודיה שם נפתח בנק הדואר הראשון בשנת 1925.

המטרה של חשבון גירו, חש־בון בבנק הדואר, הוא לפשט את התשלומים שאינם נעשים במזו־מנים ובכך להפחית את הצורך במזומנים. הדבר נעשה על ידי העברת כסף מחשבון אחד למש־נהו. בשוודיה מקבלים את שרותי הדואר הרגילים, כדי לשלם חש־בונות בבנק הדואר. בתחילה היו אלו מוסדות ממשלתיים, רשויות מקומיות, מפעלים וארגונים שו־נים שפתחו חשבונות בבנק ה־דואר. אך בשנים האחרונות גדל מספר האנשים הפרטיים שהצט־רפו לשירות זה. הוא הגיע כיום למיליון ו־700 אלף איש. יש גם כמיליון חשבונות פרטיים בבנק הדואר, כלומר: חשבונות של משכורות, חסכונות ואחרים. ב־1973 טיפל בנק הדואר השוודי ב־284 מיליון תשלומים בשווי כולל של 1,160,000 כתרים. במס־פר חשבונות מטפל בנק הדואר השוודי ב־85 אחוז מכל עסקי הבנק.

בול הזכרון ליובל בנק הדואר השוודי הוא בערך נקוב של 1.40 כתר. הוא צוייר על־ידי יאן מג־נוסון והודפס על ידי דפוס הא־ריסון ובניו בבריטניה, בשיטת פוטוגרבורה. צ׳סלב סלאניה אייר את האותיות על הבול. על הבול מצויירת המעטפה המיוחדת שבה משתמש כל מחזיק חשבון בבנק הדואר השוודי.

ביום הופעת הבול תוצא למכי־רה מעטפת „היום הראשון" ש־תוטבע בחותמת דואר מיוחדת שהוצאה לציון המאורע.

גלויות דואר בסדרות שלמות

בולי ט״ו בשבט שראו אור בשבוע שעבר, כללו בין היתר בול אחד בערך נקוב של אגורה אחת. עם ההנפקה הזאת נמנעה מכירת גליונות דואר שלמים, כפי שהיה נהוג בעבר ללא קשר עם הסידרה כולה. הכוונה היתה למ־נוע השתלטות חוגים מסויימים על המהדורה כולה, לשם הכתבת מחירים מופרזים לאחר מיכן. הבול בערך נקוב של אגורה אחת הוצא לשני גיוון הבולים השי שהמוחזרים השתים מכינים ללקו־חותיהם. סוחרי הבולים הרשומים באגודה יכלו לרכוש את הבול גם ללא הסידרה המלאה. לשם כך נקבעה הקצבה מירבית של מיליון בולים לכל סוחר במחיר 10 אלפים לירות. כמובן, סידור זה אילץ את השירות הבולאי להפעיל את מכונת הדפוס וה־מהדורה של בול אגורה הגיעה ל־15 מיליון עותקים(!).

לסקר־שילר בגרמניה

שירות הדואר בגרמניה הנפ־יק ב־5 בינואר בול זכרון לכבוד המשוררת והמספרת היהודית־גרמנית אלזה לסקר־שילר, ש־נולדה בגרמניה ב־1876 ומתה בשנת 1945 בירושלים, שם הת־גוררה משנת 1933. היא היתה בת למשפחה יהודית מסורתית, ועד מהרה קנתה לה שם במשו־רות לירית יהודית בגרמניה. שנה לפני בואה לארץ ישראל הוכתרה בפרס קלייסט, אחד מאותות ה־הצטיינות הספרותיים הגדולים בגרמניה. ספריה הידועים: „בא־לאדות עבריות", „הרב בעל ה־כופתים מבארצלונה", „הפסנתר הכחול", „ארץ העבריים" (דברי שיר ופרוזה על א״י).

בול יהודי נוסף

דואר הונגריה מנפיק שני בולי זכרון לזכר שני קרבנות הנאצים במלחמת העולם השניה, במסגרת סדרת דואר לזכר לוחמים אנטי־נאצים.

שני הבולים הונפקו במלאת 30 שנה להירצחם של אישטוואן פאר־טוקי (1914־1944) ורוברט קרויז, יהודי שנולד בשנת 1923 ונרצח על־ידי הגרמנים בשנת 1944. הוא היה בן 21 במותו. התצלום שעל הבול מראה את דמותו של קרויז.

ירידה תלולה בתחבורה ציבורית מאז המלחמה

נפתחה תחבורה הפועלת ללא רשיונות

את מופרנו לעניני תחבורה: מז המלחמה חלה ירידה תלולה יש בתחבורה הציבורית חו ה ב„אגד" לשיעור של 27 אחוז במקביל לכך התפתחה תחבורה ה הפועלת ללא רשיונות — ים ומוניות ב„השטחים" הפועי בכל הארץ. גם „האוטובוסים ביסי" של הרשויות המקומיות גות נוטשים בתשלום.

ת סגן אחמול יו"ר מזכירות „, מר יוסף הררי, במסיבת עתו' ב בת"א. לדבריו נגרם לקאופ' הפסד של 150—120 מליון ל"י ה בשל הירידה במספר הנוסעים. יבויו: הפתרון להפסדים של ה' פרטים לא צריכים להיות ע"י את מחירים או הגדלת הסובסי' אלא לכוון נוסעים לתחבורה ורית. ב..."

עקב הסכנון הייצול בשיעור של 30 מיליון ל"י. הצמצומים והמצב ה' כלכלי של הקואופרטיב גרמו למשבר התחבורתי הנוכחי, שאותו ניתן היה לפתור אם היו פותחים את התנועה המהודקת. אולם, הדגיש י. הררי, אנו לא גורסים זאת ומעדיפים ויעול על אי שקט חברתי. לדבריו ה' תנאים הסוציאליים של חברי „אגד" הם „הטובים באי ארץ וקיימים גם אצל אחרים, פרט ליציאה המוקדמת לגימלאות.

עוזרי השרים דנים בהטבת שכרם

מאת שאול מיזליא, כתב „הצופה"

עוזרי השרים עומדים להתכנס ביום א' הקרוב, לדיון בבקיעת דרכים להטבת תנאי עבודתם. ב' כנס הצומי להתקיים בלשכת שר העבודה, יתבעו עוזרי השרים ה' טבת זכויות, עקב קשיים הכרו' כים במילוי תפקידם בשעות ש' אינן קבועות. כן יתבעו הפלאת דמי האש"ל שהם מקבלים, בגלל היותם ניידים בדרכים. עוזר שר הדתות, אריה פרנקל מסר כי עוזרי השרים יבהרו בוועד מסו' לה להשגת תביעותיהם.

הנציגים הדתיים בעיריית ת"א דורשים נקיטת צעדים נגד בתי הקולנוע הפועלים בשבת

ד"ר ז. רוזן־צבי יו"ר הוצת הדתיים בעיריה וראש העירייה מר ש. להט בפניה דחופה לנקוט בצעדים הדרושים נגד מחללי שבת מפירי חוק העזר העירוני המפעילים בתי קולנוע בליל שבת.

הנציגים הדתיים תובעים לפעול על פי ההסכם הקואליציוני לשמירת שבת וחג בעיר ועל פי מכתבו של ראש העיר אליהם ביום ו' בחשון השל"ה (22.10.74).

פנית הנציגים הדתיים מסתיימת בדרישה לזמן בהקדם ישיבת הקואליציה ולהעמיד על סדר היום בעית מניעת חילולי שבת בעיר וקיום ה' הסכם הקואליציוני.

לרגל חילולי שבת ע"י הצגות ב' בתי קולנוע שונים בת"א, פנו עו"ד ה.מ. בסוק סגן ראש העיריה, הרב י.ש. אברמוביץ סגן ראש העיריה ו'...

400 תיירים יגיעו ישירות לאילת

כאת כתבנו הכלכלי

400 תיירים, פעילי מלונאות, יגיעו בשבת הבא בטיסה ישירה לאילת.

תיירים אלה יפעילו את מלון „ל' רום" באילת הוקפו הכלא לאחר ש' בימים אלה השלמו שלושת אגפי המלון, על 300 החדרים שבו. עתה פועלים גם כל השירותים של המלון, כולל מועדון צלילה, מרכז בריאות ומגרשי כנים.

„לרום" אילת הוא אחד משרשרת בתי המלון שמקימים חברת הבת של „אל על", „תשות", ומשקיעי הון ב' ראשות א. בביה' מגרמניה. בת"א הולכים ונשלמים שני בתי מלון של רשת זו.

מאות עלו לדקל אבשלום ברפיח

500 בני נוער ומבוגרים עלו את' מול לרגל לדקל אבשלום ברפיח, במלאת 58 שנים לנפילתו של אב' שלום פיינברג, איש נילי, בקרב, ב' אותו מקום.

כבכל שנה, קיים מול הדקל מכס קצר, שכלל קריאה מתוך כתביו של לחם נילי. חברי הוועד הציבורי, המארגן את העליות לרגל קראו מתוך שני דוחות שהכין פיינברג בשנת 1915 עבור לדיסנס ל. וולי, קצין ה' אינטליג'נס הבריטי, ועבור הגרייסה סולד בארה"ב.

מציע לחייב רבנים צעירים לשרת בישובי ספר

הצעה לחייב כל רב צעיר או דיין לשרת בישוב ספר, או לפחות ב' אזורי התיישבות, הועלתה ע"י חבר מועצת הרבנות הראשית הרב בנימין אביעזר. המשמש כזה שנים כרב אי' זורי לישובי המועצה האזורית שפיר.

כתב צה"ים בציין, כי את ההצעה העלה הרב עוד לפני כשנתיים וחזר עליה בימים אלה, לאור הדרישה ה' הולכת וגוברת לרבנים ושוחטים ב' ישובים מרוחקים.

מרכז הקיבוץ המאוחד תובע הכפלת האוכלוסיה בישובי ההר

מרכז הקיבוץ המאוחד החליט את' מול לתבוע הכפלת האוכלוסיה ב' ישובי ההר והעימות בגליל בשנים הקרובות, הקדשת מירב המאמצים לאיכלוס הגליל ופיתוחו, שילובם של הישובים במערך של הגנה מרחבית והעמקתה, הגברת תנופת ההתנדבות מישובי הקיבוץ והתושבי מרכז ה' ארץ כדי להקל נטל השמירה והעבר' זה בישובי ההר, הפניית השירות הל' לאומי לעזרת ישובי הצפון והעמקת תוכנה הארגונית של ברית התנועה הקיבוצית.

ישיבת מרכז הקיבוץ המאוחד הת' קיימה בקיבוץ מנרה שעל גבול לבנון.

בפתחו של ישיבת המרכז אמר ה' מזכיר דני רוזוליו, כי התכנסות ה' מרכז בעת זו דווקא במנרה המציינת 32 שנה להתנחלותה בצוק זה בגבול לבנון, באה על מנת לשתף את ישו' בי הקיבוץ בתרגיש בגבול זה אליו הם נקראים לעזרה בשמירה ובי' עבודה.

מזכיר ברית התנועה הקיבוצית, אברהם ברום, הירצה על תפקידיה של הברית, בציינו כי היא קיימת לשם חלוקת העול, העזרה והאחריות ההדדית ולשם היחלצות יחדיו ל' פתרון הבעיות הדחופות.

מר ברום מסר, כי בתנועה הקיבו' צית 237 קיבוצים שבהם 107 אלף נפש — כשלושה אחוזים מכלל ה' אוכלוסיה — המייצרים למעלה מ־10 אחוז מכלל הייצור בארץ.

בתשליך הגיע ערך הייצור בתנו' עה הקיבוצית ל־4.5 מיליארד לירות, ואת בלי המפעלים האיזוריים וחב' רות תובלה של התנועה הקיבוצית. באמצעי הייצור שבידי התנועה ה' קיבוצית מסוקים פריון ויבול ב־25 אחוזים יותר בהשוואה למקובל ב' ארץ.

מר ברום מסר, כי לאחרונה נת' קבלה ההחלטה להקים ברכז הברית, שימנה 50 חברים מארבעת הזרמים של התנועה הקיבוצית — הקיבוץ הארצי, האיחוד, הקיבוץ המאוחד ו' הקיבוץ הדתי. הברכז ידון ויחליט על תיכנון אינטגרטיבי של המשק הקיבוצי המשלב תעשיה וחקלאות, הוא יתאם בין המפעלים האיזוריים ויטפל בשילוב הפועלים השכירים בהנהלה וברווחים. כן יטפל במרכז בתיאום הפעילות הפיננסית, קרנות וקופות של כלל התנועה הקיבוצית.

הפסד לקואופרטיבים

סקרו את מצב הקואופרטיב. מאז המה אמר כי לציוד של „אגד" ם נזק של 34 מיליון ל"י, כולל דן מנופים 14 מיליון ל"י ו־20 מיליון ל"י בחיקונים אחרים. שנגרמו ב בשל חוסר התחזוקה. מסלמים לא תבע הקואופרטיב.

הלן מסר כי הקואופרטיב מסע בריון 7.2 מיליון ל"י ע"י הורדת נסות שלהם הורשה תנאים. ה' ופרטיב יצמצם את ההוצאות שלו

המועצה הישראלית לצרכנות פנתה לשר הפנים בדבר העלאת מחירי המים

המועצה הישראלית לצרכנות פנ' תה לשר הפנים לעכב את הצו בדבר העלאת מחירי המים לצריכה ביתית כל עוד לא נבדקו ההשתפים ע"י הגופים המוסמכים.

המועצה לצרכנות נימקה את פניי' תה בכך שרוב המוסדות המספקים שרותים ומצרכים לציבור הולכים בדרך ההתנגדות הקלה ומטילים את העומס על הצרכן.

המועצה תובעת כי יעשה בדק יסו' די לצרכי יעול ושפור השרות.

המועצה מתריעה כי כל העלאה חייבת לשמור על האינטרס של ה' צרכן, חיוב המים יעשה לפי מדידת מדי המים בפועל ולא לפי הערכה. המועצה מדגישה כי ההוצאות ל' מחירי המים לצריכה ביתית, מפלים לרעה את בעלי המשפחות מרובות הילדים.

חשוד בגניבת מיכל גז משכנתו

אדם שנחשד בגניבת מיכל גז מ' שכנתו — שוחרר בערבות של 1000 ל"י בבית משפט השלום בחיפה.

באיכות המשטרה טען בבית ה' משפט, כי החשוד פירק מיכל גז מלא משכנתו הגישל. של שכנתו ר' במקומו הרכיב מיכל ריק. את המיכל המלא הוא חיבר למתקן הבישול שלו.

השופט נענה לבקשת החשוד ר' איפשר שחרורו בערבות.

המלח שנפגע בתאונה תובע פיצויים

ימאי שאנגדלו נקטע בספינה בלב ים, תובע מחברת „ציים" פיצויים בסך 140 אלף לירות. בתביעת בנזקין שהגיש אתמול לבית משפט המחוזי בחיפה.

מועצת עיריית ירושלים דנה במצב המקלטים הציבוריים

בישיבת מועצת עיריית ירושלים מ' ש נדון מצב המקלטים הציבוריים מקלטים בבתי הספר בעיר וזאת תאם לשאילתה שהגיש בנידון ישראל ליפל ומר דוד ברגמן הנהלת העיריה מסיעת ה' דל.

בשאילתא באמר כי במקומות רבים לא הוקמו עד כה מקלטים.

זו בבליאת מועצת העיר נמסר כי לאתרונה הושלם סקר מקלטים ב' ירושלים והוכנה תכנית אב לנושא המקלטים בעיר. כמו כן אותרו עש' רות מקומות למקלטים, הוקצב ל' מטרה זו 5 מליון ל"י.

בתשובה לשאילתא נוספת של חברי ההנהלה מר ליפל ומר ברגמן בדבר מצב תחנות האוטובוסים ב' מזרח ירושלים מסר ראש העיר כי לא הרחק ליד שער שכם נבנתה תחנה חדשה ומתקיימים כבר בשלב זה דיונים עם משרד התחבורה ו' משטרת ישראל אילו אוטובוסים תשמש התחנה החדשה.

חילולי שבת בירושלים

חבר מועצת עיריית ירושלים מ' סיעת המפד"ל, מר עמרם הרוש פנה בשאילתא דחופה אל ראש העיר ב' דבר מספר פרצות המזרות של חילו' לי שבת בשכונות מרכזיות בירוש' לים. מר הרוש ציין כי בשכונת קרית יובל נפתחו בתי עסק חדשים. הפתו' חים בשבת.

ראש העיר שהשיב לשאילתא זו מסר כי הוא יבדוק את נושאי חילולי השבת, ויודיע במועצת העיר ב' ישיבה הקרובה את הנעשה בנידון.

נסיון ראשון בהעברת תות שדה באניות הוכתר בהצלחה

מאת כתבנו הכלכלי

נסיון ראשון של משלוחי תות־ שדה לייצוא באניות מקוררות ב' אניה במקום במטוסים הוכתר בהצ' לחה. התברר הגיעה באיכות שאינה נופלת מזו המגיעה בדרך האויר.

„אגרקסקו" מתכוננת לייצא השנה למעלה מ־300 טונות תות־שדה ב' אניות ואם לא תחול ההבדלה האוי' רית תורחב שיטה זו גם למוצרים אחרים.

החלטת „איטונג" לפטר כמחצית מפועליה עוררה סערה בפרדס־חנה

החלטת הנהלת מפעל הבלוקים „איטונג" בפרדס־חנה לחסל את ה' מחלקה לייצור בלוקים קלים ולפטר 250 פועלים, כמחצית עובדי המפעל כולו — עוררה סערה גדולה ב' מושבה.

המוסדות המקומיים, מועצת ה' מושבה, ומועצת הפועלים נקטו אמ' צעים דחופים לביטול הודעת ה' פיטורים.

כתב צה"ים מוסר, כי ראש ה' מועצה המקומית מר א. שץ, פנה אמש במברקים אל שרי האוצר, המסחר והתעשיה ולמנהל אגף ה' מכס והבלו, לקיום פגישה דחופה למציאת פתרון לקשיי המפעל, לאחור שתשלום מס קניה בשיעור של 15 אחוז על המוצר המוגמר הוטל רק על „איטונג" בלבד, בין כל יצרני הבלוקים בארץ, מס זה אינו מאפשר למפעל תחרות הוגנת ושווה בשוק הבנייה.

היום יתקיים דיון דחוף בבליאת מועצת הפועלים בענין זה.

„עובדי זכאות" — בלשכות הסעד

מהפיכה אדמיניסטרטיבית בתיפקודן של מאתיים לשכות הסעד במדינה נערכת בימים אלה עלידי הנהלת משרד ה' סעד, עם שילובם של „עובדי זכאות" בלשכות.

במציאות הנוכחית עסקו עד כה העובדים הסוציאליים במיצוי הזכו' יות השונות ובמערכת חישובים כל' כליים, לכרות שהם לא היו ערוכים ומיומנים לכך. פעולות כנהליות אלו

יצרו עומס רב על העובדים הסוצי' אליים, שבמספרם מועט בשל המחסור באיוש התקנים. על רקע זה החליטה הנהלת משרד הסעד להפעיל „עובדי זכאות", אשר ישחררו את העובדים הסוציאליים ממערכת החי' שובים המספים ויאפשרו להם לע' סוק בעבודה מקצועית יעילה.

קורסים לעובדי זכאות

האגף לשירותי לשכה וקהילה ב' משרד הסעד אירגן מספר קורסים לעובדי זכאות בתנאי פנימיה אינטנ' סיביים, בהם גלמדו תהליכי העבודה בלשכות, הצדדים המשפטיים וה' חברתיים, יחסי אנוש וכמובן תיר' גול ומימוש של כללי הזכאות.

לפי שעה שולבו בלשכות שמונים מבין בוגרי הקורסים, כאשר המג' מה היא לאייש את כל הלשכות בעובד זכאות אחד על כל אלף פר' טים, ולשם כך דרושים יותר ממאה עובדים נוספים.

עובדי הזכאות מנהלים את המג' עים עם הפונים, מרכזים את המס' מכים, השונים וממצים את מירב אפשרויות התמיכות וההקצבות. סי' כומים ראשונים מעלים, כי הפעי' לתם חוללה ריאורגניזציה משמעו' תית בלשכות הסעד, הערוכות לטי' פול במספר גדול יותר של פונים, תוך החשת תהליכים ומיצוי מירבי של הזכויות.

קורסים להכשרת פקידי מודיעין ללשכות הסעד

במקביל עורך משרד הסעד בימים אלה לראשונה קורסים להכשרת פק' די מודיעין ללשכות הסעד, תוך תוס' פת תקינית של פקיד מודיעין ב' לשכות, כאשר המגמה הכוללת היא ליצור מערכת של עובדים המסייעים לעובדים הסוציאליים, עובדה זו עשויה לא רק להקל על העומס של העובדים ולייעל את העבודה, אלא גם להמשיך לכח אדם נוסף של עוב' דים סוציאליים לעבודה בלשכת הסעד.

זכאות להטבות באמצעות „תעודת עיוור" של משרד הסעד

משרד הסעד מנפיק בימים אלה כאות „תעודת עיוור" הלו־שנתיות זו לצמיתות, אשר יקנו לאוכלוסיית העיוורים במדינה מערכת של זכויות.

מנכ"ל משרד הסעד, הד"ר מ. א. קורץ, מסר, כי כל עיוור בעל אזרחות ישראלית יוכל לקבל באמצעות לש' כות הסעד המחוזיות העודה זו, ה' מעידה על זכאותו להטבות השונות המוענקות ע"י משרדי הממשלה, כ' גון: מס הכנסה, החזר בכס, דואר, נסיעה חינם ברכבת הקלות ע"י חב' רות ציבוריות, כמו חברת החשמל, „אגד" ו„דן".

רשימת הרופאים תיקבע ע"י רופאי העיניים באישורו של „רופא אמון", שמונה לצורך זה ע"י משרד הסעד או ע"י הכנון הירושלמי לשיקום עיוורון, צפ"י הגדרות רפואיות בדווקות.

ההעודות נשלחות בימים אלה.

מסיבה לעובדי משרד הסעד שפרשו לגמלאות

מסיבה לעשרה עובדים בכוון ל' הפגרים „שקבה" של משרד הסעד נערכה השבוע בכוון בהשתתפות מנכ"ל משרד הסעד ד"ר ביטה א. קורץ, סמנכ"ל לבינהל מר כ. שיפמן מנהל השרות לכפגר מר י. אביעד ופקידים בכירים במשרד הסעד.

בדברי ברכתו ציין מנכ"ל המשרד כי עשרה עובדים אלה היו ברובם בין מייסדי המוסד שקנה לו שם ב' זכות מסירת עובדיו לכפר הילד.

הסיפול בכפגר איננו בן העבודות הקלות בתחום השרות הסוציאלי ו' אלה שהתמידו בו במסירות ובהב' חינות ראויים להוקרה ביחודה מצד החברה.

בתום דברי הברכה נמסר לעובדים שי צנוע בטעם המשרד — ארבים הכיתל.

קנס לאשה שהתפרעה בבית הדין הרבני

אשה ש. יצאה כבליה" בעת גיור בעלה בבית הדין הרבני, נדונה את' מול בבית משפט השלום בחיפה ל' תשלום קנס של 300 ל"י הלויפה חודשי מאסר על תנאי על ש' התפרעה בהתנהגות פרועה. העלבה דיין והשחתת פרוטוקול בית הדין.

האשה בת ה־22. הופיעה בעת כל' הכת יום הכיפורים בבית הדין הרבני בחיפה כשהיא בחודש הרביעי להרי' יונה על מנה להסדיר את הליכי ה' גיור של בעלה. כשהליפול לא הש' ביעה רצונה התפרעה, העליבה את הדיינים וקרעה את פרוטוקול בית הדין.

השופט א. ד. חרמון הקל בדינה של הנאשמת שטענה, כי הליכי ה' גיור. הריונה ומחת ימי המלחמה גרמו לה עצבנות יתר.

האשה הביעה הרטה על בכעית.

נמשכות הגניבות מתיירים בנמל התעופה בן־גוריון

„בשום אופן אני אינני יכול להבין כיצד נגנבו המזוודות שלי, חפצים בשווי של 3000 ל"י בדרך מן המטוס עד בית המבינות" — התלונן תייר מברזיל במשטרת נמל התעופה בן־ גוריון. הוא סיפר, שהגיע עם 3 מזוודות וגילה ששתיים מהן נפרצו והוצאו מהן חפצים רבים.

תיירת מארה"ב התלוננה במשטרת הנמל, כי כאשר הגיעה מנמל ה' תעופה־לבית מלון בת"א, התברר לה כי נעלמו הכסיסים שונים בשווי 9000 ל"י.

תייר מצרפת התלונן, כי כעזה קלה לפני שעלה למטוס נכנס ל' נוחיות לרחוץ את ידיו ולצורך זה הסיר לרגע אחד את טבעתו היקרה והניח על הכיור. להוותו שכח להעלות את הטבעת לאחר שניגב את ידיו ויצא את הנוחיות. כאשר חזר כעבור כמה דקות בבהלה רבה, מצא שנעלמה הטבעת.

מפקד משטרת נמל התעופה, סגן ניצב רוזן יגאל, אמר לכתב עתיים, כי המשטרה מודעת למקרי גניבה רבים בנמל ולצורך זה אף הקימה יחידה מיוחדת שנבנבה באחרונה ל' פעולה ואף קצרה כמה הצלחות. הוא ציין, כי המשטרה תגביר עוד יותר את פעולותיה למניעת גניבות בנמל התעופה.

נהרג הולך רגל

תושב רפיח, פואד ברקה בן 24, נהרג אתמול בפגיעת אוטובוס „א' גד" בכביש העזתי של הרצועה.

התאונה אירעה בקרבת תחנה ה' משטרה של המחנה. יו"ד דיר אל־ בלח, כאשר האיש ניסה להצות את הכביש.

חשודים בגניבת סחורות בתל אביב ומכירתן בעזה

דברי הלבשה גנובים מתל־אביב שנמכרו בעזה הביאו ללכידת סוח' רים וכמה אנשים מיפו כחשודים ב' גניבה ומכירת רכוש גנוב. כתב עתיים, מוסר, כי באחרונה נפרצו בתי מלאכה לתפירה ברחוב פין ב' תל־אביב וברחוב יפת ביפו, משם נגנבו בדים ודברי הלבשה בעשרות אלפי לירות. למשטרה נודע, כי חלק מהסחורות הוברח לשטחים המוחז' קים.

בזות של המדור המרכזי, בראשות רס"ר אברהם שינברג וסמל שמ' טוב לוי, החל להתחקות אחר קוני הרכוש הגנוב ובחקירה משותפת עם משטרת עזה התברר, כי בדים והם לסחורות הגנובות נרכשו על ידי סוחרים בעזה. בעקבות החיפושים נעצרו שלושה גברים ואשה בעזה החשודים בקניית בדים ודברי לבוש גנובים.

בפשיטה המשטרה נתפס חלק גדול של הבדים הגנובים והמשך החקירה נעצרו אתמול בבוקר 4 בחורים בני 19 ו־20 ביפו, החשודים בפריצות. התברר עוד כי הסחורה הגנובה הוע' ברה לעזה בסנדר שנגנב בתל־אביב. החקירה נמשכת.

תושב עזה החשוד בהצעת שוחד שוחרר בערבות

תושב עזה שנהג ברכב למרות ש' רשיונו נפסל הציע שוחד לשוטר — שוחרר אתמול בערבות של 3.000 לירות.

האיש, מוחמד נאסר, נעצר בשבוע שעבר לביקורת רשיונות וטען, כי שכח את הרשיון בביתו. השוטר רשם את פרטי הרכב והנהג הוצ"א שני שטרות בני חמישים ל"י הציע אותם כשוחד. האיש נעצר והובא למשטרת באר־שבע. שם הוברר כי רשיונו נשלל ממנו.

ביום ו' הובא הנהג בפני שופט השלום יהושע פלפל, ובא־כוח ה' משטרה, סמ"ר יפי בן־עמי, ביקש לעצרו ל־15 יום. כדי לסיים ההלי' כים נגדו ולהעמידו לדין. בא כוח החשוד, עו"ד חיים קאויס טען, כי החקירה נסתיימה ואין טעם להאריך את המעצר.

השופט נענה לבקשה והורה ל' שחרר את הנהג בערבות.

— סאול סאנפארדו מבחירי ה' כוריאוגרפים בארה"ב הגיע ארצה אתמול במטוס אל על שהותקף על ידי מחבלים בפריז. סאנפארדו בא ליצור יצירות חדשות עבור להקה בת דור.

מכרז מס' 2/75

למכירה

דירה של חדר ונוחיות,

בגודל של 27 מ"ר בס. 8/2 בכפר תבור

על המציע להתחייב לתקן את הדירה על חשבונו ולהביאה למצב מגורים תקין.

הקונה, המוצא לא יכלול הוצאות ומסים הכרוכים ברישום הדירה במשרד ספרי האחוזה.

הדירה נועדה למטרת מגורים בלבד.

את ההצעות יש למסור במעטפה סגורה (שעליה יירשם מכרז מס' 2/75) למשרדנו הסניפי בעפולה, גבעת המורה, ביכין מסחרי מס. 231, עד ליום 15.2.75 שעה 11.00, בצירוף המחאה בנקאית בשיעור של 10% מהצעת המחיר.

אין אנו מתחייבים לקבל את הצעת המחיר הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

„עמידר" החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע"מ

AMIDAR

במפלגה ובתנועה

המפד"ל הפוהמ"ל בת"א

בביהכ"נ „הללי סיני" שכ' התקוה ב־5 שעור גמרא — הרב יעקב טרב.

בביהכ"נ עולי אפגניסטן בנוה צה"ל ב־6 שעור תורה — הרב י. יחי.

בביהכ"נ רח' קרדיבורו 14 ב־5 שעור־תורה — הרב פנחס הכהן רבין.

סניף קרית שלום ב־6 שעור גמרא — הרב זכאי.

צו"ד ת.מ. בסוק סגן ראש העיר יקבל היום קהל בשרדנו אחוזת־בית 108 מ־6—7.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: מאיר, רח' יפו 44 טל' 233592; אל סוין אל גדידה, רח' אל הרא טל' 282040.

תל־אביב: בוגרשוב, בוגרשוב 60 טל' 293889; כרם המדינה, ה' באייר 88 טל' 258046.

חולון: מרכז, ככר ויצמן.

בת־ים: הלוי, בלפור 90.

בני־ברק: חן, ז'בוטינסקי 99 ר"ג.

רמת־גן: חן, ז'בוטינסקי 99 טל' 794434.

הרצליה והסביבה: ככר ריבלין, ויגנייט 142 הרצליה פתוח.

פתח־תקוה: פינסקר, פינסקר 22 טל' 910505.

נתניה: הנשיא, ויצמן 36, טל' 23639.

באר־שבע: הנגב, קק"ל 108.

לוח הצופה

● **פילים** הקונה רהיטים אנטיקות פריג'ידרים, טלויזיות וירושות — 804938 בערב 876852.

● **למשפחות** מסורתיות דירות מרווחות בגבעת־סביון (ליד ישמח־משה) 2 חדרים החל כ־133,000, 3 חדרים החל כ־166,500, 4 חדרים החל כ־192,500, אפשרות למשכנתא במקום בית־ספר וגן דתי. „אפריקה ישראל להשקעות" בע"מ. טלפון: 03—751540, 03—50281, 03—757191.

● **למוסד** חשוב דרוש פועל נקיון טל. 781857 ת.ד. 1526 בני־ברק.

רס"רית ותיקה הועלתה לדרגת מפקח משנה

רס"רית רחל לייזרסון המשרתת בבמשטרת נבל התעופה בן גוריון ב' רציפות מאז 1951, הועלתה בימים אלה לדרגת מפקח משנה.

בפקס משנה לייזרסון כיהנה רס"ר ב־3 השנים האחרונות במשטרת ה' נמל. כעת, עם קבלתה את הדרגה החדשה, תהיה אחראית על השוטרות בבמשטרת הנמל ועל ההדרכה הכל' לית. הדרגה החדשה הוענקה לגב' לייזרסון על ידי סגן המפקח הכללי של המשטרה ניצב אלי דקל בטקס קצר שנערך בלשכתו בירושלים.

ב"ה

לגברות ולבנות דתיות

הערב, יום שלישי ט' בשבט (21.1.75) בשעה 7.30 בערב יוקרן סרטה של גרטה גרבו „גרנד־הוטל" באולם בית ההסתדרות ברמת־גן רח' קריניצי פינת הרצל.

ההופעה תיפתח אי"ה בשעה 6.30 בערב. הסרט מיועד לגברות ולבנות דתיות בלבד.

האופרה הישראלית

רחוב אלנבי 1 תל־אביב, טל. 57227

מייסדת ומנהלת: א. דה־פילים

21/1 לה טראויאטה — אופרה מאת ורדי

25/1 ריגולטו — אופרה מאת ורדי

פוליסה לבטוח חיים ע"ש שמידט יצחק וחוה מס' 413096 אבדה

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית והמועצה

הדתית — ירושלים

יוסף אליעזר בן אליהו (רוק) ישראל—ירושלים; כהן נירה בת פנחס (רוקה) ישראל—בת־ים.

כהן אפרים בן יצחק (רוק) ירושלים פרידמן אסתר (כרי) בת שלום (רוקה) רומניה—בית־שמש.

שבואלוף מאיר חי בן אוריאל (רוק) ישראל־ירושלים; שלף (פלדמן) דפנה בת כסה (רוקה) ישראל—ירושלים.

[illegible]

לשכת הרבנות — כפר סבא

לשכת הרבנות רמת־השרון

הרבנות הראשית — המועצה הדתית נתניה

לשכת הרבנות — אשדוד

לשכת הרבנות יקנעם

לשכת הרבנות — עפולה

לשכת הרבנות — רעננה

לשכת הרבנות רמת־גן

לשכת הרבנות אור־יהודה

לרושמי הנישואין בארץ

לשכת הרבנות בת"ים מבקשת להודיע אם אליהו בן אברהם אביבי בעל ת. ז. 0906918, תעודת גרושין 50811 נרשם אצלם לנישואין.

הנ"ל טוען שתעודת הגרושין אבדה לו.

לרושמי הנישואין בארץ

לשכת הרבנות בת"ים מבקשת להודיע אם אסי"ה כאיר בן משה בעל ת. ז. 66404729, תעודת גרושין 47994 נרשם אצלם לנישואין.

הנ"ל טוען שתעודת הגרושין אבדה לו.

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

תיק מס. 4845/ל"ה

מר יעקב דרוקר שמשון־יעקב ת"ז 4370501, מבקשת מבי' ביה"ד ה' רבני האזורי לת"א־יפו לאשר את נשואיו עם הגב' דרוקר שליקה ת"ז 4370502, שהתקיימו ברומניה בשנת 1946.

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 354/75

בענין ירושה המנוחה לוין שרה שנפטרה בתל־אביב ביום 3 באפריל 1974, ובענין ירושת המנוח לוין מאיר שנפטר בתל־אביב ביום 3 בדצמבר 1974. המבקשת: שושנה לוין מרחוב ההשמונאים 123 תל־אביב.

ה ז מ נ ה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחים הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחים והרוצה להתנגד ל' הכרזה להגיש תוך 15 יכים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ה ר ש ם

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 39/75

בענין: עזבון המנוחה ריבה וילנר ז"ל ת.ז. 4641.

המבקש: אריה וילנר, על ידי ב"כ ה. גירון עו"ד מרחוב החבצלת 4, ירושלים.

ה ז מ נ ה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה ריבה וילנר ז"ל. והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הרוצה להתנגד לבקשה הנ"ל, להגיש תוך 14 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות ל' אותה הכרזה, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

רשם בית המשפט המחוזי אפרים לוי, שופט

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן: „החוק")

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי מר משה וגב' רחל בדמוני, הגישו לועדה המקומית ל' תכנון ולבניה, ירושלים (להלן „הוו' עדה המקומית") בקשה להתרת שי' מוש חורג ו/או הקלה בגוש גוש 30119 חלקה 52 כפר עציון בירוש' לים דהיינו: הקלה בקו הבנין ה' צדדי.

את ההתנגדויות להתרת השימוש החורג ו/או הקלה הנ"ל אפשר לה' גיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרד מהנדס העיר ברחוב הלל 23, ירושלים.

מ. בנבנשתי

סגן יו"ר הועדה המקומית

היום

יום שלישי, ט' שבט תשל"ה, 21.1.75

פ' בשלח

הפרק: ישעיה סג—סד; המשנה: אהלות א, ו—ז; הדף: תמורה טז; ההלכה: אורח חיים, תעה, ב—ד.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א', ב', צ' — כל שעה.
09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית
17.55 (א) חדשות באנגלית
18.50 (א) חדשות בצרפתית
שידורי תכניות לעולים (ב) עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; רומנית 20.30; רוסית — 20.45.

רשת א'

06.10 „בצדים מוסיקליים": [illegible] ... 12.15 עיתונים להתכיים בבהתיים ... 15.30 ... 16.10 רגע של עברית ... 17.50 „אינגהה" ... 18.05 „על אנשים וספרים" ... 19.00 ... 19.25 ... 19.50 ... 20.05 ... 20.30 ... 23.05 „ראית החודש" ... 00.10 רגע של שיר ... 00.13 „התקווה" — סיום.

רשת ב'

06.00 „מה טובו אהליך יעקב" ... 06.55 ... 07.00 „הבוקר הזה" ... 08.10 ... 10.05 ... 11.00 ... 12.05 ... 12.30 ... 13.05 ... 14.10 ... 15.05 ... 16.10 ... 16.30 ... 17.10 ... 18.05 ... 18.45 ... 21.05 ... 22.05 ... 23.05 [illegible]

גלי צה"ל

05.58 ברכת השחר 06.05 צלילי בוקר 07.55 מה נשמע ... 09.05 ... 10.05 ... 10.55 ... 11.55 ... 12.25 ... 13.05 ... 14.05 ... 16.05 ... 17.05 ... 17.40 ... 18.05 ... 19.05 ... 21.05 ... 22.05 ... 00.05 ... 02.00 ... 03.05 [illegible]

טלוויזיה לימודית

7.50 ... 8.15 ... 9.05 ... 10.00 ... 10.30 ... 11.05 ... 11.25 ... 12.00 ... 12.20 ... 12.40 ... 1.00 ... 4.00 ... 4.18 ... 4.40 ... 4.55 ... 5.10 [illegible]

טלוויזיה בללית

17.30 חדשות 17.32 כשדר עירות 17:42 ... 18:10 ... 18:25 ... 18:30 ... 18:32 ... 18:45 ... 19:00 ... 20:00 ... 20:30 ... 21:00 ... 21:50 ... 22:40 [illegible]

התאטרון הישראלי

21.1.75 הערב

הבימה

התנונה: באולם הגדול

בסע ארוך: באולם הקטן

הקאמרי

בקור הגברת הזקנה

התיאטרון העירוני חיפה

משפחת טוט

הצפה

עתון יומי

HATZOFE DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ, העורך: ש. דון־יחיא. מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' יסמנר 66, טל. 35421, ת"ד 2045. השמבן בנק הדואר 41144 ✱ סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148, טל. 234910, בערב טל. 528344 35609 ✱ סניף חיפה רח' ארלוזורוב 1, טל. 663628 דפוס המשור בע"מ ת"א, רח' הסמנר 66, טל. 31554.

●

אין המערכת אחראית להחזר כתבי־יד שלא נתבקשו

כה לחי בח"י לירות

... ספרי ... שים

וכרון להולכים

ב שמואל יצחק קורף ז"ל

(ליום השלושים)

בבוסטון שבארה"ב נפטר ביום ש' בת, אחד הרבנים המצויינים שב' ז, הרב שמואל יצחק קורף ז"ל, היה בר אוריין ובר־אבהן, בנו של אדמו"ר מזוויהל־בוסטון רבי יש' ראל קורף זצ"ל.

המנוח היה הרוח החיה בעסקנות היהדות שבעיר בוסטון, היה ראש ... בתי הכנסת בבוסטון, חבר התאחדות הרבנים האורתודוקסי שב' ... ראש ועד הכשרות, ... ומוסדות צדקה וחסד, ... למען מדינת ישראל ...

הרב קורף נפטר בגיל 62, ... ציינו, כי הצטיין האיש ... ורבים וכן שלמים מתאבלים על ...

המנוח השאיר את אשתו הרבנית ... בת האדמו"ר מסקווירא רבי ... הרבנים המפורסמים ... ישיבות, ... למען מדינת ישראל ...

א. ת.

תאבות התיאטרון העברי

(סוף מעמוד 4)

... אינקובאטור על הסלפ' ... את יעקב אורלאנד ... הוא היה במאי מופש, ... לו רע הרפנה, ... אוריגינות מקורית, ... עם התמורות ... את „הדיבוק" ... [fragmentary, cut off at right edge]

هكذا من الاصل

מש' החינוך מבצע שינויים בבחינות הבגרות ובארגון בתי"ס העל־יסודיים

על שינויים הבאים החל בחינת הלימודים הקרובה כי בחינות הבגרות ובארגון בתי"ס העל־יסודיים, הודיע אתמול שר החינוך והתרבות אהרן ידלין, במסיבת עתונאים שהתקיימה בירושלים.

מר ידלין ציין, כי השינויים, שיכנסו לשלב של ביצוע תוך שנתיים־שלוש ואשר הסכימו להם ששה מוסדות להשכלה גבוהה בישראל, יעניקו לתלמיד מרחב־בחירה גדול יותר של מקצועות לימוד שיהלמו את כשרונותיו ותכונותיו. הם גם יעניקו לבית הספר העל־יסודי „אוטונומיה פדגוגית" גדולה יותר בארגון הלימודים. משרד החינוך משתף פעולה עם המוסדות להשכלה גבוהה בביצוע התכנית, הן על מנת לנצל את הידע שלהם, והן על מנת שבתי הספר הגבוהים לא יקימו בחינות כניסה.

מנכ"ל משרד החינוך אלעד פלד, יו"ר המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך מאיר אייל, ויו"ר הועדה לחינוך על־יסודי ד"ר כרמי יוגב, מסרו, כי עיקר השינויים בארגון בתי"ס העל־יסודיים, אשר נועדו להשיג גמישות בתכנית הלימודים של תלמיד על מנת להתאימה לכישוריו ותחומי התעניינותו, יחולו בתחומים הבאים:

יפחת מספר שעות הלימוד של כל תלמיד בכל שנה ב־10 אחוז תוך השנתיים הבאות;

יפחת מספר המקצועות שכל תלמיד לומד בו־זמנית;

תוגדל הלמידה העצמית של התלמידים בספריה, במעבדות ובבית;

תינתן אוטונומיה גדולה יותר לבתי הספר הכוללים ע"י משרד החינוך שיימצאו ראויים לכך.

השינויים בבחינות הבגרות יהיו כדלקמן:

בכל מקצוע יהיו עד שלוש רמות־לימוד, והתלמיד יוכל לבחור באחת מהן;

הבחינות יערכו בכתות י"א וי"ב (בדקדוק עברי — בכתה י'), ואפשר יהיה לפצל את הבחינה במקצועות אחדים ולקיים חלק מהבחינה בכתה י"א וחלקה בי"ב;

התלמיד יהיה חייב להיבחן, בנוסף להבעה עברית ושפה זרה, גם בתנ"ך או בתורה שבעל־פה, או בצירוף של שניהם;

התלמיד לא יהיה חייב להיבחן במתמטיקה והוא רשאי לבחור בין מתמטיקה, פיסיקה, כימיה או ביולוגיה.

התלמיד ייבחן ב־5—6 או 7 מקצועות, בהתאם לרצונו, במקום ב־7—8 מקצועות עד כה;

על מנת להתקבל לאוניברסיטאות יוכל התלמיד בכל עת להיבחן במקצוע, שלא ניבחן בו לפני כן, או להיבחן במקצוע ברמה גבוהה יותר מאשר לפני כן;

אם תמצא סטיה משמעותית בין „ציוני המגן" של בית הספר וציוני בחינות הבגרות, הם יורדו או יועלו על מנת להשוות את ממוצע ציוני בית הספר לממוצע ציוני הבחינה.

שר הבטחון שלח מברק תנחומים על מות גנרל אלי

שר הבטחון, מר שמעון פרס, שלח אתמול מברק תנחומים לשר הבטחון הצרפתי ובו השתתפות בצער על מותו של הגנרל פול אלי, רמטכ"ל צבא צרפת בעבר. במברקו אומר שר הבטחון:

שמעתי בצער רב על מותו של ידידי גנרל פול אלי. מותו של גנרל אלי הינו אבידה לא רק של העם הצרפתי שהוא נמנה על בניו הבכירים והאמיצים, אלא של כל אלה שהכירו אותו מקרוב וחשו באישיותו הצנועה. הנני משתתף בצער המשפחה וצבא צרפת.

שמעון פרס — שר הבטחון

נהרס ביתו של מחבל

כוחות הבטחון הרסו את בית משפחתו של המחבל מחמוד זאגלול.

מחבל זה מסר עצמו לכוחות צה"ל בעת חדירתו עם חוליית מחבלים לתוך בית בכפר הצרקסי ריחניה, בגליל העליון, לפני למעלה מחודש.

הוריו של המחבל מתגוררים בכפר זבבידה ליד ג'נין, והוא עזב את ביתו לאחר מלחמת ששת הימים.

מנגנון של 650 איש יעסוק בגביית מס ערך מוסף

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

מנגנון של כ־650 איש יעסוק בגביית מס ערך מוסף.

חלק מהעובדים בא מקרב הסגל הנוכחי בשירותי המסים. ברשות האוצר לגייס בחודשים הקרובים עובדים נוספים מבחוץ.

האם יעורערו בממשלה?

מינהל הכנסות המדינה משלים את הכנת הצעת החוק להגשה לכנסת, אולם יהיה עליו להמתין עוד שבועיים כדי להיווכח אם השרים יערערו על סיכום ועדת השרים לענייני כלכלה בפני מליאת הממשלה.

צפויה עליית מחירים

הפעלת מס ערך מוסף תגרום להתייקרות כללית במשק כל. אחוז של מס ערך מוסף נועד להכניס לאוצר 500 מיליון ל"י. הכנסה זו גורמת לעלייה במדד המחירים בשיעור מקביל. אולם באוצר מעריכים כי אם הפעלת המס תתבצע בתקופה של האטה בפעילות המשק יספג חלק מן המס ע"י היצרנים המשווקים, לכן תהיה ההתייקרות נמוכה יותר.

שאלת השיעור האחיד — עודה צפויה למאבק שני

למרות שועדת השרים לענייני כלכלה החליטה כי מס ערך מוסף (מע"מ) יופעל בשיעור אחיד, צפוי עוד דיון נוסף על כך בזירה הפרלמנטרית. חוגי החקלאים וגופים ציבוריים אחרים נערכים למאבק בו הם תובעים כי מע"מ יוטל בשיעור נמוך יותר על התוצרת החקלאית ועל מצרכים חיוניים.

משרד הדתות יספק לצה"ל ספרי־תורה

משרד הדתות יסייע לרבנות הצבאית להתגבר על המחסור החמור בספרי תורה בצה"ל — על כך סוכם בפגישה בין הרב הצבאי הראשי האלוף הרב מ. פירון וסגנו תת אלוף גד נבון ומנכ"ל משרד הדתות, מר דוד גלס.

בפגישה סוכם, שמשרד הדתות יספק לצה"ל שלושים וחמשה ספרי תורה כשרים וכמו כן עשרה ספרי תורה הזקוקים לתיקון ולהגהה. הרבנות הצבאית תגייס אנשי מילואים סופרי סת"ם, אשר במסגרת שירותם הצבאי יעסקו בתיקון ספרי תורה לצבא. מסירת ספרי התורה תקל על הרבנות הצבאית לספק ספרים למוצבים וליחידות היושבות בקוים. מאז המלחמה מסר משרד הדתות כמאה ספרי תורה לצה"ל, שערכם כשני מליון לירות.

מנכ"ל משרד הדתות, מר דוד גלס, מסר שמשרד הדתות נוקט מספר פעולות, במטרה להתגבר על המחסור הגדול בספרי תורה השורר בארץ. בשנה האחרונה האמירו מחירים של ספרי התורה במאות אחוזים ומחירו של ספר תורה נע כיום בין 15 ל־40 אלף לירות, זאת מחמת הביקוש הגדול לספרים בישובי עולים, בשכונות חדשות ובעיירות פיתוח. למשרד הדתות הגיעו מאות בקשות של הורים שכולים, המבקשים להנציח את בניהם שנפלו על קידוש השם בספר תורה.

המשרד ערך מבצע איסוף ספרי תורה בחו"ל וכן החליט לארגן קורסים לסופרי סת"ם בקרב בני ישיבות ותלמידי חכמים.

עלייה בתנועת התיירות מגרמניה לישראל

מאת סופרנו הכלכלי

גרמניה היא אחת מהמדינות הבודדות שרשמה עליה בתנועת התיירות לישראל, בעוד שממדינות רבות ירדה התנועה. בשנה החולפת באו לישראל מארץ זו 43 אלף תיירים. במקביל לכך גדלה גם תנועת התיירות הישראלית לגרמניה וזו הסתכמה ב־30 אלף תיירים וזוהי עליה משמעותית בהשוואה לשנים קודמות.

זאת מסר אתמול י. מילר, מנהל יחסי ציבור של משרד התיירות הגרמני וס. פישר, מנהל סניף „לופטהנזה" בישראל במסיבת עתונאים לרגל פתיחתה בארץ של לשכת תיירות גרמנית. את משרד התיירות הגרמני בארץ ייצג חברת „לופטהנזה". פ. פישר ציין כי תנועת הנוסעים ב„לופטהנזה" לישראל וממנה גדלה בשנה האחרונה ב־30 אחוז והסתכמה ב־40 אלף נוסעים.

עוד נמסר כי הקופה השווה של הגרמנים בישראל היא מתגבהה ואותו דבר אמור גם לגבי הישראלים בגרמניה.

מסעדות כשרות

משרד התיירות הגרמני מקיים 18 לשכות תיירות בעולם. המשרד פירסם לרגל פתיחת הלשכה בישראל חוברת בעברית, „חופשה בגרמניה" ובה פרטים על אתרי הנופש המרכזיים בגרמניה, כולל המקומות שיש בהם מסעדות כשרות. נמסר כי ערים שונות בגרמניה מעודדות תיירות ונוהגות לתיירים הנחות רבות.

תלמידי הסמינרים יחזרו היום ללימודים

13 אלף תלמידי הסמינרים במוסדות להכשרת מורים ישובו היום ללימודיהם בתום שביתת אזהרה שקיימו כיום שלישי שעבר במחאה על עכובים בתהליך האקדמיזציה של הסמינרים.

על ההחלטה להפסיק את השביתה בשר אתמול יו"ר אגודת הסמינריסטים, מר מרדכי סובול, לשר החינוך והתרבות, מר אהרן ידלין, בפגישה שהתקיימה בלשכת השר בירושלים.

מר מ. סובול מסר לשר החינוך במכתב שבו נאמר: „בעקבות פנייתך ההליכה מוצגה אגודת הסטודנטים בהסמכה להכשרת מורים להפסיק את שביתת האזהרה ולחזור ללימודים.

— מר גדעון ירדן נתמנה לסגן מנהל מחלקה אירופה ב' במשרד החוץ.

מחצית מהיקף עבודתה של המשטרה מוקדשת לפעולות בטחון שוטפות

משטרת ישראל נעשתה לגורם בטחוני מובהק והיא מקדישה במחצית בהיקף עבודתה לפעילות בטחון שוטפות מפני פעילות חבלנית — אמר שר המשטרה שלמה הלל, במענה עם הכתבים שנפגש אתמול בבית אגרון בירושלים.

מר הלל התייחס להיקף עבודתה של המשטרה נוכח האמצעים הכספיים העומדים לרשותה, והוסיף, כי „הפיכת המשטרה לגורם בעל חובות בטחוניות בחזית מחייבת שינוי ניכר בהתייחסות לאמצעים המוקצבים לה, ואין להעלות על הדעת שאפשר להטיל על המשטרה עבודה נוספת בלי תוספת של אמצעים".

חלק ניכר מעבודתה הבטחונית של המשטרה מהוות ההיענות לקריאות מצד הציבור בכל מקרה של הימצאות חפצים חשודים במקומות שונים. מספרן של קריאות אלה מגיע לאלפים. ובירושלים לבדה הסתכמו קריאות כאלה בממוצע חדשי של 1300 קריאות בכל אחד מן החודשים האחרונים.

מר הלל שיבח את תגובת הציבור נוכח הבעיות הבטחוניות הפנימיות, והעלה על נס את גילוי הערנות שמנעו אסונות במקרים רבים. כן שיבח את ההתנדבות לפעולות בטחון במסגרת המשמר האזרחי. בציינו כי כיום כבר רשומים כ־60 אלף מתנדבים למשמר האזרחי, ובהם כ־45 אלף הושבעו וממלאים תפקידם ברחבי המדינה. לדעת שר המשטרה אפשר יהיה להטיל על כוחות המשמר האזרחי את תפקיד קיום הבטחון הפנימי בעורף בעת מצב של חירום וגיוס צבאי, ובכך לפטור את הצבא מתפקידי בטחון פנימיים.

בתשובה לשאלות, הביע שר המשטרה מורת־רוח מהדלפות על חקירות המשטרה, והדגיש כי המשטרה מתייחסת לתופעות אלו בחומרה רבה. אולם, הוסיף, מקורן של ההדלפות אינו תמיד במשטרה עצמה. בהתייחסו לפירסומים סביב חקירת הירצחה של החיילת רחל הלר והמעצרים שבוצעו בקשר לכך, אמר מר הלל, כי „הדימוקראטיה שתכליתה להגן על האזרח, לעתים חושפת אותו לפגיעה נוספת". השר הוסיף והעיר, כי „יתכן שהמערכת הדימוקראטית שלנו צריכה מבקרת את עצמה".

הסתדרות הפועל־המזרחי בישראל
מחלקת־המסים המרכזית

סיכום מפקד חברים 1975

בהשתתפות ראש מחלקת־המסים המרכזית (מוזמנים בזה כל ראשי מחלקת הארגון.

ירושלים: היום, יום שלישי ט' שבט תשל"ה 21.1.75 בשעה 12.00 בצהרים, בהשתתפות עובדי מחלקת־המסים ומזכירי הסניפים: ירושלים, בית־שמש, מעוז־ציון, מבשרת־ירושלים וקרית־ארבע.

חיפה: ביום רביעי י' שבט תשל"ה (22.1.75), בשעה 12.00 בצהרים, בהשתתפות עובדי מח' המסים ומזכירי הסניפים: חיפה, תל־חנן, כ. חסידים, ק. שמואל, ק. ביאליק, צור־שלום, נהריה, עכו, שלומי, ק. אתא, עתלית, ט. הכרמל, יקנעם, מעלות, קרית־ים וטבעון.

רשת בתי הקולנוע באיזור חיפה והצפון מאמצים את הילדים ב„מכורה"

מנכ"ל רשת בתי קולנוע באזור חיפה והצפון, החליט לאמץ את הילדים השפוטים, השוהים במוסד הסגור „מכורה", של משרד הסעד שבכפר־חסידים.

מר שמואל פרבשטיין, הודיע להנהלת המוסד, כי כל החניכים יוכלו לבקר חינם ובעונתא בכל יום שירצו, בכל אחד מבתי הקולנוע שבבעלותו.

הרכז החינוכי של המוסד, אתי זריבי, אשר בירך על האימוץ סיפר, כי כל הנסיונות בעבר, לשלב נערים שפוטים, בהצגות, עלו יפה, לאחר שבעלי אולמות השעשועים, סירבו לארח את הילדים, כאשר העיריה סירבה לוותר על המיסים הכרוכים בכרטיס.

מר זריבי מסר, כי עצם ההסכמה לאימוץ, יצרה משקע חינוכי חיובי, המסייע בפעולות השיקום.

ילדי „מכורה", יוצאים עתה פעמיים בשבוע, מן המעון הסגור, לסרטים מבוקרים, בנושאים שיש בהם, משום הרחבת אופקים ושיפור ידעי חינוכי.

שר הבטחון בביטאון התעשיה האווירית

נצטרך להשקיע ב־5 השנים הקרובות 100 מיליארד לירות לבטחון המדינה

שר הבטחון, מר שמעון פרס אמר כי המדיניות הישראלית בעתיד הנראה לעין תהיה מושתתת על ארבעה סעיפים עיקריים: לשמור על יחסי הכוחות כדי למנוע מלחמה או לנצח במלחמה, להמעיט עד כמה שאפשר את תלותנו בחוץ ולהרגיש כל יתרון מבחינה טכנולוגית. הנקודה הרביעית היא להבהיר לערבים, שמי שרוצה לרכז צבאות נגדנו, יהיה נאלץ לפזר את צבאותיו בארצותיו הוא, כדי להגן על מה שיש לו.

מר פרס אמר את הדברים בעת סיורו בתעשייה האווירית ודבריו מובאים בביטאון התעשייה האווירית „שחקים", בגליונו האחרון.

שר הבטחון אמר, כי ישראל תצטרך להשקיע בבטחון המדינה בחמש השנים הקרובות סכום של יותר מ־100 מיליארד לירות. נצטרך לקחת הרבה מאד כספים מהמשפחות, מהילדים העובדים, לבריות הכל אנחנו היום טוב יותר כמה שהיינו לפני עשר שנים, אמר.

אשר להמעטת תלותנו בגורמי החוץ אמר מר פרס: „אם אני מסתכל על העתיד, היקף היצור בארץ, ביחוד של התעשייה האוירית, ילך ויגדל בממדים שלא ידענו כמוהם.

בקשר להשקעות העצומות של מדינות ערב בברה"מ נשק אמר שר הבטחון כי התשובה הישראלית צריכה להיות, שלא ניתן להם להביא את כל עצמתם לגבולות ישראל ולאיים עלינו.

על ישראל לומר, שכל שמאיים עליה יהיה נתון לאיום ולא ייתכן ש־11 צבאות ערבים, כוויית, סעודיה, סודאן, לוב ועוד יבואו לאיים על גבולות ישראל ואילו ארצותיהם, הנפט שלהם, הערים שלהם, ושדות התעופה שלהם יהיו מובטחים, סיים מר פרס.

תיבחן האפשרות להעביר חיילי מילואים מהג"א למערך המילואים של צה"ל

חיילי המילואים מתחת לגיל 40 בעלי פרופיל 64 ובטה, המוצבים בהג"א, יוזמנו, החל בחדש פברואר השנה, לבדיקות רפואיות מחודשות. הבדיקות יערכו במסגרת הפעולות שנוקט לאחרונה אגף כוח־האדם במטה הכללי למצוי מלא ככל האפשר של כוח אדם בצה"ל במגמה לחזק את מערך השדה שלו.

מטרת הבדיקות היא, איפוא, לבחון את האפשרות להעלות לחיילי הג"א אלה את הפרופיל שלהם, כדי שיוכלו לשרת במערך המילואים הרגיל של צה"ל. הבדיקות יערכו ע"י ועדות רפואיות מיוחדות בירושלים, בצריפין, בחיפה ובבאר־שבע, לפי צווי זימון אישיים.

בהתייצבם לבדיקה, יביאו עימם חיילי הג"א אישורים רפואיים כהאריים. בהקשר זה תצורף לכל צו־זימון פניה לרופא אזרחי, שבטיפולו נמצא האיש לצידו באישורים כאלה.

כן הוחלט להעביר מהג"א למערך המילואים הרגיל של צה"ל, חיילי הג"א מתחת לגיל 40 ובעלי פרופיל 65 ומעלה. עם זאת יועצה שיבצם של חיילי הג"א, שיימצאו ע"י הועדה הרפואית ראויים לשרת במערך המילואים הרגיל, תוך התחשבות מירבית בחיוניותם של חיילים אלה בתפקידם הנוכחי בהג"א.

ב"ה ד' שבט התשל"ה

יישר־כוח להרב ד. הולנדר

תודות רבות ויישר־כוח לכבוד הרב ד. הולנדר, על הצהרתו הצודקת והחשובה, שנתפרסמה ב„הצופה" בד' שבט ש.ז. ותמיהה רבה על כבוד שאר הרבנים הנאמנים שבאמריקה, אשר קולם לא נשמע באותו הענין. צבי יהודה הכהן קוק

מזל מזרחי שוחררה ממעצרה על פי החלטת שופט השלום בחיפה

מ. מזרחי, בת 22, אשר היתה עצורה מאז ה־20 בדצמבר בפרשת רצח החיילת רחל הלר, שוחררה אתמול בבוקר ממעצרה על פי הוראת שופט שלום בחיפה.

רב־פקד אברהם צמרת, העומד בראש צוות החקירה, הופיע בפני השופט יעקב שוילי ואמר, כי אין צורך בהמשך מעצרה של החשודה וביקש את שחרורה. המשטרה לא ביקשה כל תנאים לשחרור והיא שוחררה ללא ערבות.

כתב עתיים בחיפה, מאיר שושני מציין, כי ההחלטה שלא לבקש את המשך מעצרה של מזל מזרחי באה בעקבות התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה.

כמו כן מציין כתב עתיים, כי ביום חמישי הקרוב תסתיים תקופת מעצרו השניה של יורם ביכונסקי העצור אף הוא בפרשה זו.

עו"ד אריה קמר, שהגיע לבית המשפט לאחר שמזל מזרחי כבר שוחררה, אמר, כי „צדיקים מלאכתם נעשית על ידי אחרים". עורך־הדין שהיה מופתע במקצת, לא הסתיר את שמחתו משחרורה של שולחתו. הוא אמר „עכשיו יש לקוות, שיינתן לה להתאושש מן החוויה האיומה שהיא עברה, מחלום הבלהות".

בתשובה לשאלה כתב עתיים, אמר מר קמר, כי הוא מקוה כי זהו סוף הפרשה מבחינתה של מזל מזרחי כאשר היא גילתה לחוקריה את כל הידוע לה.

בתשובה לשאלה אחרת אמר, כי הסרט בו הוקלטה שיחתה עם ביכונסקי הוא סרט אוכלל. לדבריו, אילו הציגו בפני מזל מייד את הסרט, וביקשו הסבר, „היינו חוסכים לעצמנו את הטרחה ועוגמת הנפש ובעיקר את כל הפרסומים השליליים סביבה". הוא טען, כי לשולחתו נגרם נזק בל ישוער.

עו"ד קמר ציין, כי לאחר שנתגלה תוכן ההקלטה קיבלה מזל את צוהו הסבירה כל־שטען הסבר.

רב־פקד אברהם צמרת אמר לכתב עתיים, כי שלב החקירה הנוכחי אינו מצדיק את המשך מעצרה של מזל מזרחי, אך המשטרה תמשיך בחקירה גם בהיותה משוחררת.

מחוגי המשטרה נודע, כי החקירה נמצאת בשלבי סיום, אך טרם הוחלט באיזה צעד תנקוט המשטרה ביום ה' לגבי שחרורו של יורם ביכונסקי.

אישים ומוסדות

— ראש הממשלה, מר יצחק רבין, נועד אתמול לשיחה בלשכתו בירושלים עם מר דייויד רוקפלר, נשיא בנק „צ'יס מנהאטן".

— רבנים וראשי ישיבות, חברי המרכז העולמי של המזרחי הפועל־המזרחי, אישי ציבור ונציגי מפעלים ומוסדות תורניים, ידידים וקרובי המשפחה, השתתפו בטקס „ברית מילה" לבנם של הרב ישעיהו אלכסנדר הכהן שטיינברגר ורעיתו, שנערך בירושלים. הסנדק הוא הסבא של הרך הנימול דוד שלמה הם הרב ד"ר ברוך א. פופקא, חבר המרכז העולמי של המזרחי הפועל המזרחי ורבה של פיטסבורג (ארה"ב) ורעיתו.

— ידידים וחברי כפר עציון או והיום, השתתפו בטקס ברית המילה שנערך לבנם של אליעזר גרשון ורעיתו אפשטיין, נכד ליצחק ויונה בן סירא, משורידי כפר עציון, היום בניר עציון, שנערך בבית החולים משגב לדך בירושלים.

— שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל, קיבל אתמול בלשכתו בירושלים את שר הדתות והחינוך של פרגוואי, ד"ר ראול פנה. בפגישה נידונו נושאים המשותפים לשתי המדינות.

— שר החינוך והתרבות מר אהרן ידלין, נפגש אתמול בלשכתו בירושלים, עם שר החינוך והדתות של פרגוואי, ד"ר ראול פנה, המבקר בא. כאורח הממשלה.

— מר יוחנן בין נתמנה לסגן מנהל מחלקת אפריקה. קודם כיהן כשגריר ישראל בסאן דומינגו. מר יצחק צרפתי נתמנה יועץ השגרירות בברזיל.

קבלן תובע מליון לירות בעד עבודות בקו „בר־לב"

הקבלן לעבודות עפר משה לוי („כושי"), שנידון למאסר 6 חדשים וקנס של 18 אלף ל"י בבית הצלמת הכנסות, תובע בבית המשפט המחוזי בתל־אביב מליון לירות ממדינת ישראל בעד עבודות שעשה בקו בר־לב.

המדינה הגישה כתב הגנה, שבו היא דוחה את כל טענותיו של הקבלן ותובעת ממנו סכום של 200 אלף לירות, שקיבל מעבר למגיע לו...

בכתב התביעה שהוגש לפני שבועות אחדים טוען הקבלן, כי בספטמבר 1970 זכה במיכרז להקמת סוללות ליד תעלת סואץ. אחרי כן קיבל עבודות ביצורים נוספות. הוא הגיש חשבון כולל בסך 1.5 מיליון לירות ואילו נציגי משרד הבטחון אישרו לו רק בסכום של חצי מיליון לירות. הוא תובע לשלם לו עוד מיליון ל"י.

בכתב הגנה מכחיש משרד הבטחון את תביעתו של הקבלן וטוען, כי החשבונות שהוגשו היו מופרזים. יחד עם זאת הגיש משרד הבטחון תביעה שכנגד. בתביעה נאמר כי הקבלן קיבל בפועל 733 אלף לירות בעד העבודה, בעוד שאושרו לו רק 500 אלף לירות. הוא נתבע להחזיר את ההפרש.

טרם נקבע מועד לשמיעת התביעה הזאת.

התחלפו מפקדי הנח"ל

טקס התחלפות של מפקדי הנח"ל נערך אתמול לפנה"צ, במיסדר חגיגי, במפקדת פקוד הנח"ל. המפקד היוצא, אל"מ אשר דר, המפקד הנכנס, אל"מ רענן שריר, החליפו דברי־ברכה וסקרו את המיסדר.

יכולתי לנסוע ברכבת...

הלואי ונסעתי ברכבת — הייתי חוסך לעצמי הנהיגה מעיר לעיר בתנועה סואנת מורטת עצבים... בבנים חלק נסטכו בראות לקויה. בסנוור מאיים...

כן, גם לך כדאי לנסוע ברכבת ישראל... ההנאה מנסיעה שלוה ובטוחה, ותגיע במהירות למחוז חפצך רענן ורגוע.

סע להנאתך ברכבת ישראל

ב"ה

הרבנות הראשית — המועצה הדתית בית־שאן

למכובדנו וידידנו

ר' יוסף קלמנוביץ

להתמנותו כסגן מנהל המחלקה למועצות הדתיות

ברכה נאמנה

עלה והצלח בתפקידך החדש

הרב א. בן לולו / הרב ש. הבדין / עמוס חגיגי — יו"ר המועצה"ד, הסגנים חבריה ועובדיה בית־שאן

לשכת הרבנות — המועצה הדתית כפר יונה

למכובדנו מר יוסף קלמנוביץ

לרגל התמנותו

כסגן מנהל המח' למועצות הדתיות

ברכת עלה והצלח!

ר' עוזי שוריצה — הרב המקומי / גרדיש רחמים — יו"ר המועה"ד

מכרזים למכירת גגות בירושלים

1. מכרז מס' 219/75/ים
מוצע למכירה גג עם זכויות בנייה עליו בגוש 30016 חלקה 67, רח' ברק 3, ירושלים.

2. מכרז מס' 220/75/ים
מוצע למכירה גג וזכויות בנייה בגוש 30139 חלקה 140, הלפיזה, רח' רבדיב 35, ירושלים.

3. פרטים נוספים אפשר לקבל במשרדנו בירושלים, רח' יפו 17, חדר מס' 5 בימים א', ב', ג' בשעות 9.00—12.00.

4. את ההצעה יש להגיש ע"ג טפסים מיוחדים שאפשר לקבלם במשרדנו הנ"ל.
לאחר מילוי הטפסים יש להכניסם במעטפות, לרשום עליהן את מספר המכרז ולהכניסן בתיבת המכרזים במשרדנו הנ"ל.

5. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בשיעור של 5% מערך ההצעה, אשר תוקפה יפה לפחות ל־3 חודשים מיום ההגשה.

6. על ההצעות להגיע בפועל אל תיבת המכרזים כאמור לעיל עד ליום 11.2.75 שעה 12.00.
הצעה שלא תגיע עד המועד האמור לעיל לא תשתתף במכרז.

7. אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

עמידר החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע"מ
סוכן מוסמך למינהל מקרקעי ישראל.

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה צפולה, הופקד שינוי תכנית מפורטת, הנקרא תכנית מפורטת מס' 1996 שינוי מתאר עפולה איזור בניה דרורית, למסחר ותעשיה ועירה סביבה ההבנה הרצל וקפלן עפולה עלית.

ואלה הם המגרשים הכלולים בתכנית: גוש 16774, 16778.

כל המעונין בשינוי התכנית, רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית, וכן מהנדס הועדה המקומית שבתחום התכנון שלה כלול בתחום התכניה או גובל איתו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

עיריית ירושלים

מכרז מס' מפ/9/75

עירית ירושלים מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים עבור הקמת מקלט בבי"ס וגן ילדים בשכונת בנים.

פרטים וחומר לגבי ההצעות אפשר לקבל במשרדי המחלקה לעבודות הנדסה, תסיבת הבינוי ברחוב הילל מס' 10 אצל מר ב. מילר חדר 305 החל מיום שלישי, ט' בשבט תשל"ה (21.1.1975), בין השעות 12—9, תמורת תשלום בסך — 380 ל"י אשר לא יוחזר.

את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום לעיריה לפי הכתובת: יחידת המכרזים של העיריה, רח' יפו 22, ירושלים, לא יאוחר מיום ראשון, ה' באדר תשל"ה (16.2.1975).

כמו־כן ניתן למסור את ההצעות ביחידת המכרזים שבבנין העיריה, רח' יפו 22 קומה ג', חדר מס' 410. המועד למסירת הצעות כאמור, הוא ביום ראשון, ה' באדר התשל"ה (16.2.1975), בשעה 09.00 בבוקר ועד השעה 12.00 בצהריים; ולא תתקבלנה הצעות לאחר השעה 12.00 תיבת ההצעות תיסגר בשעה זו.

תבאנה בחשבון הצעות מקבלנים העוסקים בעבודה מאורגנת בלבד. על מגיש ההצעה להיות רשום בפנקס קבלנים לפי חוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט—1969 ומסווג לביצוע עבודות הנדסה בנאיות. שתוקף באותר בנייה אחר כך שיאפשרו לו לבצע את העבודה לפי החוק האמור. על מגיש ההצעה להמציא לעיריה אשור על כך עם הגשת הצעתו.

את ההצעות יש להגיש בשני העתקים.

על מגיש ההצעה לצרף להצעתו במעטפה ערבות בנקאית לפקודת עירית ירושלים לתקופה של ארבעה חדשים, או צ'יק ב. בסכום של 39,000 ל"י. עפ"י דרישת העיריה יחויב המגיש להאריך את תוקף הערבות שניתנה. המחאות פרטיות או שטרות לבנק לא יתקבלו כערבות.

אי מילוי תנאי זה ישחרר את העיריה מלדון בהצעה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או בחלקה.

ירושלים, ה' בשבט תשל"ה — 17.1.75 — המנהל הכללי

תושב הבירה

עירך היא ביתך שמור על נקיונה

עירית דימונה

כ"ט בטבת תשל"ה
12 בינואר 1975

מכרז מס' 1/75
אספקת ביגוד לעובדים

עירית דימונה מבקשת בזה הצעות מספקים לאספקה שנתית של ביגוד כדלקמן: —
1. חולצות אפורות וכחולות.
2. מכנסיים אפורים וכחולים.
3. חלוקים ½ שרוול.
4. מעיל גשם.

אספקת הביגוד תבוצע ב־4 שלבים פעם לשלישה חדשים.

את ההצעות יש להגיש בצירוף דוגמאות של הבד במעטפה סגורה בציון מס' המכרז אל מזכיר העיר.

התאריך האחרון להגשת המכרז הוא יום שישי י"ט בשבט תשל"ה 31.1.75 שעה 12.00.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
ישראל נבון — מ"מ ראש העיר

עירית דימונה

כ"ט בטבת תשל"ה
12 בינואר 1975

מכרז מס' 2/75
אספקת נעליים

עירית דימונה מבקשת בזה הצעות מספקים לאספקה שנתית לשנת 75/76 של נעליים לעובדי העיריה כדלקמן: —
1. נעליים ½ סוליה גומי או עור לגברים.
2. נעליים שלמות לעובדי ניקיון או ביוב.
3. מגפיים.
4. נעליים ½ עם סוליה גומי או עור לנשים.
א. דגם אחיד.
ב. וגילות.

אספקת הנעליים תבוצע ב־2 שלבים פעם לשישה חדשים.

את ההצעות יש להגיש בדואר רשום בציון מס' המכרז אל מזכיר העיר.

התאריך האחרון להגשת ההצעות הוא יום שישי י"ט בשבט תשל"ה 31.1.75 שעה 12.00.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
ישראל נבון — מ"מ ראש העיר

עירית דימונה

ג' בשבט תשל"ה
15 בינואר 1975

מכרז מס' 3/75
אחזקת מכונות כתיבה ותשוב

עירית דימונה מבקשת בזה הצעות לטיפול ואחזקת מכונות כתיבה ומכונות חישוב לשנת 1975/76 למוסדות הבאים.

1.	בנין העיריה ומוסדותיה מכונות כתיבה	כמות —	25—28
2.	מכונות חישוב	" —	10
3.	בתי ספר	" —	12
4.	המח' לשירותים סוציאליים	" —	4

את ההצעות יש להגיש בדואר רשום בציון מס' המכרז אל מזכיר העיריה.

התאריך האחרון להגשת ההצעות הוא יום שישי י"ט שבט תשל"ה 31.1.75 שעה 12.00.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
עימנואל דהרי — ראש העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב מקומי בת־ים

הודעה

עפ"י סעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוחלט ע"י ועדה משנה לתכנון ולבניה בישיבתה מס' 7/10 ביום 3.1.75 להכין שינוי להכניה בפירוטה 29 שמספרה 245.

מטרת התכנית היא לבנות אזור מגורים ב' לאזור מגורים ב' חזית מסחרית בגוש 7154 חלקה 323.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית ללא תשלום בימים ובשעות שבהן משרדי הועדה המקומית האמורה פתוחים לקהל.

י. הקר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב מקומי בת־ים

ט' בשבט תשל"ה — 21.1.75

כה לחי בח"י לירות